

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.14 дэх заалт:

“3.1.14. “хөрөнгө оруулагчийн гомдол” гэж Захиргааны ерөнхий хуулийн 3.1-т зааснаас бусад төрийн байгууллага, албан тушаалтны үйлдэл, эс үйлдэхүйтэй холбоотойгоор хөрөнгө оруулагчаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлоо хамгаалуулахаар гаргасан хүсэлтийг;”

2/5 дугаар зүйлийн 5.1.6, 5.1.7 дахь заалт:

“5.1.6. үйлдвэр, машин, тоног төхөөрөмж, техник, технологи дамжуулалт, барилга байгууламж зэрэг үндсэн хөрөнгөд биет байдлаар хөрөнгө оруулах;

5.1.7. хөрөнгө оруулагчаас өөрийн хөрөнгө оруулсан хуулийн этгээдийн хувьцаанд хөрвөх зээл олгох;”

3/6 дугаар зүйлийн 6.11, 6.12 дахь хэсэг:

“6.11. Энэ хуулийн 6.9-т заасан маргааныг хэлэлцээний замаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх бөгөөд хэлэлцээр үр дүнд хүрээгүй бол Монгол Улсын шүүхэд хуулиар тусгайлан харьяалуулснаас бусад тохиолдолд талууд харилцан тохиролцож олон улсын болон үндэсний арбитраар шийдвэрлүүлж болно.

6.12. Хөрөнгө оруулагч, төрийн байгууллага хоорондын маргааныг хэлэлцээний замаар шийдвэрлэх журмыг Засгийн газар батална.”

4/7¹ дүгээр зүйл. Хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг шийдвэрлэх

“7¹.1. Хөрөнгө оруулагч нь энэ хуулийн 3.1.14-т заасан төрийн байгууллага, албан тушаалтны хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүйн улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн тухай гомдлыг Хөрөнгө оруулагчийн эрх ашгийг хамгаалах зөвлөлд гаргаж, шийдвэрлүүлэх эрхтэй.

7¹.2. Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг хүлээн авснаас хойш ажлын 3 хоногт багтаан харьяаллын маргаан биш бол хүлээн авахаас татгалзах, эсхүл холбогдох төрийн байгууллагаас гомдлын талаар тайлбар, мэдээлэл авахаар хүргүүлнэ.

7¹.3. Холбогдох төрийн байгууллага, албан тушаалтан нь ажлын 5 хоногт багтаан гомдолд дурдсан асуудлаар үндэслэл бүхий тайлбарыг нотлох баримтын хамт гаргах бөгөөд нэмэлт мэдээлэл, баримт шаардлагатай тохиолдолд гомдол гаргагч болон төрийн аль ч байгууллагаас хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага гаргуулан авна.

7¹.4. Гомдлыг шийдвэрлэхэд шинжлэх ухаан, тооцоо, тоо бүртгэл, нарийн мэргэжил, ур чадвар зэрэг тусгай мэдлэг шаардагдах тохиолдолд Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас шинжээч оролцуулан дүгнэлт гаргуулж болно.

7^{1.5}. Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага нь гомдлыг шийдвэрлэхэд шаардлагатай мэдээлэл, холбогдох баримтыг бүрэн цуглуулж ажлын 3 хоногийн дотор Хөрөнгө оруулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах зөвлөлөөр шийдвэрлүүлэх ба энэ хуулийн 7^{1.4}-т заасан шинжээчийн үйл ажиллагаанаас шалтгаалан ажлын 10 хүртэл хоногоор сунгаж болно.

7^{1.6}. Хөрөнгө оруулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах зөвлөл нь гомдлыг шийдвэрлэхэд шаардлагатай мэдээ, мэдээлэл, баримт материал хангалттай бүрдсэн тохиолдолд ажлын 10 хоногийн дотор хэлэлцэж, холбогдох төрийн байгууллага, албан тушаалтны буруутай үйл ажиллагаа тогтоогдвол дээд шатны байгууллага, албан тушаалтанд арга хэмжээ авах саналыг хүргүүлж, энэ талаар хөрөнгө оруулагчид хариу хүргүүлнэ.

7^{1.7}. Хөрөнгө оруулагчийн гомдлыг хүлээн авснаас хойш Зөвлөлөөр шийдвэрлүүлэх хүртэлх нийт хугацаа 30 хоног байх ба шаардлагатай тохиолдолд 30 хоногоор сунгаж, гомдол гаргагчид мэдэгдэнэ.

7^{1.8}. Гомдол шийдвэрлэх хуулийн хугацааг үндэслэлгүйгээр хоцроосон, эс үйлдэхүй гаргасан болон гомдол шийдвэрлэлтэд хяналт тавих чиг үүргийг Засгийн газрын хяналтыг хэрэгжүүлэх төрийн захиргааны байгууллага хариуцах бөгөөд хяналт шалгалтын дүнгээр илэрсэн зөрчлийг арилгуулах, холбогдох этгээдэд хариуцлага ногдуулах арга хэмжээний саналыг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлнэ.”

5/8¹дүгээр зүйл. Хөрөнгө оруулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах зөвлөл

8^{1.1}. Хөрөнгө оруулагчийн эрх, ашгийг хамгаалах зөвлөл (цаашид “Зөвлөл” гэх) нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

8^{1.1.1}. хөрөнгө оруулагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг төрийн байгууллага, албан тушаалтан зөрчсөн эсэх талаарх гомдлыг шийдвэрлэх;

8^{1.1.2}. хөрөнгө оруулалтын орчинд тулгамдаж буй асуудал, гомдол, мэдээлэлд үр дүн шинжилгээ хийх;

8^{1.1.3}. хөрөнгө оруулагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалахад чиглэсэн арга хэмжээг тодорхойлох, хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, хууль тогтоомжийн зөрчил хийдэл, давхардлыг арилгах, салбарын хуулиудын уялдааг сайжруулах талаарх санал, зөвлөмжийг Засгийн газар, хөрөнгө оруулалтын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх;

8^{1.1.4}. хөрөнгө оруулагчийн баталгааг хангах, хуулийн тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээг уялдуулах, хөрөнгө оруулагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх, арга хэмжээг зохион байгуулах;

8^{1.1.5}. хууль заасан бусад эрх.

8^{1.2}. Зөвлөлийн гишүүд нь орон тооны бус байх ба зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, түүний ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

8^{1.3}. Зөвлөлийн ажлын албаны чиг үүргийг хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрэгжүүлнэ.

6/ 9¹дүгээр зүйл: Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын чиг үүрэг

9^{1.1}. Хөрөнгө оруулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

9¹.1.1.хөрөнгө оруулалтыг татах, хадгалах, өргөжүүлэх зэрэг хөрөнгө оруулалтыг дэмжихэд чиглэсэн цогц үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх;

9¹.1.2.хөрөнгө оруулалтын хууль тогтоомж, дотоод зах зээлийн таатай нөхцөлийг хөрөнгө оруулагчид сурталчлах, мэдээллээр хангах;

9¹.1.3.хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулалтыг төлөвлөх, хөрөнгө оруулалт хийх, татах, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааг тогтвортой үргэлжлүүлэх, өргөтгөх, хадгалахад мэдээлэл, зөвлөгөө өгөх, дэмжлэг үзүүлэх;

9¹.1.4.хөрөнгө оруулалттай холбоотойгоор төрийн бусад үйлчилгээний талаар зөвлөх болон цахим нэг цонхны үйлчилгээ үзүүлэх;

9¹.1.5.хөрөнгө оруулалтын орчны чиглэлээр төв банк, төсөв, санхүү, хөдөлмөр эрхлэлт, татвар, гааль, нийгмийн даатгал, бүртгэл, гадаадын иргэн, харьяат, газар, чөлөөт бүс болон шүүхийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон төрийн захиргааны байгууллагаас хөрөнгө оруулалттай холбоотой статистик мэдээллийг улирал, хагас, бүтэн жилээр гаргуулж, нэгдсэн статистик мэдээллийг гаргах, мэдээллийн санг хөтлөх;

9¹.1.6.энэ хуулийн 5 дугаар зүйлд заасан хөрөнгө оруулалтыг бүртгэх;

9¹.1.7.хуульд заасан бусад.

2 дугаар зүйл. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.8 дахь заалтын “хүлээн авах” гэсний дараа “,төрийн байгууллага албан тушаалтны хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүйн улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн тухай гомдлыг гаргах” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.6 дахь заалтын дугаарыг 5.1.8 гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2.4, 9.2.7, 9.2.8, 9.2.9, 9.3, 9.4, 9.5 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны .. дугаар
сарын .. -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/1.4 дүгээр зүйлийн 1.4, 1.5 дахь хэсэг:

“1.4.“мэдэгдэл” гэж энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг;

1.5.“мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг эрх бүхий этгээдээс баталсан мэдэгдлийн маягтын дагуу эрхлэх этгээдийг.”

2/2.1 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг:

“4.Үндэсний аюулгүй байдал, нийтийн ашиг сонирхол, хүн амын эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчин, санхүүгийн тогтвортой байдалд бага зэргийн эрсдэлтэй үйл ажиллагаа, эсхүл тусгай зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхлэх бага зэргийн эрсдэлтэй нэмэлт үйл ажиллагаа, эсхүл нэг удаагийн шинжтэй үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхэлнэ.”

3/2.2 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Энэ хуулийн 2.1 дүгээр зүйлийн 4-т заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны хугацаа гурван жилээс дээшгүй байна.”

4/2.4 дүгээр зүйл:

“2.4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн баримт бичиг

1.Эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүсэлтээр, эсхүл хуульд заасан тохиолдолд зөвшөөрөл олгосныг баталгаажуулан зөвшөөрлийн баримт бичиг буюу гэрчилгээ, түүнтэй адилтгах эрхийн бичиг, бусад үнэт цаас бүхий баримт бичгийг цаасан, эсхүл цахим хэлбэрээр олгоно.

2.Зөвшөөрлийн баримт бичиг нь зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаанд зөвшөөрөл олгосон шийдвэр, зөвшөөрлийн лавлагааны нэгэн адил эрх зүйн хүчинтэй байна.

3.Зөвшөөрлийн баримт бичгийг гээх, үрэгдүүлэх, гэмтээх, хүлээж аваагүй байх нь зөвшөөрлийг хүчингүй гэж үзэх үндэслэл болохгүй.

4.Мэдэгдлийн баримт бичиг нь эрх бүхий этгээдээс баталсан маягт байх бөгөөд цахимаар зөвшөөрөл, мэдэгдлийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэгдсэн байна.”

5/3.2 дугаар зүйлийн 1.4 дэх заалт:

“1.4.энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагааг мэдэгдэлгүй эрхэлсэн, эсхүл хуулиар хориглосон үйл ажиллагааг эрхэлсэн, эсхүл хуульд заасан зөрчил илэрсэн тохиолдолд үйл ажиллагааг зогсоох.”

6/3.2 дугаар зүйлийн 2.7 дахь заалт:

“2.7.энэ зүйлийн 2.4, 2.6-д заасан шийдвэр, мэдэгдлийг хүртээмжтэй

хэлбэрээр нийтэд мэдээлэх;"

7/3.2 дугаар зүйлийн 3, 4 дэх хэсэг:

"3.Эрх бүхий этгээд хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд зөвшөөрөл олгох бүрэн эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн бусад этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.

4.Энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан эрх бүхий этгээд мэдэгдлийг үйл ажиллагааны зорилго, онцлог, эрсдэлийн түвшнээс хамааруулан хүн, хуулийн этгээдэд ойлгомжтой, шуурхай байдлаар нэвтрүүлнэ."

8/4.2 дугаар зүйлийн 2.9 дэх заалт:

"2.9.зөвшөөрөл эзэмшигч, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн нэр, хаяг, байршил болон Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан холбогдох бусад мэдээлэл өөрчлөгдсөн тохиолдолд эрх бүхий этгээдэд ажлын 5 өдрийн дотор мэдэгдэх."

9/4.2 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

"3.Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа эрхлэгч нь үйл ажиллагаа эрхлэх хугацаанд мэдэгдлийг бусдад шилжүүлэхийг хориглоно."

10/5.6 дугаар зүйл:

"5.6 дугаар зүйл.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх журам

1.Мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан үйл ажиллагаагаа эрхлэхээс өмнө хуульд заасан баримт бичгийг мэдэгдлийн хамт эрх бүхий этгээдэд цахимаар хүргүүлнэ.

2.Мэдэгдэл хүргүүлэлгүйгээр үйл ажиллагааг явуулахыг хориглоно."

11/6.3 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

"4.Эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 6.2 дугаар зүйлийн 1.3, 1.6, 1.7-д заасан хүчингүй болгох үндэслэл байгаа тухай мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдэд урьдчилан мэдэгдэж, мэдэгдлийг хүргүүлсэн он, сар, өдрийг тэмдэглэлд тусгана."

12/8.1 дүгээр зүйлийн 2.39 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.39.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

13/8.2 дугаар зүйлийн 1.17-1.25 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.17.амьтны цуглуулга хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.18.амьтныг сэргээн нутагшуулах, өсгөж үржүүлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.19.ан, амьтны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

1.20.байгаль орчны аудит хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.21.байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.22.ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Ойн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
1.23.усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
1.24.ойгоос мод бэлтгэх эрх	Ойн анги, эсхүл сум, дүүргийн эрх бүхий албан тушаалтан
1.25.газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

14/8.2 дугаар зүйлийн 2.52, 2.53 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.52.Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.53.үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

15/8.2 дугаар зүйлийн 3.4, 3.5 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
3.4.газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа явуулах мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох	Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.5.газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх мэргэжлийн байгууллагын эрх олгох	Газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.6. барилга байгууламжийн зураг төсөлд магадлал хийх иргэнд экспертийн эрх олгох	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.7.Зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, хуулийн этгээдэд эрх олгох	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага
3.8.Барилгын инженер хайгуулын судалгаа, геодези зураг зүйн ажил эрхлэх, барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилгын ажил гүйцэтгэх,	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага

барилгын материал үйлдвэрлэх, барилгын төсвийн тооцоо хийх эрх олгох	
--	--

16/8.2 дугаар зүйлийн 5.5, 5.6, 5.7, 5.8, 5.9, 5.10, 5.11, 5.12, 5.13, 5.14 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.5.аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.6.татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.7.хөрөнгийн үнэлгээний үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.8.гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.9.гаалийн баталгаат агуулахын үйл ажиллагаа эрхлэх	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.10.гаалийн баталгаат барилгын талбай ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.11.гаалийн баталгаат үйлдвэрийн газар ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.12.гаалийн баталгаат үзэсгэлэнгийн газар ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.13.гаалийн тусгай бүс байгуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага
5.14.татваргүй барааны дэлгүүр ажиллуулах	Гаалийн удирдах төв байгууллага

17/8.2 дугаар зүйлийн 6.14, 6.15 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
6.14.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
6.15.хүүхэд харах үйлчилгээ эрхлэх	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга

18/8.2 дугаар зүйлийн 7.3-7.5 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.3.бүх төрлийн шатахууны бөөний, жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх	Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
7.4.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашиглах	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

7.5.түгээмэл тархацтай ашигт малтмал хайх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
---	--------------------------------------

19/8.2 дугаар зүйлийн 8.4 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Эрх бүхий этгээд
8.4.Тусгай дугаарлалт ашиглан лавлах үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

20/8.2 дугаар зүйлийн 10.16-10.21 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
10.16.архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
10.17.хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Хуульчдын холбоо
10.18.өмгөөллийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа	Өмгөөлөгчдийн холбоо
10.19.харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
10.20.оюуны өмчийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Оюуны өмчийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
10.21.гамшгийн эрсдэлийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх	Онцгой байдлын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

21/8.2 дугаар зүйлийн 11.19 дэх заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
11.9.согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчилгээ эрхлэх	Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, эсхүл чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч

22/8.2 дугаар зүйлийн 12.2, 12.3, 12.4, 12.5, 12.6 дахь заалт:

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
12.2.сувилах мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
12.3.сэргээн засах мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
12.4.эм барих мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
12.5.эмчлэх мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

12.6.эх барих мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
---	--

23/8.2 дугаар зүйлийн 13 дахь хэсэг:

“13.Эрчим хүчний чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг энгийн зөвшөөрөлтэйгөөр олгох бөгөөд дараах этгээд олгоно.”

Энгийн зөвшөөрөл	Энгийн зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
13.1.эрчим хүчний барилга байгууламж барих ажил эхлүүлэх, үргэлжлүүлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

24/8.3 дугаар зүйл:

“8.3 дугаар зүйл.Мэдэгдлийн жагсаалт

1.Байгаль орчны чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
1.1.озон задалдаг, дэлхийн дулааралд нөлөөлөх чадвар өндөртэй бодис болон бусад орлуулах бодис, тэдгээрийг агуулсан бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмжийг импортлох, худалдах, ашиглах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.2.озон задалдаг, дэлхийн дулааралд нөлөөлөх чадвар өндөртэй бодис болон бусад орлуулах бодисыг системээс юүлэх, цэвэрлэх, дахин боловсруулах, дахин цэнэглэх, тоног төхөөрөмжийг угсарч суурилуулах, засвар үйлчилгээ хийх, устгах	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.3.агаарын бохирдлын томоохон суурин эх үүсвэр ашиглах	Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга

2.Банк, банкнаас бусад санхүүгийн үйлчилгээний чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
2.1.банкны нэр, байршлыг өөрчлөх	Монголбанк
2.2.банк бус санхүүгийн байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.3.даатгалын байгууллагын нэр, байршлыг өөрчлөх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

2.4.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдийн салбарыг бүртгүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.5.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн хуулийн этгээдийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгөд өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.6.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн гүйцэтгэх удирдлага, оноосон нэр, хаяг байршлын өөрчлөлт оруулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.7.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.8.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.9.актуарчийн эрх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.10.даатгалын байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтан	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.11.даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.12.банк бус санхүүгийн салбар, төлөөлөгчийн газар, нэгж нээх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.13.даатгагч нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.14.үнэт цаасны зах зээл дэх зохицуулалттай этгээд нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газрыг байгуулах	Санхүүгийн зохицуулах хороо

3.Барилга, хот байгуулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
3.1.барилга байгууламжийн норм, нормативын баримт бичгийг хэвлэх	Барилгын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

4.Зам, тээврийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
4.1.орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ, нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол бус үйлчилгээ, такси үйлчилгээ эрхлэх	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

4.2.тээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх	Авто тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
---	--

5.Санхүү, эдийн засаг, гааль, хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
5.1.үнэт цаас үйлдвэрлэх	Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

6.Соёл, боловсролын чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
6.1.соёлын ажилтны зуучлалын үйл ажиллагаа эрхлэх	Соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

7.Хууль зүйн болон нийтлэг бусад асуудлаар доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
7.1.тамга, тэмдэг үйлдвэрлэх	Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
7.2.хувийн хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх	Цагдаагийн төв байгууллага

8.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээдэд мэдэгдлийг хүргүүлнэ:

Мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаа	Эрх бүхий этгээд
8.1.Эзэнгүй амьтан түр байрлуулан асрамжлах үйл ажиллагаа эрхлэх	Мал, амьтны эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
8.2.малыг гадаадад гаргахад төрөл, зүйл тус бүрд нэг удаагийн зөвшөөрөл олгох	Хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
8.3.судалгаа, шинжилгээний зорилгоор мал үржүүлгийн бүтээгдэхүүнийг гадаадад гаргахад ижил зүйлийн тав хүртэл сорьцод нэг удаагийн зөвшөөрөл олгох	Хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
8.4.ургамал хамгааллын бүтээгдэхүүнийг импортлох, худалдаалах	Ургамал хамгааллын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
8.5.мал, малын үржүүлгийн бүтээгдэхүүн гадаадад гаргах	Хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

9.Эрүүл мэндийн чиглэлээр доор дурдсан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд дараах этгээд олгоно:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
9.1.ахуйн шавж, мэрэгч устгах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх бодис худалдах болон үйлчилгээ эрхлэх	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, эсхүл тухайн аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар

2 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Иргэний хууль,” гэсний дараа “Захиргааны ерөнхий хууль,” гэж, 1.3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “хүчингүй болгох,” гэсний дараа “эсхүл мэдэгдлээр эрхлэх” гэж, 1.4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.2 дахь заалтын “зөвшөөрөл олгох” гэсний дараа “, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох болон мэдэгдэл хүлээн авах” гэж, мөн заалтын “хэрэгжүүлэхээр заасан,” гэсний дараа “, эсхүл хуулиар мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаатай холбогдох харилцааг хэрэгжүүлэхээр заасан” гэж, 1.5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “зөвшөөрөл,” гэсний дараа “мэдэгдэл,” гэж, мөн хэсгийн “бүртгэл” гэсний дараа “, баталгаажуулалт” гэж, мөн зүйлийн 13 дахь хэсгийн “эзэмшигч” гэсний дараа “, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж, мөн зүйлийн 16 дахь хэсгийн “8.2” гэсний дараа “, 8.3” гэж, Хоёрдугаар бүлгийн гарчгийн “Зөвшөөрөл” гэсний дараа “, Мэдэгдэл” гэж, 2.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “Байгалийн баялаг” гэсний өмнө “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол” гэж, 3.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “эрх” гэсний дараа “, үүрэг” гэж, 3.3 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн “шилжүүлж болно.” гэсний дараа “Эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 8.2, 8.3 дугаар зүйлд заасан зөвшөөрөл олгох, мэдэгдэл бүртгэх эрхээ бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн мэргэжлийн нэгдсэн холбоонд шилжүүлж болно.” гэж, 4.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “эрхлэх этгээд” гэсний дараа “, 8.3 дугаар зүйлд заасан мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж, 4.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “эзэмшигч” гэсний дараа “, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж, Тавдугаар бүлгийн гарчгийн “СУНГАХ” гэсний дараа “, МЭДЭГДЛЭЭР ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ” гэж, 5.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “8.14,” гэсний дараа “8.15,” гэж, “9.11,” гэсний дараа “9.13,” гэж, “11.1,” гэсний дараа “11.2, 11.5,” гэж, 6.2 дугаар зүйлийн 1.1, 1.7 дахь заалтын “эзэмшигч” гэсний дараа “мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж, мөн зүйлийн 1.3 дахь заалтын “эзэмшигч” гэсний дараа “, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээд” гэж, 6.4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “этгээд” гэсний дараа “, эсхүл мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байсан этгээд” гэж, 8.1 дүгээр зүйлийн 1.2 дахь заалтын “нутагшуулах” гэсний дараа “, өсгөж үржүүлэх” гэж, 8.2 дугаар зүйлийн 1.7 дахь заалтын “эрдэм шинжилгээний ажил гүйцэтгэх,” гэсний дараа “сүргийн бүтцийг зохицуулах,” гэж, 6.9 дэх заалтын “засварлах” гэсний дараа “зөөж тээвэрлэн” гэж, 9.3 дугаар зүйлийн 2.2 дахь заалтын “8.2” гэсний дараа “, 8.3” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/1.3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг:

“1.Хүн, хуулийн этгээд хуулиар хориглосон, эсхүл эрсдэлийн үнэлгээний дагуу тогтоосон энэ хуулийн 8.1, 8.2 дугаар зүйлд заасан тусгай болон энгийн зөвшөөрөл /цаашид “зөвшөөрөл” гэх/, 8.3 дугаар зүйлд заасан мэдэгдлээр эрхлэхээс бусад төрлийн үйл ажиллагааг холбогдох хуульд нийцүүлэн чөлөөтэй эрхэлж болно.”

2/1.5 дугаар зүйлийн 1.5, 1.6 дахь заалт:

“1.5.ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх;

1.6.иргэн, хуулийн этгээд, төрийн ашиг сонирхлын тэнцвэрт байдлыг хангах;”

3/2.1 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Үндэсний аюулгүй байдал, нийтийн ашиг сонирхол, хүн амын эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчин, санхүүгийн тогтвортой байдалд дунд зэргийн эрсдэлтэй үйл ажиллагаа, эсхүл тусгай зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхлэх нэмэлт үйл ажиллагаа, эсхүл тусгай болзол, шаардлагыг хангасны үндсэн дээр хэрэгжүүлэх мэргэжлийн үйл ажиллагаа, эсхүл судалгаа шинжилгээний болон ахуйн зориулалтаар байгалийн баялаг, төрийн нийтийн өмчийг хязгаартайгаар ашиглуулахад энгийн зөвшөөрөл олгоно.”

4/3.2 дугаар зүйлийн 2.6 дахь заалт:

“2.6.энэ хуулийн 8.3 дугаар зүйлд заасан мэдэгдлийг хүлээн авсан даруйд бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд оруулах;”

5/4.2 дугаар зүйлийн 2.5 дахь заалт:

“2.5.мэдэгдлийг эрх бүхий этгээдэд хүргүүлснээс хойш ажлын 3 өдрийн дотор энэ тухай татварын албанд мэдэгдэж, татвар төлөгчийн гэрчилгээнд тэмдэглүүлэх;”

6/8.1 дүгээр зүйлийн 1.4, 1.11, 1.12 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
1.4.амьтныг сэргээн нутагшуулах, судалгаа хийх, агнуур зохион байгуулалт хийх, амьтан асран хамгаалах, үржүүлэх, амьтны хүрээлэн ажиллуулах, агнуурын мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
1.12.усны хайгуул, судалгаа явуулах, цооног өрөмдөх, тоноглох, сэргээн засварлах, усны барилга, байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, усны барилга байгууламж барих, тоноглох, сэргээн засварлах, усны аудит хийх, ус хэмнэх, технологи нэвтрүүлэх усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Усны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага
1.11.ойн модны нөөцийг зохистой ашиглах, ойг хамгаалах, судалгаа шинжилгээ хийх, мод үржүүлэх, ойжуулах, ойг нөхөн сэргээх, ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Ойн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага

7/8.1 дүгээр зүйлийн 5.1, 5.4, 5.5, 5.12 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
5.1.төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах, зураг төсөл боловсруулах, техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ;	Төмөр замын тээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.4.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах	Төмөр замын тээврийн асуудал

	эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.5 улс хоорондын болон хот хоорондын нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ эрхлэх	Автотээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
5.12.олон улс, хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээ эрхлэх	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга

8/8.1 дүгээр зүйлийн 7.9 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
7.9.боловсролын сургалтын байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх	Чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллага

9/8.1 дүгээр зүйлийн 9.13, 9.15 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Эрх бүхий этгээд
9.13. Шуудангийн сүлжээ байгуулах түүний ашиглалт үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо
9.15. Шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх	Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

10/8.1 дүгээр зүйлийн 14.1, 14.2, 14.3, 14.4, 14.5, 14.6, 14.7, 14.8 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
14.1.0.1-100 МВт-ын эрчим хүчний эх үүсвэрийн засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
14.2.100 МВт-аас дээш эрчим хүчний эх үүсвэрийн засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
14.3.0.4-35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
14.4.110 кВ болон түүнээс дээш хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах шугам, дэд станцын засвар, угсралт, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
14.5.0.07-8.0 МПа даралттай зуух, даралтат сав, шугам хоолойн угсралт,	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	
14.6.8.0 МПа -аас дээш даралттай зуух, даралтат сав, шугам хоолойн угсралт, засвар, түүний туршилт тохируулга, дагалдах ажил, үйлчилгээ эрхлэх	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
14.7.Эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах	Эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

11/8.2 дугаар зүйлийн 2.27, 2.28 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.27.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.28.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

12/8.2 дугаар зүйлийн 2.32, 2.33, 2.34 дэх заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.32.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.33.хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.34.актуарчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

13/8.2 дугаар зүйлийн 2.38, 2.39, 2.40, 2.41, 2.42, 2.43 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
2.38.даатгалын байгууллагад аудит хийх үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.39.даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.40.үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.41.үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.42.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо
2.43.мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх	Санхүүгийн зохицуулах хороо

14/8.2 дугаар зүйлийн 10.8 дахь заалт:

Тусгай зөвшөөрөл	Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд
10.8.ан агнах, спорт-сургалтын зорилгоор галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг улсын хилээр оруулах, гаргах, худалдан авах	Цагдаагийн төв байгууллага

4 дүгээр зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн нэрийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 1.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “тогтоохтой” гэснийг “тогтоох, мэдэгдэлтэй” гэж, 1.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 1.3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “этгээдийг” гэснийг “этгээд болон мэдэгдлийн жагсаалт, мэдэгдэл хүлээн авах эрх бүхий этгээдийг” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Хуулиар зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “Энэ хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл, мэдэгдлээр” гэж, мөн зүйлийн 6 дахь хэсгийн “хооронд зөвшөөрөл авах, олгох харилцаанд энэ хууль хамаарахгүй” гэснийг “хоорондын зөвшөөрлийн харилцаанд үйлчлэхгүй” гэж, 1.5 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрөл олгох, сунгах, шинээр бий болгоход” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн харилцаанд” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл олгох, сунгах болон зөвшөөрөлтэй” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдэлтэй” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсгийн-“Хуульд” гэснийг “Энэ хуульд” гэж, мөн хэсгийн “аливаа” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн “ажиллагаанд” гэснийг “ажиллагаа, эсхүл мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаанд” гэж, мөн зүйлийн 14 дэх хэсгийн “үнэлгээ хийх зарчмыг баримтлан олон улсын жишиг, стандартыг харгалзана” гэснийг “үнэлгээ хийнэ” гэж, мөн зүйлийн 16 дахь хэсгийн “зөвшөөрлийг” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 17 дахь хэсгийн “болгохтой” гэснийг “болгох болон мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаатай” гэж, 2.1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн “эрсдэл учруулж болзошгүй үйл ажиллагаа, эсхүл тусгай болзол, шаардлагыг хангасны үндсэн дээр хэрэгжүүлэх мэргэжлийн үйл ажиллагаа, эсхүл ашиг олох зорилгоор болон” гэснийг “өндөр зэргийн эрсдэлтэй үйл ажиллагаа, эсхүл” гэж, 2.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн “таван” гэснийг “арван” гэж, мөн хэсгийн “гурван” гэснийг “таван” гэж, мөн зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн “ЭТГЭЭД,” гэснийг “ЭТГЭЭДИЙН БҮРЭН ЭРХ, ҮҮРЭГ,” гэж, 3.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.2 дахь заалтын “эсэхэд” гэснийг “эсэх, мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагаанд хуульд заасны дагуу” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.3 дахь заалтын “тухайн зөвшөөрлийн” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн заалтын “эзэмшигчээс” гэснийг “эзэмшигч, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдээс” гэж, Дөрөвдүгээр бүлгийн гарчгийн “ЭЗЭМШИГЧИД” гэснийг ЭЗЭМШИГЧ, МЭДЭГДЛЭЭР ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ ЭТГЭЭДЭД” гэж, мөн гарчгийн “ЭЗЭМШИГЧИЙН” гэснийг “ЭЗЭМШИГЧ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ ЭТГЭЭДИЙН” гэж, 4.1 дүгээр зүйлийн гарчгийн “эзэмшигчид” гэснийг “, эзэмшигч, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээдэд” гэж, 4.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “эзэмшигчийн” гэснийг “эзэмшигч, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн” гэж, мөн зүйлийн 1.1 дэх заалтын “зөвшөөрөлд” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдэлд” гэж, 1.5 дахь заалтын “зөвшөөрлийн” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн заалтын “зөвшөөрөлтэй” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдэлтэй” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.3 дахь заалтын “зөвшөөрөлд” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдэлд” гэж, мөн хэсгийн 2.8 дахь заалтын “зөвшөөрлийн” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны” гэж, 4.2 дугаар зүйлийн 2.9 дэх заалтын дугаарыг “2.10” гэж, 5.6 дугаар зүйлийн дугаарыг “5.7” гэж, 6.2 дугаар зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 1.6 дахь заалтын “зөвшөөрлийг авахдаа” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн үйл ажиллагаа эрхлэхдээ” гэж, 6.3 дугаар зүйлийн 4 дэх

хэсгийн дугаарыг “5” гэж, Долоодугаар бүлгийн гарчгийн, “ЗӨВШӨӨРЛИЙН” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ, МЭДЭГДЛИЙН” гэж, 7.1 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 7.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “мэдээллийг агуулсан зөвшөөрлийн” гэснийг “мэдээлэл, мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны мэдээллийг агуулсан зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсгийн “шийдвэрийг” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийг” гэж, 4 дэх хэсгийн “шийдвэрийг зөвшөөрлийн” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн “зөвшөөрлийг” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 6 дахь хэсгийн “шийдвэрийн” гэснийг “шийдвэр, мэдэгдлийн” гэж, Наймдугаар бүлгийн гарчгийн “ЗӨВШӨӨРЛӨӨР” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ, МЭДЭГДЛЭЭР” гэж, 8.1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх заалтын “Засгийн газар” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 1.2 дахь заалтын “амьтныг сэргээн нутагшуулах” гэснийг “амьтныг сэргээн болон сэлгэн нутагшуулах, өсгөн үржүүлэх” гэж, мөн зүйлийн 1.8 дахь заалтын “генетикийн” гэснийг “генетик” гэж, мөн зүйлийн 1.15 дахь заалтын “ховор амьд амьтны цуглуулга хийх” гэснийг “амьтны цуглуулга хийх” гэж, мөн зүйлийн 1.20 дахь заалтын “Удирдан зохицуулах зөвлөл” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 1.23 дахь заалтын “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 1.24, 1.25 дахь заалтын “Тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга” гэснийг “Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэж, мөн зүйлийн 1.27 дахь заалтын “алба” гэснийг “газар” гэж, 1.28 дахь заалтын “Тухайн сав газрын захиргаа” гэснийг “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэж, 1.29 дэх заалтын “ойн анги, эсхүл тухайн нутаг дэвсгэрийн байгаль хамгаалагч” гэснийг “аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэж, мөн зүйлийн 7.2 дахь заалтын “их сургууль, дээд сургууль, коллежийн” гэснийг “дээд боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын” гэж, 7.4 дэх заалтын “төрийн өмчийн бус мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэснийг “мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, 7.6 дахь заалтын “цэцэрлэгийн үйл ажиллагаа эрхлэх” гэснийг “сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, 7.7 дахь заалтын “ерөнхий боловсролын сургууль байгуулах” гэснийг “ерөнхий боловсрол эзэмшүүлэх сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, мөн зүйлийн 8.1, 8.3 дахь заалтын “Засгийн газар” гэснийг “Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 8.2 дахь заалтын “Засгийн газар” гэснийг “Хүнд үйлдвэрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 8.20, 8.21, 8.22, 8.23 дахь заалтын “Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэснийг “Цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 8.2 дугаар зүйлийн 1.11 дэх заалтын “Тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 6.2 дахь заалтын “дээд боловсролын шинэ мэргэжлээр сургалт явуулах” гэснийг “дээд боловсролын шинэ хөтөлбөрөөр сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, 6.3 дахь заалтын “сургууль байгуулах” гэснийг “ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн боловсрол, техникийн боловсрол болон дээд боловсрол эзэмшүүлэх сургалт эрхлэх үйл ажиллагаа” гэж, 6.4 дэх заалтын “их сургууль, дээд сургуулийн харьяа ерөнхий боловсролын ахлах сургууль байгуулах” гэснийг “дээд боловсролын сургалтын байгууллагын харьяа ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн ерөнхий боловсрол болон сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 10.8 дахь заалтын “зорилгоор галт зэвсэг” гэснийг “болон спортын тэмцээн, сургалтад оролцох зорилгоор Монгол Улсын иргэн иргэний зориулалттай галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг” гэж, 9.1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн “Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар” гэснийг “эдийн засаг, хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж,

9.3 дугаар зүйлийн 2.2 дахь заалтын “зөвшөөрлийн” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Хуулиар” гэснийг, 1.5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Хуульд зааснаас бусад тохиолдолд” гэснийг, 5.4 дүгээр зүйл, 7.1 дүгээр зүйлийн 1, 2, 3 дахь хэсгийн “зөвшөөрлийн” гэснийг, мөн зүйлийн 5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг, 5.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “1.8, 1.15” гэснийг, 8.1 дүгээр зүйлийн 1.16 дахь заалтын “эм” гэснийг, 8.22 дахь заалтын “болон түүнтэй холбогдсон бусад” гэснийг, 9.3 дугаар зүйлийн 2.3 дахь заалтын “зөвшөөрлийн ангилалд үндэслэн” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 1.3 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг, 3.1 дүгээр зүйл, 4.2 дугаар зүйлийн 2.4 дэх заалт, 8.1 дүгээр зүйлийн 1.2, 1.4, 1.6, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.15, 1.30, 1.31, 2.13, 2.19, 2.20, 3.6, 3.7, 5.5, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10, 6.11, 6.12, 7.8, 8.4, 7.1, 7.3, 7.10, 7.11, 7.12, 8.26, 8.29, 8.30, 11.3, 11.6, 11.7, 11.8, 11.9, 11.11, 11.13, 12.4, 12.6, 12.7, 12.10, 12.13, 13.1, 13.2, 13.3, 13.4, 13.5, 13.15, 14.8, 14.9, 14.10, 14.11, 14.12, 14.13, 14.14, 14.15, 14.16, 14.17, 14.18, 14.19, 14.20, 14.21, 14.22 дахь заалт, 8.2 дугаар зүйлийн 1.1, 1.10, 1.12, 2.2, 2.7, 2.44, 2.45, 2.46, 2.47, 2.48, 2.49, 2.50, 2.51, 3.2, 3.3, 5.2, 6.5, 6.11, 6.13, 7.2, 10.9, 10.10, 11.2, 11.3, 11.8 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАНКНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Банкны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.4 дэх хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“22.4. “Гадаадын банк, банкны салбар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлтийг бүртгэх, санхүү, үйл ажиллагаа, хяналтын тайлан гаргахтай холбоотой харилцааг Монголбанкны журмаар зохицуулна.”

2 дугаар зүйл. Банкны тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсгийн “Монголбанкны зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “Монголбанкинд мэдэгдсэнээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ИРГЭНИЙ НИСЭХИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Иргэний нисэхийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “Монгол Улсын” гэснийг, 34 дүгээр зүйлийн 34.3 дахь хэсгийн “төрийн өмчит” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НӨХӨРЛӨЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ХЭСГИЙГ
ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Нөхөрлөлийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.4 дэх хэсгийг
хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 13.5 дахь хэсгийг нэмсүгэй:

“13.5.Хадгаламж, зээлийн хоршоо нь даатгалын зуучлагч, санхүүгийн түрээс зэрэг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан санхүүгийн бусад үйлчилгээг Хорооноос зөвшөөрсөн тохиолдолд хавсран эрхэлж болно.”

2 дугаар зүйл.Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“15.2.Энэ хуулийн 13.4, 13.5-д заасан үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг Хороо тогтооно.”

3 дугаар зүйл.Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн “Монгол Улсын иргэн” гэснийг “Иргэн, хуулийн этгээд” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн “13.4-т гэснийг “13.4, 13.5-д” гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Хадгаламж, зээлийн хоршооны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсэгт “Монгол Улсын” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ
ТУХАЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗААЛТЫГ ХҮЧИНГҮЙ
БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.4 дэх заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АУДИТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Аудитын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Аудитын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг хассугай.

3 дугаар зүйл. Аудитын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3.7 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“12.1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.21-д заасан зөвшөөрлийг Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 5-д заасан шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдэд байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.”

2 дугаар зүйл. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2 дах хэсгийн “тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдэл” гэж, мөн зүйлийн 12.9 дэх хэсгийн “тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “зөвшөөрөл, мэдэгдлийг” гэж, мөн зүйлийн 12.2, 12.9 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАРИЛГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Барилгын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсэгт дор дурдсан агуулгатай 20.3.6 дахь заалт нэмсүгэй:

“20.3.6. Энэ хуулийн 45.4-т заасан хуулийн этгээд тухайн улсдаа барилга угсралтын ажил эрхэлдэггүй эсхүл тухайн улсад нь зарим төрлийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд тусгай зөвшөөрөл шаардаггүй, эсхүл хэд хэдэн улсын хөрөнгө оруулагч бол барилгын үйл ажиллагаа нь энэ хуульд заасан нөхцөл шаардлагыг хангаж ажиллах арга хэмжээний талаарх төлөвлөгөө.”

2 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.1.11 дэх заалтын “үзүүлэх” гэсний дараа “зөвшөөрөл бүхий” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсэг:

“20.3.Барилгын үйл ажиллагааны болон барилгын ажлын зөвшөөрөл авахаар өргөдөл гаргасан хуулийн этгээд Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ:

20.3.1.барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилгын ажил эрхлэх, өргөх байгууламж, түүний эд ангийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.1.а.хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

20.3.1.б.багаж, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн жагсаалт;

20.3.1.в.тусгай зөвшөөрлийн сунгалт хийлгэх хуулийн этгээдийн хувьд үйл ажиллагааны тайлан болон нормчлохын сангийн шимтгэл төлсөн баримт.

20.3.2.даацын хийц, бүтээц, эдлэхүүн, материал, түүний түүхий эд болон шатамхай, химийн хортой, эрчим хүчний хэмнэлттэй бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.2.а.барилгын материал үйлдвэрлэгч хуулийн этгээдийн тохирлын гэрчилгээ;

20.3.2.б. тусгай зөвшөөрлийн сунгалт хийлгэх болон нэмэлт ажлын төрлөөр хүсэлт гаргах аж ахуйн нэгж, байгууллагын хувьд үйл ажиллагааны тайлан.

20.3.3.Барилгын ажлын зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.3.а.барилга байгууламжийн байршил, газрын бүртгэлийн мэдээлэл, загвар зураг, техникийн нөхцөлийг баталгаажуулсан шийдвэр;

20.3.3.б.барилга байгууламжийн магадлал хийгдсэн иж бүрэн зураг төсөл, магадлалын дүгнэлт;

20.3.3.в.байгаль орчны хууль тогтоомжийн дагуу байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийлгэх шаардлагатай барилга байгууламжийн үнэлгээний тайлан;

20.3.3.г.гэнэтийн ослын болон хариуцлагын даатгалд даатгуулсан баримт;

20.3.3.д.барилгын ажлын захиалагч, гүйцэтгэгчийн талаарх мэдээлэл;

20.3.3.е.төслийг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чадавхыг нотлох баримт.

20.3.4.энэ хуулийн 10.1.5, 20.2-т заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

20.3.4.а.барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах даалгаврыг хэлэлцүүлсэн холбогдох мэргэжлийн зөвлөлийн шийдвэр;

20.3.4.б.барилга байгууламжийн ажлын зураг төсөлд хийсэн магадлалын дүгнэлт;

20.3.4.в.өндөр төвөгшилтэй барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилгын ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хуулбар.”

2/ 21 дүгээр зүйлийн 21.2 дахь хэсэг:

21.2.Энэ хуулийн 21.1-д заасан чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа хуулийн этгээдэд энэ хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан ангиллын дагуу тавигдах нөхцөл, шаардлагыг барилгын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

3 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.21 дэх заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.3, 20.6, 20.8, 20.12, 20.13 дэх хэсэг, 27 дугаар зүйлийн 27.7, 27.8 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл, бүртгэлийн” гэснийг “зөвшөөрлийн” гэж, 18.2 дахь хэсгийн “байгууламжийн барилгын ажлыг” гэснийг “байгууламж барих үйл ажиллагааг” гэж, 20.1 дэх хэсгийн “шийдвэрлэнэ.” гэснийг “шийдвэрлэж, зөвшөөрөл олгоно.” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.5 дахь хэсгийн “27.1.2” гэснийг “27.1.3” гэж, 30.5 хэсгийн, 42 дугаар зүйлийн 42.4 дэх хэсгийн “шаардлага, бүртгэх журмыг” гэснийг “шаардлагыг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Барилгын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “бүртгэлийн” гэснийг, 20 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг, 27 дугаар зүйлийн 27.1.3 дахь заалтын, 27.8 дахь хэсгийн “27.1.2” гэснийг, 33 дугаар зүйлийн 33.1.15 дахь заалтын “, хяналт тавих журмыг батлах” гэснийг, 45 дугаар зүйлийн 45.3 дахь хэсэгт “энэ хуульд заасан эрх бүхий Монгол Улсын хуулийн этгээдтэй хамтран гэрээ байгуулж,” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл.Барилгын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.12 дахь хэсэг, 27 дугаар зүйлийн 27.1.2 дахь заалт, 28 дугаар зүйл, 33 дугаар зүйлийн 33.1.25 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**НОМЫН САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Номын сангийн тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“22.1.Соёлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн нь номын сангийн саналыг харгалзан нэн яаралтай хамгаалалтад авах шаардлагатай хэвлэлийн бүтээгдэхүүний жагсаалтыг батлах ба жагсаалтаар батлагдсан хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сэргээн засварлах, хэвлэх зардлыг жил бүрийн улсын төсөвт тусгана. Үндэсний судлаачдын судлаагүй хэвлэлийн бүтээгдэхүүнийг сэргээн засварлах, хэвлүүлэх зөвшөөрлийг гадаадын байгууллага, иргэнд Соёлын өвийг хамгаалах тухай хуулийн дагуу эрдэм шинжилгээний болон авран хамгаалах зорилгоор гэрээ байгуулсны үндсэн дээр олгож болно.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨРӨНГИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 18 дугаар зүйлийн гарчгийн, 18.4 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрлийн” гэж, 19, 20 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.10 дахь заалтын, 5 дугаар зүйлийн 5.2.7 дахь заалтын, 8 дугаар зүйлийн 8.3.1 дэх заалтын, Дөрөвдүгээр бүлгийн гарчгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн, 17.1, 17.2, 17.5 дахь хэсгийн, мөн зүйлийн 17.1.1 дэх заалтын, 18 дугаар зүйлийн 18.1, 18.2, 18.4 дэх хэсгийн, мөн зүйлийн 18.3.1 дэх заалтын, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.3 дэх хэсгийн, 19.1.1 дэх заалтын, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн, 20.1.1, 20.1.2, 20.1.5 дахь заалтын, 21 дүгээр зүйлийн 21.1.1 дэх заалтын, 28 дугаар зүйлийн 28.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай

3 дүгээр зүйл.Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2.6, 16.2.7 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХҮҮХЭД АСРАХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Хүүхэд харах үйлчилгээний тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.3, 13.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хүүхэд асрах үйлчилгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалт, 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх хэсгийн “Монгол Улсын” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨДӨӨ, АЖ АХУЙН ГАРАЛТАЙ БАРАА, ТҮҮХИЙ ЭДИЙН БИРЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.12 дахь хэсэг:

“4.12.Биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

4.12.1.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

4.12.2.үүсгэн байгуулагч, эсхүл хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллагад болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

4.12.3.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

4.12.4.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

4.12.5.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай баримт;

4.12.6.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-т заасан журам

4.12.7.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

4.12.8.эрх бүхий албан тушаалтан болон мэргэжилтэн нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан болохыг нотлох баримт бичиг болон өмнө ажиллаж байсан байгууллагын тодорхойлолт;

4.12.9.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

4.12.10.компанийн гурван жилийн бизнесийн төлөвлөгөө болон тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалтын танилцуулга;

4.12.11.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтнийг томилсон эрх бүхий этгээдийн шийдвэрийн хуулбар;

4.12.12.энэ хуулийн 5.2-т заасан журам;

4.12.13.биржийн зохицуулах зөвлөл, төлөөлөн удирдах зөвлөл болон гүйцэтгэх захирлын баталсан үйл ажиллагаанд мөрдөх холбогдох дүрэм, журам;

4.12.14.биржийн байнгын болон байнгын бус гишүүн оролцогчтой байгуулах гэрээний төсөл;

4.12.15.төлбөр тооцооны үйл ажиллагааг гүйцэтгэгч этгээдтэй байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.9 дэх хэсэг:

“10.9.Биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

10.9.1.энэ хуулийн 4.12.1-4.12.10-т заасан баримт бичиг;

10.9.2.хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлаар баталсан үйл ажиллагааны журам;

10.9.3.бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн агуулахтай бол холбогдох нотлох баримт, эсхүл итгэмжлэгдсэн агуулах бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулсан бол гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

10.9.4.брокерийн, итгэмжлэгдсэн агуулах болон гэрээт итгэмжлэгдсэн тээвэрлэлт, лабораторын байгууллага, дотоод ажиллагааны горим нь тогтоосон шаардлагыг хангасан эсэх талаарх биржийн дүгнэлт;

10.9.5.биржээр арилжаалахаар заасан бараа, түүхий эдийн бүтээгдэхүүний нэр төрөл тус бүрд тохирсон бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн агуулахтай бол хуулийн этгээдийн биржийн итгэмжлэл, эсхүл итгэмжлэгдсэн агуулах бүхий этгээдтэй гэрээ байгуулсан бол гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

10.9.6.биржээр арилжаалахаар заасан бараа, түүхий эдийн бүтээгдэхүүний нэр төрөл тус бүрд тохирсон бараа, түүхий эдийг хүлээн авах, хадгалах, бэлтгэх зориулалтын итгэмжлэгдсэн лаборатори, тээвэрлэлтийн байгууллагатай байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.”

2 дугаар зүйл.Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.9 дэх хэсгийн “арилжаанд оролцох тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага болон биржийн” гэснийг “болон биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагааны шаардлага, тэдгээрийн” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсэгт “үндэсний хөрөнгө оруулалт давамгайлсан” гэснийг “Монгол Улсад бүртгэлтэй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АГААРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Агаарын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/18 дугаар зүйлийн 18.5, 18.6 дахь хэсэг:

“18.5.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.1 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу агаарын бохирдлын томоохон суурин эх үүсвэрийг мэдэгдлээр ашиглахтай холбоотой мэдэгдлийг маягтыг тухайн сум, дүүргийн Засаг дарга батална.

18.6.Энэ зүйлийн 18.1-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

2/25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсэг:

“25.2.Энэ хуулийн 25.1-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

2 дугаар зүйл. Агаарын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсгийн “Генетик нөөц” гэсний өмнө “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.8-д заасан” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Агаарын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“18.1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 1.3-т заасан агаарын бохирдлын томоохон суурин эх үүсвэрийг эрх бүхий байгууллагад мэдэгдээд ашиглана.”

4 дүгээр зүйл. Агаарын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.14 дэх заалтын “ашиглах зөвшөөрөл эзэмшигч” гэснийг “ашиглагч” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь хэсгийн “зөвшөөрөлд” гэснийг “мэдэгдлийн маягтад” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.2 дахь хэсгийн “байгууллагаар хянуулан зөвшөөрөл авна” гэснийг “хянаана” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн “жагсаалт болон энэ хуулийн 25.5-д заасан мэргэжлийн байгууллагын эрх олгоход тавигдах шаардлагыг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тэдгээрийг импортлох, худалдах, ашиглах тусгай зөвшөөрөл олгох журмыг Засгийн газар” гэснийг “жагсаалт, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 1.1, 1.2-т заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны маягтыг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн” гэж, мөн зүйлийн 25.2 дахь хэсгийн “тогтоож, импортлох, худалдах, ашиглах зөвшөөрөл олгоно” гэснийг “тогтооно” гэж, 25.4 дэх хэсгийн “энэ хуулийн 25.2-т заасан импортлох, худалдах, ашиглах зөвшөөрөл авсан” гэснийг “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 1.1-д заасан мэдэгдлээр эрхэлж байгаа, эсхүл байсан” гэж, 25.5 дахь хэсгийн “төрийн захиргааны төв байгууллагаас эрх олгосон мэргэжлийн байгууллага гүйцэтгэнэ” гэснийг “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 2-т заасны дагуу мэдэгдлээр эрхэлнэ” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл олгоно” гэснийг “гүйцэтгүүлнэ” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Агаарын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 хэсгийг, 18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсгийг, 25 дугаар зүйлийн 25.6 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалтыг нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.9 дэх заалт:

“8.1.9.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгийг тухайн хуулийн этгээдийн дансанд байршуулсан талаарх банкны дансны хуулга.”

2/9 дүгээр зүйлийн 9.1.5, 9.1.6 дахь заалт:

“9.1.5.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан;

9.1.6.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан.”

3/9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг:

“9.3.Банк бус санхүүгийн итгэлцлийн үйлчилгээ эрхлэх зөвшөөрлийг энэ хуулийн 9.1-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан этгээдэд олгоно:

9.3.1.банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааг гурваас доошгүй жил эрхэлсэн, сүүлийн 4 улирал дараалан энэ хуулийн 13.4-т заасан зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг хангаж, ашигтай ажилласан, чанаргүй зээлийн багц нь салбарын дундаж үзүүлэлтээс хэтрээгүй;

9.3.2.гуравны нэгээс доошгүй хувь нь хараат бус гишүүнээс бүрдсэн төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх;

9.3.3.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.5, 11.8-д заасан үндэслэлээр сүүлийн нэг жилийн хугацаанд хоёр ба түүнээс дээш удаа хариуцлага хүлээгээгүй;”

4/9 дүгээр зүйлийн 9.5, 9.6, 9.7 дахь хэсэг:

“9.5.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхэлнэ.

9.6.Энэ зүйлийн 9.5-д заасан мэдэгдлийн маягтыг мөн хуулийн 3.1 дүгээр зүйлийн 4-т заасны дагуу эрх бүхий этгээд батална.

9.7.Энэ зүйлийн 9.5-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

5/19 дүгээр зүйлийн 19.3.1-19.3.5 дахь заалт:

“19.3.1.санхүүгийн тайлан, мэдээг хоёр улирал дараалан ирүүлээгүй;

19.3.2.энэ хуулийн 14.2-т заасан хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангаж ажиллаагүй;

19.3.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн эх үүсвэрийг зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаанаас өөр үйл ажиллагаанд зарцуулсан;

19.3.4.энэ хуулийн 19.2.1-д заасан үүрэг даалгаврыг биелүүлээгүй.

19.3.5.газар дээрх хяналт шалгалтаас санаатай зайлсхийсэн.”

6/19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсэг:

“19.4.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах үндэслэлээр хүчингүй болгоно:

19.4.1.банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг сэргээснээс хойш хоёр жилийн дотор энэ хуулийн 19.3-т заасан зөрчлийг гаргасан;

19.4.2.Зөрчлийн тухай хуулийн 11.5, 11.8-д заасан зөрчлийг нэг жилийн дотор гурав буюу түүнээс дээш удаа гаргасан;”

2 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 9 зүйл гарчгийн “зөвшөөрөл” гэсний дараа “, мэдэгдэл” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3 дах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“19.3.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах үндэслэлээр түдгэлзүүлнэ:”

4 дүгээр зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалтын “санхүүгийн тайлан;” гэснийг “санхүүгийн тайлан, эсхүл эхлэлтийн тайлан тэнцэл;” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1 дэх заалтын “хүрсэн;” гэснийг “хүрсэн, тухайн мөнгөн хөрөнгийн гарал үүсэл хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн;” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийн, 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн “хорооны зөвшөөрөлтэйгөөр” гэснийг “хороонд мэдэгдсэнээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.2.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БОЛОВСРОЛЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/20 дугаар зүйлийн 20.8, 20.9 дэх хэсэг:

“20.8.Боловсролын сургалтын байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авахад доор дурдсан шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг бүрдүүлж зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ:

20.8.1.гадаад хуулийн этгээд бол чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллага, эсхүл олон улсын чанарын баталгаажуулалтын сүлжээ байгууллагад гишүүнчлэлтэй байх;

20.8.2.дотоодын хуулийн этгээд бол Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мэргэжлийн нэгдсэн холбоо, мэргэжлийн холбоо байх.

20.9.Энэ хуулийн 20.1 дэх хэсэг сургуулийн өмнөх боловсролын сургалт, үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлтэй этгээдэд нэгэн адил хамаарна.”

2 дугаар зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“1/20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсэг:

“20.1.Энэ хуулийн 19.1-д заасан этгээд зөвшөөрөл авахдаа Зөвшөөрлийн тухай хуульд зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг хичээлийн жил эхлэхээс зургаагаас доошгүй сарын өмнө зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд цахим хэлбэрээр хүргүүлнэ.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.1.1, 20.1.2, 20.1.9 дэх заалт:

“20.1.1.боловсролын сургалтын байгууллагыг байгуулах, өөрчлөн байгуулах болон Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийн үйл ажиллагаа эрхлэх талаарх үүсгэн байгуулагчийн шийдвэр;

20.1.2.сургалтын хөтөлбөр төлөвлөгөө, багшлах хүний нөөцийн боловсролын түвшин, цолны баримт бичгийн хуулбар;

20.1.9.боловсролын сургалтын байгууллагад гадаадын харьяат багш, удирдах ажилтан ажиллах тохиолдолд багшийн мэргэжлийн үнэмлэхийн хуулбар.”

3 дугаар зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.22 дахь заалтын “эрх бүхий байгууллагаас” гэснийг “чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллагаас” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 17.14 дэх хэсэг, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.2, 19.4 дэх хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.1, 20.2, 20.3, 20.4, 20.5 дахь хэсэг, 21 дүгээр зүйлийн 21.1, 21.2 дахь

хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.2.3 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Боловсролын ерөнхий хуулийн 20 дугаар зүйлийн гарчгийн “, түүнд тавих шаардлага” гэснийг, мөн зүйлийн 20.5 дахь хэсгийн “20.1.3, 20.1.4, 20.1.5,“ гэснийг, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “Энэ хуулийн 20.1.10-т заасан” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГААЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гаалийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.2, 70.4 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, мөн зүйлийн 70.2, 70.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн зүйлийн 70.6 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Гаалийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн гарчгийн, 70.1, 70.3, 70.4, 70.5 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.8 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 хэсгийн, 5 дугаар зүйлийн 5.2.5 дахь заалтын, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь хэсгийн, 8 дугаар зүйлийн 8.5 дахь хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.4, 9.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАЗРЫН ХЭВЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Газрын хэвлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 6, 8, 9 дэх хэсгийн, 42 дугаар зүйлийн 3, 4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, мөн хэсгийн “Засгийн газар” гэснийг “Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, мөн зүйлийн 7 дахь хэсгийн “Засгийн газраас” гэснийг “Газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Газрын хэвлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 10 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАМШГААС ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.3, 7.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.8-д” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 10.21-д” гэж, мөн зүйлийн 7.7 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2, 7.3, 7.7 дахь хэсгийн, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.14 дэх заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.2.8 дахь заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЭРИЙН ТЭЖЭЭВЭР АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 21.4, 21.5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“21.4.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 8.1-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх эзэнгүй амьтан түр байрлуулан асрамжлах үйл ажиллагааны маягтыг мал, амьтны эрүүл мэндийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага батална.

21.5.Энэ хуулийн 21.4-т заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

2 дугаар зүйл. Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “энэ хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл авсан” гэснийг “эрх бүхий этгээдээс баталсан маягтын дагуу хариу хүлээн авсан” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАР СУРТАЛЧИЛГААНЫ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Зар сурталчилгааны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.3.4 дэх заалтын “үзүүлэгчээр бүртгүүлээгүй” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөлгүй” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МАНСУУРУУЛАХ ЭМ, СЭТГЭЦЭД НӨЛӨӨТ
БОДИСЫН ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3, 8.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН ХИЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын хилийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.11 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ӨМГӨӨЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Өмгөөллийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “энэ хууль” гэсний өмнө “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хууль,” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “Өмгөөллийн үйл ажиллагаа” гэсний өмнө “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 10.18-д заасан” гэж тус тус нэмсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**СТАНДАРТЧИЛАЛ, ТЕХНИКИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ, ТОХИРЛЫН
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ИТГЭМЖЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“9.5.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.5, 1.16, 1.17, 1.18, 1.24, 1.25, 1.29 дэх заалт, 7 дахь хэсгийн 7.2, 7.4, 7.6 дахь заалтад заасан тусгай зөвшөөрлийн болон 8.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1.3, 1.9, 1.11, 1.17, 1.18, 1.19, 1.21 дэх заалт, 7 дахь хэсгийн 7.1 дэх 10 дугаар зүйлийн 10.16 дахь заалтад заасан энгийн зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхлэх үйл ажиллагаанд холбогдох техникийн зохицуулалтыг мөрдөнө.”

2 дугаар зүйл.Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТАТВАРЫН МЭРГЭШСЭН ЗӨВЛӨХ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Татварын мэргэшсэн зөвлөх үйлчилгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4 дэх заалтын, 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн, 11 дүгээр зүйлийн 11.1.5 дахь заалтын, 12 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 12.2 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн, 13.1, 13.3 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТҮГЭЭМЭЛ ТАРХАЦТАЙ АШИГТ МАЛТМАЛЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн гарчгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн, 22 дугаар зүйлийн гарчгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 27.3, 27.4 дэх хэсгийн, 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн, 31 дүгээр зүйлийн 31.1 дэх хэсгийн, 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн, 35 дугаар зүйлийн 35.2, 35.3 дахь хэсгийн, 36 дугаар зүйлийн 36.4, 36.6 дахь хэсгийн, 37 дугаар зүйлийн 37.5 дахь хэсгийн, 41 дүгээр зүйлийн 41.1, 41.5 дахь хэсгийн, 42 дугаар зүйлийн гарчгийн, 42.1 дэх хэсгийн, 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 23, 24, 35 дугаар зүйлийн гарчгийн, 39 дүгээр зүйлийн гарчгийн, 39.1 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрлийн” гэж, 36 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрлөөр” гэснийг “Зөвшөөрлөөр” гэж, 37 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн, 4 дүгээр зүйлийн 4.1.6, 4.1.7, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.11, 4.1.12 заалтын, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.2, 6.3 дахь хэсгийн, 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1.1, 10.1.2, 10.1.3, 10.1.5 дахь заалтын, 11 дүгээр зүйлийн 11.2.2, 11.2.3, 11.2.4, 11.2.5, 11.2.6 дахь заалтын, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн, 12 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 12.2, 12.3 дахь хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн, 13.1, 13.2 дахь хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.1.4 дэх заалтын, 14.3, 14.4, 14.5, 14.6, 14.7, 14.8, 14.9, 14.10 дахь хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн гарчгийн, 15.1 дэх хэсгийн, 15.1.2, 15.1.3 дахь заалтын, 16 дугаар зүйлийн гарчгийн 16.1, 16.2, 16.3, 16.4 дэх хэсгийн, 16.1.1, 16.1.2, 16.1.4 дэх заалтын, Дөрөвдүгээр бүлгийн гарчгийн, 17 дугаар зүйлийн гарчгийн, 17.1, 17.4 дэх хэсгийн, 18 дугаар зүйлийн гарчгийн, 18.1 дэх хэсгийн, 19 дүгээр зүйлийн 19.2.1, 19.2.2, 19.3.2, 19.3.3 дахь заалтын, 19.4, 19.5, 19.6, 19.7 дахь хэсгийн, 20 дугаар зүйлийн гарчгийн, 20.1 дэх хэсгийн, 20.1.5 дахь заалтын, 21 дүгээр зүйлийн гарчгийн, 21.1, 21.2, 21.3 дахь хэсгийн, 21.1.1, 21.1.2 дахь заалтын, Тавдугаар бүлгийн гарчгийн, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.2, 24.3 дахь хэсгийн, Зургаадугаар бүлгийн гарчгийн, 25 дугаар зүйлийн гарчгийн, 25.1, 25.2, 25.3, 25.4, 25.5, 25.6 дахь хэсгийн, 25.2.1 дэх заалтын, 27 дугаар зүйлийн гарчгийн, 27.1, 27.2, 27.3 дэх хэсгийн, 27.1.1 дэх заалтын, 28 дугаар зүйлийн гарчгийн, 28.1 дэх хэсгийн, 29 дүгээр зүйлийн 29.1, 29.2 дахь хэсгийн, 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн, 34 дүгээр зүйлийн 34.1, 34.3, 34.5, 34.8, 34.9, 34.10 дэх хэсгийн, 34.1.1, 34.5.1, 34.7.1 дэх заалтын, Долдугаар бүлгийн гарчгийн, 35 дугаар зүйлийн 35.1, 35.2, 35.3 дахь хэсгийн, 35.1.1, 35.1.2, 35.1.3 дахь заалтын, 36 дугаар зүйлийн 36.1, 36.3, 36.4, 36.5 дэх хэсгийн, 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.2, 37.3, 37.4, 37.5, 37.6 дэх хэсгийн, 37.1.1, 37.1.2, 37.1.3, 37.1.4 дэх заалтын, 38 дугаар зүйлийн 38.1, 38.2 дахь хэсгийн, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн, Есдүгээр бүлгийн гарчгийн, 41 дүгээр зүйлийн 41.3, 41.4 дэх заалтын “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТЭСЭРЧ ДЭЛБЭРЭХ БОДИС, ТЭСЭЛГЭЭНИЙ ХЭРЭГСЛИЙН
ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 дахь заалтын, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.3, дэх хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 15.2 дахь хэсгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.1.1, 16.1.2, 16.1.3 дахь заалтын, 17 дугаар зүйлийн 17.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УРГАМЛЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9, 18.10 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“18.9.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэгт заасны дагуу ургамал хамгааллын бүтээгдэхүүнийг импортлох, худалдаалах үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэх бөгөөд мэдэгдлийн маягтыг ургамал хамгааллын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага батална.

18.10.Энэ зүйлийн 18.9-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулах бөгөөд мэдэгдлийн маягтад дараах баримт бичгийг хавсаргана:”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХОГ ХАЯГДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хог хаягдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалтын, 9 дүгээр зүйлийн 9.3.2, 9.3.3 дахь заалтын, 37 дугаар зүйлийн 37.6, 37.7, 37.8 дахь хэсгийн, 38 дугаар зүйлийн 38.2, 38.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХУУЛЬЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн “тохиолдолд” гэсний дараа “өмгөөлөгч” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.6 дахь хэсгийн “өмгөөлөгч” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЦӨМИЙН ЭНЕРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 19.9 дэх заалт нэмсүгэй.

“19.9.Тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 5-д заасны дагуу цахим хэлбэрээр гаргаж болно.”

2 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.7 дахь заалтын “төрийн захиргааны байгууллагын” гэсний өмнө “цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн дараах заалтыг доор дурдсан агуулгаар өөрчлөн найруулсугай.

1/26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь заалт:

“26.3.Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгох үндэслэл тогтоогдсоноос хойш ажлын 10 өдрийн дотор тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид энэ тухай мэдэгдэл өгөх бөгөөд түүнд тусгай зөвшөөрөл хүчингүй болгох үндэслэлийг тодорхой заана” гэснийг “Зөвшөөрөл олгох эрх байгууллага зөвшөөрлийг хүчингүй болгох үндэслэл байгаа тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид урьдчилан мэдэгдэж, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 6.3 дугаар зүйлд заасны дагуу зөвшөөрлийг хүчингүй болгох асуудлыг шийдвэрлэнэ”

2/38 дугаар зүйлийн 38.1 дахь заалт:

“38.1.Тусгай зөвшөөрөлд заасан зориулалтын хадгалах байранд хадгална” гэснийг “цацрагийн хамгаалалт, аюулгүйн шаардлагыг хангасан талаарх мэргэжлийн байгууллагын үнэлгээ хийлгэсэн зориулалтын хадгалах байранд Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.21-д заасан зөвшөөрөлтэйгөөр хадгална”

4 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 19.6 дэх хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9.2, 18.9.3 дахь, 26 дугаар зүйлийн 26.1.1, 26.1.2, 26.1.3, 26.1.4 заалтуудыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МАЛ, АМЬТНЫ ТЭЖЭЭЛИЙН НЭМЭЛТИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Мал, амьтны тэжээлийн нэмэлтийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг нэмсүгэй:

1/22 дугаар зүйлийн 22.6 дахь хэсэг:

“22.6.Энэ хуулийн 3.1.9-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэхийг хүссэн этгээд нь Зөвшөөрлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийг бүрдүүлж Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

22.6.1.үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр нь тухайн этгээдийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

22.6.2.хуулийн этгээд бол компанийн дүрмийн баталгаажуулсан хуулбар, тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх талаарх хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

22.6.3.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан болон тухайн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

22.6.4.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг.”

2/22 дугаар зүйлийн 22.7 дахь хэсэг:

“22.7.Энэ хуулийн 3.1.10-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэхийг хүссэн этгээд нь Зөвшөөрлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах баримт бичгийг бүрдүүлж Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

22.7.1.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан болон тухайн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

22.7.2.зуучлалын үйлчилгээний ерөнхий нөхцөл, хөлс, шагналын хэмжээний мэдээлэл;

22.7.3.үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлалын салбарт 2-оос доошгүй жил ажилласан туршлагатай, агент, эсхүл борлуулалтын ажилтнуудыг мэргэшил, арга зүйгээр хангаж ажиллах 1-ээс доошгүй брокертой байх;

22.7.4.үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр нь тухайн этгээдийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

22.7.5.эрх бүхий албан тушаалтан, хувьцаа эзэмшигч нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг.”

3/22 дугаар зүйлийн 22.8 дахь хэсэг:

“22.8.Энэ хуулийн 3.1.9, 3.1.10-т заасан этгээд нь хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг болон хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан, энэ хуулийн 22.6, 22.7-д заасан бусад баримт бичгийг бүрэн шаардлага ханган ирүүлсэн тохиолдолд Хороо зөвшөөрөл олгоно.”

2 дугаар зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.11 дэх заалтын “4.1.10-т заасан этгээдийн нөлөө бүхий” гэснийг “4.1.10, 4.1.11-т заасан этгээд болон Хорооноос олгосон зөвшөөрөл эзэмшигчийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.3 дахь хэсгийг “Хороо энэ хуулийн 3.1.9, 3.1.10-т заасан үйл ажиллагааг зохицуулах, хяналт тавих чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хүрээнд тэдгээрийн үйл ажиллагаанд тавих шаардлага, зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээ, мэргэжлийн холбоонд тавигдах шаардлага зэргийг баталж болно.” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1-6.3.8 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР НУТГИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн, 27 дугаар зүйлийн 12, 13 дахь заалтын, 41 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЧӨЛӨӨТ БҮСИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.7.11 дэх заалтын, 18 дугаар зүйлийн 18.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 30 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 2,4,5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“2.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.31-д заасан тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах барим бичгийг хавсаргана:

1/тухайн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах мэргэжлийн 3-аас доошгүй хүний нөөцийг ажилд томилсон тушаал, хөдөлмөрийн гэрээ;

2/газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийхэд шаардагдах 3-аас доошгүй техник, багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн жагсаалт гэрчилгээ, түрээсийн гэрээний нотариатаар баталгаажуулсан хуулбар болон техникийн бусад үзүүлэлт, фото зураг;

3/газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийхэд шаардагдах мэргэжлийн хүний нөөц техник, багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж болон мэдээлэл хангамжийн талаар харьяа аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газрын дүгнэлт.”

4.Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрх сунгуулах хүсэлтэд нөхөн сэргээлт хийсэн ажлын тайлан, нөхөн сэргээлт хүлээлгэж өгсөн актын мэдээллийг хавсаргана.”

5.Мэргэжлийн байгууллагын эрх авсан хуулийн этгээд тусгай зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаанд үйл ажиллагаа эрхлээгүй бол тусгай зөвшөөрлийг дахин сунгахгүй.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

БАЙГАЛИЙН УРГАМЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Байгалийн ургамлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6.Нэн ховор, ховор ургамлын жагсаалтыг Засгийн газар батална.”

2/11 дүгээр зүйлийн 4, 5 дахь хэсэг:

“4.Судалгаа, шинжилгээ, ахуйн зориулалтаар ашиглахаар түүж бэлтгэсэн ургамлыг үйлдвэрлэлийн түүхий эд болгон ашиглах, орлого олох зорилгоор бусдад борлуулахыг хориглоно.

5.Судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар олгох нэг удаагийн зөвшөөрлийн хэмжээ нэн ховор ургамлын газрын дээрх хэсэг 0,2 кг, газрын доорх хэсэг 0,2 кг, ховор ургамлын газрын дээрх хэсэг 0,5 кг, газрын доорх хэсэг 0,5 кг, элбэг ургамлын газрын дээрх хэсэг 2 кг, газрын доорх хэсэг 1,5 кг-аас илүүгүй байна.”

3/12 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Ахуйн зориулалтаар нэг удаагийн зөвшөөрлөөр олгох ховор ургамал газрын дээрх хэсэг 3 кг, газрын доорх хэсэг 2 кг, элбэг ургамал газрын дээрх хэсэг 8 кг, газрын доорх хэсэг 5 кг-аас илүүгүй байна.”

4/13¹ дүгээр зүйл:

“13¹ дүгээр зүйл. Дуудлага худалдаа зохион байгуулах

1.Энэ хуулийн 13.4-т заасан зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу дуудлага худалдааны журмаар олгоно.

2.Дуудлага худалдааг энэ хуулийн 7¹.4-т заасны дагуу үйлдвэрлэлийн зориулалтаар түүж бэлтгэх ургамлын дээд хэмжээ баталсан шийдвэр гарснаас хойш 14 хоногийн дотор олон нийтэд нээлттэй зарлаж, 30 хоногийн дотор цахим хэлбэрээр зохион байгуулна.

3.Дуудлага худалдааг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.25-д заасны дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг дарга зохион байгуулна.

4.Дэнчин төлж бүртгүүлсэн этгээд, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дуудлага худалдаанд оролцоно.

5.Дуудлага худалдаанд оролцогч дуудлага худалдаа эхлэх босго үнийн 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө холбогдох дансанд байршуулж, бүртгэл хийлгэнэ. Дуудлага худалдаанд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч ялаагүй этгээдэд дэнчинг буцаан олгоно.

6.Анхны үнийн санал гарснаар дуудлага худалдааг эхэлсэнд тооцох бөгөөд хамгийн өндөр үнийн санал өгөөд 30 секундний дотор өөр оролцогч үнэ өсгөөгүй

тохиолдолд дуудлага худалдаа зохион байгуулагч сүүлийн үнийг зарлан ялагчийг тодруулж дуудлага худалдааг дуусгавар болгоно.

7. Дуудлага худалдааны ялагч нь дуудлага худалдаанд ялсан үнийг 24 цагийн дотор холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэр гаргана.

8. Дуудлага худалдааны ялагч энэ зүйлийн 7-д заасан хугацаанд төлбөрийг бүрэн төлөөгүй, эсхүл өөрийн хүсэлтээр татгалзсан тохиолдолд дуудлага худалдааны үед дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээдэд 24 цагийн дотор дуудлага худалдааны ялагч болох саналыг хүргүүлнэ.

9. Дуудлага худалдааг зохион байгуулагч дуудлага худалдааны явцад тэмдэглэл үйлдэж, дуу, дүрсний бичлэгийн төхөөрөмжөөр баталгаажуулах бөгөөд оролцогчид болон зохион байгуулагч талын төлөөлөл тэмдэглэлд гарын үсэг зурна.

10. Энэ зүйлийн 7-д заасан төлбөрийг төлөхөд дуудлага худалдаанд оролцоход урьдчилан төлсөн дэнчинг үнийн дүнд оруулж тооцно.

11. Дараах тохиолдолд дараагийн дуудлага худалдааг зохион байгуулна:

1/дуудлага худалдаанд нэг оролцогч оролцсон;

2/дуудлага худалдаанд оролцогчид үнийн санал гаргаагүй;

3/энэ зүйлийн 8-д заасан нөхцөл байдал үүссэн бөгөөд дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээд татгалзсан;

4/байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл тохиолдсон, дуудлага худалдаа хэвийн явагдах боломжгүй болсон нь нотлогдсон.

12. Дуудлага худалдааны босго үнийг Ургамлын экологи-эдийн засгийн үнэлгээний 50 хувиар тооцно. Дуудлага худалдааг өсгөх үнэ босго үнийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна.

13. Дуудлага худалдаанаас олсон нийт орлогын 50 хувийг Байгаль орчин, уур амьсгалын санд төвлөрүүлнэ.

5/15¹ дүгээр зүйл:

“15¹ дүгээр зүйл. Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

1. Байгалийн ургамлын мэргэжлийн байгууллага нь байгалийн ургамлыг хамгаалах, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, тарималжуулах үйл ажиллагааг мэргэжлийн түвшинд явуулах тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд байна.

2. Энэ хуулийн 15¹.1-д заасан байгууллага нь өмчийн аль ч хэлбэртэй байж болох бөгөөд дараах нийтлэг шаардлагыг хангасан байна:

1/Монгол Улсад бүртгэлтэй, Монгол Улсын хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдан үйл ажиллагаа явуулж байгаа, татвар төлөгч хуулийн этгээд байх;

2/байгалийн ургамал тарималжуулах мэргэжлийн, мэргэшсэн хүний нөөцтэй, материаллаг баазтай байх.

3. Энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 1-д заасан байгууллага нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

1/байгалийн ургамлыг түүж бэлтгэх;

2/байгалийн ургамлыг тарималжуулах.

4.Мэргэжлийн байгууллагын эрх авахыг хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргасан байна:

1/тухайн чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд шаардагдах мэргэжлийн боловсон хүчний дипломын хуулбар;

2/шаардлагатай багаж хэрэгсэл, техник, тоног төхөөрөмжийн гэрчилгээний хуулбар.

5.Мэргэжлийн байгууллагын эрхийг сунгуулахад 5 жилийн үйл ажиллагааны тайланг эрх бүхий байгууллагад хүргүүлнэ.

6.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн мэргэжлийн байгууллагын эрхийг 5 хүртэл жилийн хугацаатай олгох, 5 хүртэл жилийн хугацаагаар сунгах шийдвэрийг гаргана.

7.Энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 5-т заасан тайлан ирүүлээгүй бол мэргэжлийн байгууллагын эрхийг дахин сунгахгүй.

8.Мэргэжлийн байгууллага тухайн онд гүйцэтгэсэн ажлын тайланг 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газарт хүргүүлнэ.

9.Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газар энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 9-д заасны дагуу ирүүлсэн тайланг нэгтгэн энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1-д заасан мэдээллийн санд оруулна.”

2 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн “заасны дагуу” гэсний дараа “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “мэдээлэх” гэсний өмнө “6 сараас 1.5 жилийн дотор” гэж, 13 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “1.16-д заасны дагуу” гэсний дараа “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/11 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд судалгааны ажлын товч танилцуулгыг хавсаргаж ирүүлнэ.

2/13 дугаар зүйл:

“1.Энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 1-д заасан мэргэжлийн байгууллага ховор, элбэг ургамлыг зөвшөөрлийн үндсэн дээр түүж бэлтгэж болно.

2.Энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 1-д заасан мэргэжлийн байгууллага байгалийн нэн ховор, ховор, элбэг ургамлыг тарималжуулан ашиглаж болно.

3.Байгалийн ургамлыг тарималжуулахад дараах шаардлагыг хангасан байна:

1/энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлийн 1-д заасан мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй байх;

2/байгалийн ургамал тарималжуулах төсөлтэй байх.”

4.Элбэг ургамлыг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.25-д заасны дагуу сум, дүүргийн Засаг дарга энэ хуулийн 7¹ дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу олгоно.

5.Ургамлын үндэс, үндэслэг иш, булцууны 50 ба түүнээс дээш хувийг зориулалтаар ашиглах тохиолдолд тухайн ургамлыг тарималжуулсан байна.

6.Ховор ургамлыг эм үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.16-д заасны дагуу төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 7¹ дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу олгоно.

7.Энэ хуулийн 13 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэгт заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд ургамал түүж бэлтгэх зориулалт, төслийг хавсаргаж ирүүлнэ.

3/17 дугаар зүйл:

“17 дугаар зүйл.Ургамлыг улсын хилээр нэвтрүүлэх

1.Ургамлыг улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.

2.Ургамлыг дараах зориулалтаар улсын хилээр нэвтрүүлнэ:

1/судалгаа шинжилгээ, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гадаад улсад гаргах;

2/судалгаа шинжилгээ, үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гадаад улсаас оруулах;

3/тарималжуулсан байгалийн ургамлыг гадаад улсад гаргах.

3.Энэ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 2.1-д заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

1/судалгаа шинжилгээний зориулалтаар гадаад улсад гаргах зөвшөөрөл авахад энэ хуулийн 11.1-д заасны дагуу авсан нэн ховор, ховор ургамлын судалгаа шинжилгээний зориулалтаар түүж бэлтгэх зөвшөөрөл, судалгааны ажлын товч танилцуулга, судалгаа хийх талтай байгуулсан гэрээ;

2/үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гадаад улсад гаргахад ургамал түүж бэлтгэх гэрээ, энэ хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан нөхөн сэргээлт хийн хүлээлгэн өгсөн акт, энэ хуулийн 13.4, 13.6-д заасны дагуу авсан ургамал түүж бэлтгэх зөвшөөрөл, нийлүүлэгч талтай байгуулсан гэрээ.

4.Энэ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 2.2-т заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

1/судалгаа шинжилгээний зориулалтаар гадаад улсаас оруулахад судалгааны ажлын товч танилцуулга, судалгаа хийх талтай байгуулсан гэрээ, генийн өөрчлөлттэй эсэхийг тогтоосон гарал үүслийн бичиг, тарималжуулах туршилт хийх бол туршилтын талбайтай байх;

2/үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гадаад улсаас оруулахад генийн өөрчлөлттэй эсэхийг тогтоосон гарал үүслийн бичиг, харь зүйл эсэхийг тодорхойлсон шинжлэх ухааны байгууллагын дүгнэлт, ургамал ашиглах зориулалт, төсөл.

5.Гадаад улсаас оруулах ургамал нь генийн өөрчлөлттэй бол Хувиргасан амьд организмын тухай хуулиар зохицуулна.

6.Гадаад улсаас оруулсан харь зүйл ургамлыг байгальд тарималжуулахыг хориглоно.

7.Энэ хуулийн 17 дугаар зүйлийн 2.3-т заасан зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

1/хуулийн этгээдийн ургамлын мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээний хуулбар;

2/тарималжуулсан нь үнэн болохыг тогтоосон сум (дүүрэг)-ын Засаг даргын тодорхойлолт, төрийн шинжлэх ухааны байгууллагын дүгнэлт.

8.Иргэн, хуулийн этгээд нэн ховор ургамлыг судалгаа шинжилгээний, хуулийн этгээд ховор, элбэг ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эдийг хатаасан болон боловсруулалт хийсэн, эсхүл эцсийн бүтээгдэхүүн болгосноос бусад тохиолдолд гадаад улсад гаргахыг хориглоно.”

4 дүгээр зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 7 дугаар зүйлийн 6, 8 дахь хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 3, 5 дахь хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 2, 7 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн 1, 2 дахь хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 2, 3, 5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “тайлангаа Генетик нөөцийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан генетик нөөц, генетик нөөцтэй холбоотой уламжлалт мэдлэгийн бүртгэл” гэснийг “тайлан, үр дүнг энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 1-д заасан” гэж, 13 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “сум, дүүргийн” гэснийг “аймгийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “/энэ хуулийн хавсралтаар тогтоосон/” гэснийг, мөн зүйлийн 4 дэх хэсгийн “Ховор ургамлын жагсаалтыг Засгийн газар батална.” гэснийг, 11 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн “ахуйн” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн “эмийн” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “эм” гэснийг, 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “дотоодын” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл.Байгалийн ургамлын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 2, 3 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийг, 20 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ОЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ойн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/38¹ дүгээр зүйл. Дуудлага худалдаа зохион байгуулах

“38¹.1. Ойн дагалт баялгийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.6 дугаар зүйлд заасны дагуу дуудлага худалдааны журмаар олгоно.

38¹.2. Энэ хуулийн 38¹.1-д заасан дуудлага худалдааг аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны газар цахимаар, эсхүл танхимын хэлбэрээр ажлын 15 хоногийн дотор зохион байгуулж ялагчийг тодруулах ба ялагчид ойн дагалт баялаг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.29-д заасан тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд олгоно.

38¹.3. Дуудлага худалдааг зохион байгуулах шийдвэр гарснаас ажлын 5 өдрийн дотор олон нийтэд нээлттэй мэдээлнэ.

38¹.4. Дуудлага худалдааг дараах дарааллын дагуу зохион байгуулна:

38¹.4.1. дуудлага худалдаа явуулах хэлбэр, он, сар, өдөр, цаг, хаягийг дуудлага худалдаа явуулахаас ажлын 5 хоногийн өмнө олон нийтэд нээлттэй зарлан мэдээлэх;

38¹.4.2. дуудлага худалдаанд оролцогчдыг бүртгэх;

38¹.4.3. дуудлага худалдааг явуулах;

38¹.4.4. дуудлага худалдааны ялагчтай гэрээ байгуулах.

38¹.5. Дуудлага худалдааг зохион байгуулахдаа оролцогч талууд үнийн саналаа ээлж дараалан тодорхой алхамтайгаар өсгөх, сонгон шалгаруулалтын явц, үр дүн нээлттэй, ил тод байх, талуудын тэгш, шударга оролцоог хангасан байх зарчмыг баримтална.

38¹.6. Аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны газар нь энэ хуулийн 13.1.35-д заасан үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах нөөцийн дээд хэмжээнд багтаан дуудлага худалдаанд оруулах хуш модны самрын нөөцийн хэмжээг доор дурдсанаар багцална:

№	Нөөцийг багцлах хэмжээ (кг)	Тухайн сумын нутаг дэвсгэрт үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах нөөцөд багцын эзлэх хувь
1	50,000 хүртэл	20
2	50,001 - 70,000	20

3	70,001 – 100,000	30
4	100,001-ээс дээш	30

38¹.7. Дуудлага худалдааг цахим хэлбэрээр зохион байгуулахад дараах журмыг баримтална:

38¹.7.1. дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаа явагдахаас ажлын 5 өдрийн өмнө дуудлага худалдааны хураамж болон дэнчин тушаасан баримтаа зургаар хавсарган, оролцох хүсэлтээ цахим хэлбэрээр илгээх;

38¹.7.2. дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаа эхлэхээс өмнө дуудлага худалдаа явуулах системд нэвтэрч бэлэн байдлаа хангасан байх бөгөөд өөрийн тоног төхөөрөмжийн найдвартай ажиллагааг бүрэн хангах;

38¹.7.3. үнийн санал өгөөд 30 секундийн дотор өөр оролцогч үнэ өсгөөгүй тохиолдолд дуудлага худалдааны ялагч тодорсонд тооцох.

38¹.8. Дуудлага худалдааг танхимын хэлбэрээр зохион байгуулахад энэ хуулийн 38¹.7.1-д заасан шаардлагыг хангасан дуудлага худалдааны оролцогч нь дуудлага худалдаа эхлэхээс 10 минутын өмнө дуудлага худалдаа зохион байгуулах танхимд ирсэн байна.

38¹.9. Нөөцийг бэлтгэх ойн талбайн тойм зургийг энэ хуулийн 38¹.6-д заасан багц тус бүрээр гаргана.

38¹.10. Дуудлага худалдаанд ойн дагалт баялгийг ашиглах эрх бүхий ойн мэргэжлийн байгууллага оролцоно.

38¹.11. Дуудлага худалдааны босго үнийг ойн дагалт баялгийн нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээний 50 хувиар тооцно.

38¹.12. Дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаа эхлэх босго үнийн 50 хувьтай тэнцэх хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө холбогдох дансанд байршуулах ба дэнчин төлсөн баримт, ойн дагалт баялгийг ашиглах эрх бүхий ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээг үндэслэн дуудлага худалдааны оролцогчоор бүртгэнэ.

38¹.13. Дэнчин төлж бүртгүүлсэн хуулийн этгээд, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дуудлага худалдаанд оролцож болно.

38¹.14. Байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл гарсан, эсхүл программ хангамж, техникийн саатал, цахилгаан эрчим хүч, сүлжээ тасарч доголдсоноос цахим дуудлага худалдаа хэвийн явагдах боломжгүй болсон тохиолдолд тухайн дуудлага худалдааг хүчингүйд тооцож, ажлын 5 өдрийн дотор дахин зохион байгуулна.

38¹.15. Анхны үнийн санал гаргаснаар дуудлага худалдааг эхэлсэнд тооцох ба дуудлага худалдаа зохион байгуулагч нь сүүлийн үнэ хэлэхийг зарласнаар дуудлага худалдааг дуусгавар болгоно. Танхимаар зохион байгуулж байгаа тохиолдолд шууд, цахимаар зохион байгуулж байгаа тохиолдолд цахим систем ашиглан ялагчийг тодруулж оролцогч тус бүрд мэдэгдэнэ.

38¹.16. Дуудлага худалдааг өсгөх үнэ босго үнийн 30 хувиас хэтрэхгүй байна.

38¹.17. Дуудлага худалдааны ялагч нь дуудлага худалдаанд ялсан үнийг 24 цагийн дотор холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэрийг ажлын нэг өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

38¹.18.Энэ хуулийн 38¹.18-т заасан төлбөрийг төлөхөд урьдчилан төлсөн дэнчинг ялагчийн үнийн дүнд оруулж тооцно.

38¹.19.Дуудлага худалдааг зохион байгуулагч дуудлага худалдааны явцад тэмдэглэл үйлдэж, дуу, дүрсний бичлэгээр баталгаажуулна. Танхимаар зохион байгуулсан тохиолдолд оролцогчид болон зохион байгуулагч талын төлөөлөл тэмдэглэлд гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

38¹.20.Дуудлага худалдаанд оролцоогүй, эсхүл оролцсон боловч ялаагүй этгээдэд дэнчинг буцаан олгоно.

38¹.21.Дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаатай холбоотой гомдлыг аймаг, нийслэлийн Засаг даргад гаргана.

38¹.22.Дуудлага худалдааны ялагч төлбөрөө төлөөгүй, энэ хуулийн 38¹.18-д заасан дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээд татгалзсан, дуудлага худалдаанд нэгээс дээш тооны оролцогч оролцоогүй, үнийн санал гаргаагүй тохиолдолд дуудлага худалдааг дахин зохион байгуулна.

38¹.23.Төлбөрөө төлөөгүй ялагчийг хоёр дахь удаагийн дуудлага худалдаанд оролцуулахгүй.

38¹.24.Дуудлага худалдаанаас олсон нийт орлогын 50 хувийг Байгаль орчин, уур амьсгалын санд төвлөрүүлнэ.

38¹.25.Дуудлага худалдаанаас орон нутагт төвлөрсөн орлогын 85 хувийг ойн аж ахуйн арга хэмжээнд зарцуулна.

2/20 дугаар зүйлийн 20.3 дахь хэсэг:

“20.3.Иргэн, хуулийн этгээдийн ойн дагалт баялгийг улсын хилээр нэвтрүүлэхэд Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17.1-д заасан зөвшөөрлийг төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.”

3/23 дугаар зүйлийн 23.4, 23.5, 23.6, 23.7, 23.8, 23.9, 23.10 дахь хэсэг:

“23.4.Ойн мэргэжлийн байгууллага дараах чиглэлтэй байна:

23.4.1.ойн модны нөөцийг зохистой ашиглах;

23.4.2.ойг хамгаалах, судалгаа шинжилгээ хийх;

23.4.3.мод үржүүлэх, ойжуулах, ойг нөхөн сэргээх;

23.4.4.ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах.

23.5.Ойн мэргэжлийн байгууллагад тавигдах ерөнхий шаардлага:

23.5.1.үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуу шаардлагатай мэргэжлийн хүний нөөцтэй байх;

23.5.2.техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэлтэй байх;

23.5.3.судалгааны арга зүй, технологи, программ хангамжтай байх;

23.5.4.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуульд заасан холбогдох шаардлагыг хангасан байх;

23.5.5.Галын аюулгүй байдлын тухай хуульд заасан холбогдох шаардлагыг хангасан байх.

23.6.Ойн мэргэжлийн байгууллагад тавигдах тусгай шаардлага:

23.6.1.ойн модны нөөцийг зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлага:

23.6.1.а.мод бэлтгэлийн талбайн инженер, хөрөөчид, цагаалгын тракторчин, оосорлогч, ойжуулагчтай байх;

23.6.1.б.мод огтлох, цагаалах, ачигч, тээвэрлэх машин механизм, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлтэй байх;

23.6.1.в.түймрээс хамгаалах халз болон харлуулсан зурвас байгуулах техник, тоног төхөөрөмжтэй байх;

23.6.1.г.ойн модны нөөцийн ашиглалт явуулсан талбайг ойжуулахад шаардагдах тарьц, суулгацын байнгын нөөцтэй байх, эсхүл мэргэжлийн байгууллагаар ойжуулалт хийлгэхээр урьдчилан тохиролцож гэрээ байгуулсан байх.

23.6.2.ойг хамгаалах, судалгаа шинжилгээний мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлага:

23.6.2.а.ойн аж ахуйн инженер, биологич, экологич, газарзүйн мэдээллийн системийн ажилтантай байх;

23.6.2.б.байршил тогтоогч, өнцөг хэмжигч, ойн таксацын дундаж үзүүлэлтийг тодорхойлох багаж, дрон, хэвлэх тоног төхөөрөмж, бичил цаг уур хэмжигч, бичил нарийвчлалтай электрон жин, нарийвчлалтай штангенциркуль, үүргийн шүршигч багаж, ус агуулах 1 тн болон түүнээс дээш хэмжээтэй сав, мотопомп, цахилгаан үүсгүүр, гэрлэн урхи, экран дэлгэц, лед гэрэл, дээж цуглуулан бойжуулах болон хадгалах зориулалтын сав, электрон болон бусад 20 кг доошгүй жинтэй байх, өндөг хусаж цуглуулах малтуур, судалгаанд ашиглах дэлгэц /даавуу/, мод гэмтээхгүй хамгаалалтай доргиох лантуутай байх;

23.6.2.в.газар зүйн мэдээллийн системийн программ хангамжтай байх;

23.6.2.г.бактерийн бэлдмэл, бодисыг хадгалах стандарт шаардлагад нийцсэн зоорь болон агуулахтай байх эсхүл зориулалтын агуулах түрээслэх гэрээ байгуулсан байх;

23.6.2.д.бэлдмэл, бодис зөөвөрлөх тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэлтэй байх.

23.6.3.мод үржүүлэх, ойжуулах, ойг нөхөн сэргээх мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлага:

23.6.3.а.ойн аж ахуйн инженер, техникч, ойжуулагчтай байх;

23.6.3.б.мод үржүүлгийн газартай байх;

23.6.3.в.тарьц, суулгац хадгалах зориулалтын зоорьтой байх;

23.6.3.г.усалгаа, хөрс боловсруулах, мод тарих зориулалтын техник, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэлтэй байх.

23.6.4.ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлага:

23.6.4.а.ойн аж ахуйн инженер, биологич, экологичтой байх;

23.6.4.б.байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл үзүүлэхээргүй дагалт баялаг ашиглах аргачлалтай байх;

23.6.4.в.ойн дагалт баялгийн нөөцийг хадгалах агуулах, боловсруулах, эцсийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх үйлдвэр, техник тоног төхөөрөмжтэй байх;

23.6.4.г.ойг нөхөн сэргээхэд шаардагдах тарьц, суулгацын байнгын нөөцтэй байх, эсхүл энэ чиглэлийн мэргэжлийн байгууллагаар ойжуулалт хийлгэхээр урьдчилан тохиролцож гэрээ байгуулсан байх.

23.7.Ойн мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа:

23.7.1.ойн модны нөөцийг зохистой ашиглах мэргэжлийн байгууллага нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

23.7.1.а.үйлдвэрлэлийн ашиглалт явуулах;

23.7.1.б.арчилгааны огтлолт явуулах;

23.7.1.в.эрүүл ахуйн огтлолт явуулах;

23.7.1.г.халз зурвас байгуулах;

23.7.1.д.өөрийн хөрөнгөөр ойжуулах, нөхөн сэргээх;

23.7.2.ойг хамгаалах, судалгаа шинжилгээ хийх мэргэжлийн байгууллага нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

23.7.2.а.ойн тооллого явуулах;

23.7.2.б.ой зохион байгуулалтын ажил хийх;

23.7.2.в.ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгаа хийх;

23.7.2.г.ойн хөнөөлт шавж, өвчинтэй тэмцэх ажил явуулах;

23.7.2.д.ойн менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах;

23.7.2.е.ойн аж ахуйн арга хэмжээний техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг, төсөл боловсруулах;

23.7.2.ё.ойн замын төлөвлөлт, зураглал хийх;

23.7.2.ж.ойн экологи-эдийн засгийн засгийн үнэлгээ хийх;

23.7.2.з.ойн түймрийн хохирол тооцох.

23.7.3.мод үржүүлэх, ойжуулах, ойг нөхөн сэргээх мэргэжлийн байгууллага нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

23.7.3.а.үр, үржлийн материал бэлтгэх;

23.7.3.б.тарьц, суулгац ургуулах, бойжуулах;

23.7.3.в.ойжуулалт хийх, ойг нөхөн сэргээх;

23.7.3.г.байгалийн сэргэн ургалтад туслах ажил хийх;

23.7.3.д.хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах;

23.7.3.е.агро ойн аж ахуй эрхлэх;

23.7.3.ё.үрийн плантаци байгуулах;

23.7.3.ж.үрийн байнгын болон түр талбай байгуулах.23.7.4.ойн дагалт баялаг ашиглах, хамгаалах мэргэжлийн байгууллага нь дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

23.7.4.а.ойн дагалт баялаг түүж бэлтгэх, боловсруулах, худалдан борлуулах;

23.7.4.б.олон нийтэд ойн дагалт баялгийг ашиглахтай холбогдсон мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, сургалт зохион байгуулах;

23.7.4.в.орчин үеийн дэвшилтэт техник, тоног төхөөрөмж, байгаль орчинд халгүй арга, технологийг нэвтрүүлж ажиллах.

23.8.Аймаг, нийслэлийн Байгаль орчны газар нь ойн мэргэжлийн байгууллагад тавигдах шаардлагыг хангасан эсэхийг хянана.

23.9.Зөвшөөрөл хүсэгч мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх хүсэлт, холбогдох баримт бичгийн хамт ойн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад цахим хэлбэрээр илгээнэ.

23.10.Зөвшөөрөл эзэмшигч мэргэжлийн байгууллагын эрхийг сунгуулахдаа хүсэлт, тухайн чиглэлээр тусгай зөвшөөрлийн хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан ажлын тайлан, гэрээ, акт зургаар баталгаажуулсан байна.”

4/38 дугаар зүйлийн 38.9, 38.10, 38.11, 38.12, 38.13, 38.14 дэх хэсэг:

“38.9.Ойн дагалт баялгийг нөөцөд тохируулан ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэнэ.

38.10.Ойн дагалт баялгийн үйлдвэрлэлийн зориулалтаар түүж бэлтгэх нөөцийн дээд хэмжээг дараах байдлаар тогтооно:

38.10.1.хуш модны самрын нийт нөөцийн 60 хувиас ихгүй байх;

38.10.2.жимс, мөөгний нийт нөөцийн 40 хувиас ихгүй байх.

38.11.Ойн дагалт баялгийн ахуйн зориулалтаар түүж бэлтгэх нөөцийн дээд хэмжээг дараах байдлаар тогтооно:

38.11.1. хуш модны самар 50 кг,

38.11.2.жимс, мөөг 20 кг,

38.11.3.давирхай, хөвд, хөвх 10 кг,

38.11.4.хатсан модны холтос, үйс 15 кг,

38.11.5.хусны шүүс 5 литр.”

38.12.Ойн дагалт баялгийг судалгаа, шинжилгээний зориулалтаар нэг удаа түүж бэлтгэх дээд хэмжээ 5 кг, хусны шүүс 3 литр хүртэл байна.

38.13.Ойн дагалт баялаг болон тарьц суулгацыг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхэд Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17.1-д заасан зөвшөөрөл авна. Ойн дагалт баялгийг улсын хилээр нэвтрүүлэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

38.13.1.ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээ;

38.13.2.ойн дагалт баялаг ашиглах орон нутагтай хийсэн гэрээ;

38.13.3.ойн дагалт баялгийн нөөцийг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар ашиглах зөвшөөрөл;

38.13.4.ойн дагалт баялгийн нөөц тогтоосон, талбай хүлээлгэн өгсөн акт;

38.13.5.нөөцийн гарал, үүслийн бичиг.

38.14.Ойн дагалт баялгийг улсын хилээр нэвтрүүлэхэд Генетик нөөцийн тухай хуулийн 10.3.1-д заасан мэдээллийн санд бүртгүүлнэ.”

5/13 дугаар зүйлийн 13.1.35 дахь заалт:

“13.1.35.ойн дагалт баялгийн нөөцийг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэх дээд хэмжээ, хугацааг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг тус бүрээр тогтоосон шийдвэр гаргах;”

6/14 дүгээр зүйлийн 14.3.26, 14.3.27, 14.3.28 дахь заалт:

“14.3.26.хуш модны самрын яс, идээний гарцыг тодорхойлох аргачлалыг батлах;

14.3.27.мод, сөөг нутагшуулах, тарималжуулахаар хийж байгаа туршилт, судалгаа, шилжүүлэх ажлын аргачлалыг батлах;

14.3.28.ойн дагалт баялгийн нөөцийг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар бэлтгэх хэмжээ, хугацааг аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг тус бүрээр тогтоосон дүгнэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх.”

2 дугаар зүйл.Ойн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/35 дугаар зүйлийн 35.5 дахь хэсэг:

“35.5.Ойгоос мод бэлтгэх зааврыг ойн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага батална.”

2/38 дугаар зүйлийн 38.8 дахь хэсэг:

“38.8.Хуш модны боловсруулсан самрын идээний гарц, хорогдлыг Шинжлэх ухааны академийн харьяа холбогдох эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн эрдмийн зөвлөлийн тогтоолоор баталсан аргачлалыг баримтлан тогтооно.”

3 дугаар зүйл.Ойн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.35 дахь заалтын дугаарыг “13.1.36” гэж, 38 дугаар зүйлийн 38.8 дахь хэсгийн дугаарыг “38.15” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Ойн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.3 дахь хэсэг, 34 дүгээр зүйлийн 34.6 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 17.5, 17.6, 17.7, 17.8 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“17.5.Бичил биетнийг улсын хилээр нэвтрүүлэхэд дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

17.5.1.бичил биетэн, бичил биетний гаралтай түүхий эд зүйлийн гарал үүслийн тодорхойлолт, код, зүүлт;

17.5.2.бичил биетэн, бичил биетний гаралтай түүхий эд, судалгааны ажлын сорьц дээжийг хилээр нэвтрүүлэх талаар хүлээн авагч болон нийлүүлэгч талтай байгуулсан гэрээний хувь;

17.5.3.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт.”

17.6.Генетик нөөцийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрлийг 60 хоногийн хугацаатай олгож, нэг удаа 30 хоногийн хугацаагаар сунгана.

17.7.Энэ хуулийн 17.1-д заасан зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 6.2 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу хүчингүй болгоно.

17.8.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь олгосон зөвшөөрөлтэй холбоотой мэдээлэлд үндэслэн гаалийн болон татварын байгууллагатай хамтран ажиллаж, зөвшөөрлийн дагуу хилээр нэвтэрсэн генетик нөөцийн тоо хэмжээ, төлбөр, хураамжийн төлөлтийн байдалд хяналт тавьж ажиллана.”

2 дугаар зүйл. Генетик нөөцийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсгийн “Генетик” гэсний өмнө “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.8-д заасан” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Генетик нөөцийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсэг:

“17.1.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.16-д заасан Генетик нөөцийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх энгийн зөвшөөрлийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага олгоно.”

2/8 дугаар зүйлийн 8.1.2 дахь заалт:

“8.1.2.энэ хуульд заасан урьдчилсан зөвшөөрлийн маягт, био соёлын тэмдэглэл, тусгай зөвшөөрөл, үр шимийн гэрээ, генетик нөөцийн материал дамжуулах гэрээ, газар зүйн гарал үүслийн тодорхойлолтын загварыг батлах;”

4 дүгээр зүйл. Генетик нөөцийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалт, 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.3, 15.4, 15.5, 15.11 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх хэсгийн “энэ хуулийн 17.2-т заасан журмын дагуу” гэж “Зөвшөөрлийн тухай

хуульд заасан журмын дагуу байгаль орчны асуудал эрхэлсэн” гэж, 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Энэ хуулийн 17.1-д заасны дагуу зөвшөөрөл авсан эзэмшигч” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Генетик нөөцийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АМЬТНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Амьтны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/6¹ дүгээр зүйл.Амьтны мэргэжлийн байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

“6¹.1.3.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.4-т заасан амьтны мэргэжлийн байгууллага доор дурдсан чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулна:

6¹.1.1.амьтныг сэргээн нутагшуулах, судалгаа хийх, агнуур зохион байгуулалт хийх;

6¹.1.2.амьтан асран хамгаалах, үржүүлэх, амьтны хүрээлэн ажиллуулах;

6¹.1.3.агнуурын үйл ажиллагаа эрхлэх.

6¹.2.Мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн хуулийн этгээд энэ тухай хүсэлтээ эрх бүхий байгууллагад ирүүлэх бөгөөд хүсэлтийг ажлын 10 өдрийн дотор багтаан баримт бичгийн бүрдлийг хянаж, шийдвэрлэнэ.

6¹.3.Мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авахыг хүссэн өргөдөлд мэргэжлийн боловсон хүчин, техник, багаж хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн гэрчилгээг хавсаргана.

6¹.4.Мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх эрхийг сунгуулах хүсэлтэд 5 жилийн үйл ажиллагааны тайланг хавсаргана.”

2/7 дугаар зүйлийн 7.8 дахь хэсэг:

“7.8.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.5, 1.7-д заасан зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

7.8.1.мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээ;

7.8.2.судалгааны багийн бүрэлдэхүүн, судалгаа шинжилгээний арга зүй.”

3/8 дугаар зүйлийн 8.3 дахь хэсэг:

“8.3.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.2-т заасан тусгай зөвшөөрөл авах хүсэлтэд мэргэжлийн байгууллага дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

8.3.1.тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл;

8.3.2.мэргэжлийн байгууллагын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ;

8.3.3.шинжлэх ухааны байгууллагын дүгнэлт;

8.3.4.амьтныг сэргээн нутагшуулах, өсгөн үржүүлэх аргачлал.”

4/20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсэг:

“20.4.Амьтны хүрээлэн ажиллуулж байгаа мэргэжлийн байгууллага нь жил бүрийн үйл ажиллагааны тайлангаа аймаг, нийслэлийн байгаль орчны газарт хүргүүлнэ.”

5/26 дугаар зүйлийн 26.4 дэх хэсэг:

“26.4.Төрийн захиргааны төв байгууллага тухайн жилд байгалийн тэнцлийг хангах, хүн амын эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалах, халдварт өвчний голомтыг эрүүлжүүлэх болон мал, гэрийн тэжээвэр амьтанд өвчин халдварлах, иргэн, хуулийн этгээдэд хохирол учруулахаас сэрэмжлэх зорилгоор тоо толгойг зохицуулах амьтны тоо хэмжээг агнуур зохион байгуулалтын судалгааг үндэслэн тогтооно.”

6/29¹ дүгээр зүйлийн 29¹.15, 29¹.16, 29¹.17, 29¹.18 дахь хэсэг:

“29¹.15.Энэ хуулийн 29¹.1-д заасан зөвшөөрлийн дуудлага худалдааны эхлэх босго үнэ тухайн амьтны экологи-эдийн засгийн үнэлгээний 50 хувьтай тэнцүү байна.

29¹.16.Дуудлага худалдааны ялагч нь агнуурын бүсийн менежмент хариуцагч бол тусгай зөвшөөрлийг өөрийн хариуцдаг агнуурын бүс нутаг дээр бүртгүүлж, аймгийн Байгаль орчны газартай гэрээ байгуулна.

29¹.17.Дуудлага худалдааны ялагч нь агнуурын бүсийн менежмент хариуцагч биш бол аймгийн Байгаль орчны газар болон агнуурын бүс нутгийг хариуцсан иргэн, хуулийн этгээдтэй гурвалсан гэрээ байгуулна.

29¹.18.Аймаг, нийслэлийн байгаль орчны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага дуудлага худалдааны ялагчийн жагсаалт, агнуурын нөөц ашигласны төлбөр, хураамжийг төлсөн баримт, энэ хуулийн 29¹.16-д заасан гэрээг үндэслэн тусгай зориулалтаар агнуурын амьтныг агнах тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг олгоно.”

7/36 дугаар зүйлийн 36.9 дэх хэсэг:

“36.9.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.3-т заасан тусгай зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

36.9.1.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.23, 8.2 дугаар зүйлийн 1.5, 1.7-д заасан зөвшөөрлийн гэрчилгээ;

36.9.2.эзэмшлийн амьтан, амьтны гаралтай эд зүйлс бол гарал үүслийн тодорхойлолт, зүүлт;

36.9.3.амьтныг тээвэрлэх, түр байршуулах бол сав, технологийг тусгасан аргачлал;

36.9.4.үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнаж, барих бол эрх олгосон шийдвэр, гэрээний хуулбар;

36.9.5. хүлээн авагч талтай байгуулсан гэрээний хувь;

36.9.6.харь амьтныг хилээр нэвтрүүлэх бол экспортлогч талын гарал үүслийн тодорхойлолт, импортлогч талын итгэмжлэгдсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагын дүгнэлт.”

2 дугаар зүйл.Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5.2 дахь заалтын “6.1.11” гэсний дараа “, 35 дугаар зүйлийн 35.1” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн “амьтныг сэргээн нутагшуулах” гэсний дараа “, өсгөн үржүүлэх” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.3 дахь хэсгийн “худалдах” гэсний дараа “, тээвэрлэх” гэж, 25.6 дахь хэсгийн “25.1,” гэсний дараа “27.1,” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “зориулалтаар агнах, барих,” гэсний дараа “тоо толгойг зохицуулах шаардлагаар

сийрэгжүүлэх агналт явуулах” гэж, 29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.1} дэх хэсгийн “агнуурын амьтан агнах,” гэсний өмнө “27.1, 29.2.2-т заасан” гэж, мөн зүйлийн 29^{1.2} дахь хэсгийн “шийдвэр гарснаас хойш” гэсний дараа “аймаг, нийслэл тус бүрээр” гэж, мөн зүйлийн 29^{1.11} дэх хэсгийн “29^{1.7}” гэсний дараа “, 29^{1.8}” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсэг:

“27.1. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга үйлдвэрлэлийн зориулалтаар агнуурын амьтан агнах, барих тусгай зөвшөөрлийг энэ хуулийн 29¹ дүгээр зүйлд заасны дагуу олгоно.”

2/29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.3}, 29^{1.4}, 29^{1.8}, 29^{1.13} дахь хэсэг:

“29^{1.3}. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.4-т заасан зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд, эсхүл түүний итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч дэнчин төлж бүртгүүлж, дуудлага худалдаанд оролцоно.

29^{1.4}. Дуудлага худалдаанд оролцогч нь дуудлага худалдаа эхлэх босго үнэтэй тэнцүү хэмжээний дэнчинг дуудлага худалдаа эхлэхээс 24 цагийн өмнө дуудлага худалдаа зохион байгуулагчийн холбогдох дансанд байршуулна.

29^{1.8}. Дуудлага худалдааны ялагч энэ хуулийн 29^{1.7}-д заасан хугацаанд төлбөрийг бүрэн төлөөгүй бол дэнчинг улсын орлого болгож, дуудлага худалдааны үед дараагийн өндөр үнийн санал гаргасан этгээдэд түүний санал гаргасан үнийн дүнгээр нь 24 цагийн дотор санал тавина. Саналыг хүлээж авсан тохиолдолд тухайн этгээд төлбөрийг 24 цагийн дотор дуудлага худалдаа зохион байгуулагчийн холбогдох дансанд бүрэн төлсний дараа зохион байгуулагч ялагчийг баталгаажуулсан шийдвэр гаргана.

29^{1.13} Дуудлага худалдаанаас олсон нийт орлогын 50 хувийг Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын дансанд, 50 хувийг тухайн орон нутгийн байгаль орчны асуудал хариуцсан нутгийн захиргааны байгууллагын дансанд төвлөрүүлж, амьтны нөөцийн хамгааллын арга хэмжээнд зарцуулна.”

4 дүгээр зүйл. Амьтны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2.5, 5.7.2 дахь заалт, 7 дугаар зүйлийн 7.7 дахь хэсэг, 25 дугаар зүйлийн 25.5 дахь хэсэг, 29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.1} дэх хэсэг, 36 дугаар зүйлийн 36.1, 36.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “байгаль орчны мэргэжлийн байгууллага” гэснийг “амьтны мэргэжлийн байгууллага” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.5.1 дэх заалтын “соёл, урлаг, эмчилгээний” гэснийг “соёлын” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.15-д заасан ховор” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.17-д заасан” гэж, мөн зүйлийн 20.3 дахь хэсгийн “17.2” гэснийг “17.1” гэж, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн “иргэн, хуулийн этгээд” гэснийг “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.40-д заасан мэргэжлийн байгууллага” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.2.1 дэх заалтын “эрдэм шинжилгээ, соёл, урлаг, эмчилгээний” гэснийг “соёлын” гэж, 29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.12} дахь хэсгийн “хоёр дахь” гэснийг “дахин” гэж, 36 дугаар зүйлийн 36.1 дэх хэсгийн “Засгийн газар” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 36.3 дахь хэсгийн “17.2” гэснийг “17.1” гэж, 36.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 1.13-т заасан харь” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 1.18-д заасан” тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсгийн “ховор амьд” гэснийг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “Тусгай төлбөр төлсөн иргэн” гэснийг, мөн зүйлийн 29.2.2 дахь заалтын “иргэн” гэснийг, 29¹ дүгээр зүйлийн

“20.2-т заасан ховор амьд амьтны цуглуулга хийх тусгай зөвшөөрөл”, 29¹ дүгээр зүйлийн 29^{1.6} дахь хэсгийн “Дуудлага худалдаанд оролцогчид үнийн санал гаргаагүй тохиолдолд долоо хоногийн дотор хоёр дахь дуудлага худалдааг зохион байгуулна.” гэснийг тус тус хассугай.

6 дугаар зүйл. Амьтны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5.2 дахь заалт, 27 дугаар зүйлийн 27.1.1, 27.1.2, 27.1.3 дахь заалт, 29 дүгээр зүйлийн 29.2.3 дахь заалт, 36 дугаар зүйлийн 36.4 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХУВИРГАСАН АМЬД ОРГАНИЗМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Хувиргасан амьд организмын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Хувиргасан амьд организмын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсэг, 6.4.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсэг:

“17.3.Энэ хуулийн 5.1-д заасан тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүсэлтийг үндэслэн энэ хуулийн 17.2-т заасан эрсдэлийн үнэлгээг үндэслэн тусгай зөвшөөрөлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.”

2/9 дүгээр зүйлийн 9.1.17 дахь заалт:

“9.1.17.мэргэжлийн боловсон хүчний дипломын хуулбар.”

2 дугаар зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 дахь заалтын “хадгалах,” гэсний дараа “тээвэрлэх,” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “импортлох,” гэсний дараа “хил дамжуулан тээвэрлэх,” гэж, мөн зүйлийн 9.1.6 дахь заалтын “болзошгүй осол,” гэсний өмнө “эрсдэлийн үнэлгээ,” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь хэсгийн “мэдээг” гэсний дараа “энэ хуулийн 6.1.7-д заасан мэдээллийн санд тухай бүр бүртгүүлж,” гэж, 9.1.7 дахь заалтын “явуулах” гэсний дараа “агуулах, эсхүл” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“11.1.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч өөртөө хадгалах ба энэ хуулийн 6.1.7-д заасан мэдээллийн санд бүртгүүлнэ.”

4 дүгээр зүйл.Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэг, 5 дугаар зүйлийн 5.1, 5.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.3 дахь заалтын “жил бүр шинэчлэн батлах” гэснийг “баталж, шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах,” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.13, 9.1.14 дэх заалтын “эх хувь” гэснийг “хуулбар хувь” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “зориулалтын тусгай агуулахад” гэснийг “зориулалтын тусгай өрөө болон агуулахад” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн “устгах” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Усны тухай хуульд доор дурьдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/16¹ дүгээр зүйлийн 16¹.4.15 дахь заалт:

“16¹.4.15.усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох;”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.5.6 дахь заалт:

“21.5.6.Ус хэмнэх, технологи нэвтрүүлэх эрх бүхий мэргэжлийн байгууллага усны нөөцийг зүй зохистой ашиглах, хэмнэх, хаягдал усыг эргүүлэн ашиглах тоног төхөөрөмжийг нэвтрүүлэх холбогдох зөвлөмж гаргах.”

3/21 дүгээр зүйлийн 21.9 дэх хэсэг:

“21.9.Мэргэжлийн тусгай зөвшөөрөл авахад шаардагдах хүний нөөцийн жагсаалт:

21.9.1.энэ хуулийн 21.4.1-д заасан чиглэлээр эрх авахад гидрогеологи, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан;

21.9.2.энэ хуулийн 21.4.2-т заасан чиглэлээр эрх авахад гидрогеологи, геофизик, өрмийн мастер, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтан;

21.9.3.энэ хуулийн 21.4.3-т заасан чиглэлээр эрх авахад 2-оос доошгүй усны барилга байгууламжийн инженер, гидрологи;

21.9.4.энэ хуулийн 21.4.4-т заасан чиглэлээр эрх авахад 2-оос доошгүй усны барилга байгууламжийн инженер, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйч;

21.9.5.энэ хуулийн 21.4.5-д заасан чиглэлээр эрх авахад гидрологи, гидрогеологи, усны барилга байгууламж, ус хангамж ариутгах татуургын мэргэшсэн инженер тус бүр 1, гидрологи, гидрогеологи, усны барилга байгууламж, ус хангамж ариутгах татуургын инженер;

21.9.6.энэ хуулийн 21.4.6-д заасан чиглэлээр эрх авахад ус хангамж ариутгах татуургын инженер.”

2 дугаар зүйл. Усны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсэг:

“21.1.Усны мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагааг доор дурдсан чиглэлээр эрхэлнэ:

21.1.1.усны хайгуул, судалгаа явуулах;

21.1.2.цооног өрөмдөх, тоноглох, сэргээн засварлах;

21.1.3.усны барилга, байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах;

21.1.4.усны барилга байгууламж барих, тоноглох, сэргээн засварлах;

21.1.5.усны аудит хийх;

21.1.6.ус хэмнэх, технологи нэвтрүүлэх.”

21.4.Энэ хуулийн 21.1-д заасан усны мэргэжлийн байгууллагын эрхийг усны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага таван жилийн хугацаагаар олгох бөгөөд үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэсэн тохиолдолд эрхийг нь таван жил тутам сунгана.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.6.2 дахь заалт:

“21.6.2.тухайн чиглэлийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах мэргэжлийн хүний нөөцийн жагсаалт, энэ хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.9 дэх хэсэгт заасан мэргэжлийн дипломын хуулбар, сертификатын хуулбар, ажлын туршлага;”

3 дугаар зүйл.Усны тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5 дэх хэсгийн, 13 дугаар зүйлийн 13.1.5 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 16¹дүгээр зүйлийн 16¹.4.15 дахь заалтын дугаарыг “16¹.4.16” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “гүйцэтгэх үүргийг” гэснийг “гүйцэтгэх үүрэг, тавигдах шаардлагыг” гэж, 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсгийн “сав газрын захиргаа” гэснийг “аймаг, нийслэлийн Засаг дарга,” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.6 дахь хэсгийн “сав газрын захиргаа” гэснийг “аймаг, нийслэлийн Засаг дарга,” гэж, мөн хэсгийн “алба” гэснийг “газар” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Усны тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.5.4 дэх заалтын “, шинэчлэх,” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХОВОРДСОН АМЬТАН, УРГАМАЛ, ТЭДГЭЭРИЙН ГАРАЛТАЙ ЭД ЗҮЙЛИЙН ГАДААД ХУДАЛДААГ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 8.6, 8.7, 8.8 дахь хэсгийг нэмсүгэй:

“8.6.Иргэн энэ хуулийн 8.1-д заасан зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

8.6.1.амьтан агнах, барих зөвшөөрөл, гарал үүслийн тодорхойлолт худалдан авсныг нотлох баримт бичиг;

8.6.2.хүлээн авах болон илгээх хаяг;

8.6.3.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд заасан төлбөр, хураамж төлсөн баримт.”

8.7.Хуулийн этгээд энэ хуулийн 8.1-д заасан зөвшөөрөл авах хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

8.7.1.тусгай зөвшөөрлийн хуулбар;

8.7.2.ан хийсэн протокол гэрээний хуулбар;

8.7.3.судалгааны дээж шинжлүүлэх тохиолдолд гадаадын хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээний хуулбар;

8.7.4.хүлээн авах болон илгээх хаяг;

8.7.5.Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд заасан төлбөр, хураамж тушаасан баримт бичиг.

8.8.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийг хилээр нэвтрүүлэхэд Генетик нөөцийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан генетик нөөц, генетик нөөцтэй холбоотой уламжлалт мэдлэгийн бүртгэл, мэдээллийн санд бүртгүүлнэ.”

2 дугаар зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл болон далай тэнгисээс олборлон оруулах гэрчилгээ авах хүсэлтээ Удирдан зохицуулах зөвлөлд ирүүлнэ” гэснийг “хүсэлтийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад гаргана” гэж, 8.2 дахь хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөл уг хүсэлтийг” гэснийг “Энэ зүйлийн 8.1-д заасан байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага өргөдлийг” гэж, 8.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрөл, гэрчилгээг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2 дахь хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөл” гэснийг “Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж, 9.3 дахь хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “зөвшөөрөл,

гэрчилгээг” гэснийг “зөвшөөрлийг” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн “Удирдан зохицуулах зөвлөлийн” гэснийг “байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн “, гэрчилгээ” гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Ховордсон амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай эд зүйлийн гадаад худалдааг зохицуулах тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх заалтыг, 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУСГАЙ САНГИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.2.9 дэх заалт:

“7.2.9.Амьтны тухай хуулийн 29¹.13 дугаар зүйлд заасан дуудлага худалдаанаас олсон орлого.”

2/7 дугаар зүйлийн 7.3.13 дахь заалт:

“7.3.13.энэ хуулийн 7.2.9-д заасан дуудлага худалдаанаас олсон орлогыг амьтны нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.2.1 дэх заалт нэмсүгэй:

“11.2.1. Хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд:

11.2.1.а. хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

11.2.1.б. багаж, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн жагсаалт, техникийн хүчин чадлын тодорхойлолт.”

2 дугаар зүйл. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дэх хэсгийн “байгууллагаас” гэсний дараа “Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна энэ зүйлийн 2.1-д заасан баримт бичгийг бүрдүүлж, тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл шаардлагыг хангаж” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“7.1.4. аж ахуйн нэгж, байгууллагад хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг тогтоох.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Газрын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 58¹ дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“58¹ дүгээр зүйл. Тусгай зөвшөөрөл

58¹.1. Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

58¹.2. Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

58¹.2.1. газар зохион байгуулагчийн бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй, газрын кадастрын бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

58¹.2.2. газар зохион байгуулагч нэг ажилтан нь мэргэшсэн инженер, түүнээс дээш зэрэгтэй байх;

58¹.2.3. хөрс судлаач болон ургамал судлаачийн бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй ажилтантай байх.

58¹.3. Газар зохион байгуулалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ хуулийн 58¹.2-т заасан шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлэн тусгай зөвшөөрлийн цахим системээр дамжуулан хүсэлтээ гаргана.

58¹.4. Тусгай зөвшөөрөл олгогдсон, сунгагдсан хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулж, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.3 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэгт заасан хугацааны дотор гэрчилгээг олгоно.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**КАДАСТРЫН ЗУРАГЛАЛ БА ГАЗРЫН КАДАСТРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Кадастрын зураглал ба газрын кадастрын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 10¹ дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“10¹ дүгээр зүйл.Тусгай зөвшөөрөл

10^{1.1}.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг газрын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

10^{1.2}.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

10^{1.2.1}.газрын кадастрын бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй хоёроос доошгүй, газар зохион байгуулагчийн бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

10^{1.2.2}.газрын кадастрын нэг ажилтан нь лэнд менежер программ хангамжийн сургалтад хамрагдсан байх.

10^{1.3}.Газрын кадастрын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ хуулийн 10^{1.2}-т заасан шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлэн тусгай зөвшөөрлийн цахим системээр дамжуулан хүсэлтээ гаргана.

10^{1.4}.Тусгай зөвшөөрөл олгогдсон, сунгагдсан хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулж, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.3 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэгт заасан хугацааны дотор гэрчилгээг олгоно.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Геодези, зураг зүйн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай 5¹ дүгээр зүйл нэмсүгэй:

“5¹ дүгээр зүйл. Тусгай зөвшөөрөл

5^{1.1}. Геодези, зураг зүйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага олгоно.

5^{1.2}. Геодези, зураг зүйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлд заасан нийтлэг нөхцөл, шаардлагаас гадна дараах шаардлагыг хангасан байна:

5^{1.2.1}. геодези, зураг зүйн бакалавр, түүнээс дээш зэрэгтэй нэгээс доошгүй ажилтантай байх;

5^{2.2.2}. таван сантиметрээс ихгүй дундаж квадрат алдаа бүхий геодезийн хэмжилтийн электрон тахеометр, эсхүл хиймэл дагуулаас байрлал тодорхойлох хоёр долгионы багажтай, таван миллиметрээс ихгүй хэмжилтийн нарийвчлалтай өндрийн хэмжилтийн багаж хэрэгсэлтэй байх.”

2 дугаар зүйл. Геодези, зураг зүйн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АВТОТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 15.11 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“15.11.Орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ, такси үйлчилгээг холбогдох стандартын шаардлага хангасан этгээд эрхэлнэ.”

2 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 15.5, 15.7, 15.9 дэх хэсэг:

“15.1.Автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх ажил эрхлэх, олон улс, хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээ эрхлэх үйл ажиллагааг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 5.3, 5.5-д заасан тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээд, автотээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх, орон нутгийн нийтийн зорчигч тээврийн үйлчилгээ, такси үйлчилгээ эрхлэх үйл ажиллагааг Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 4.1, 4.2-т заасны дагуу мэдэгдэл хүлээн авсан хуулийн этгээд эрхэлнэ.

15.2.Энэ хуулийн 15.1-д заасан зөвшөөрлийг олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох, мэдэгдлээр үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбоотой энэ хуулиар зохицуулснаас бусад харилцааг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулиар зохицуулна.

15.5.Автотээврийн хэрэгсэлд техникийн хяналтын үзлэг хийх ажил үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг дараах нөхцөл, шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдэд олгоно:

15.5.1.техникийн хяналтын үзлэг явуулах байр, тоног төхөөрөмж, боловсон хүчин нь холбогдох стандартын шаардлагыг хангасан байх;

15.5.2.автотээврийн хэрэгсэл, түүний агрегат, зангилаа, системийн техникийн байдлыг шалгах, хэмжих, оношлох багаж, тоног төхөөрөмж нь тохирлын үнэлгээнд хамрагдаж, холбогдох байгууллагаар магадлан итгэмжлэгдсэн байх;

15.5.3.үйлчлүүлэгчдийн автотээврийн хэрэгслийг аюулгүй байрлуулах зориулалтын зогсоол талбайтай байх;

15.5.4.автомашин болон явган хүний хөдөлгөөний урсгалыг аюулгүй зохицуулах зориулалтын хучилттай зам, гарцтай байх;

15.5.5.автотээврийн хэрэгслийн улсын дугаар, ерөнхий байдал, үзлэгийн үйл явцыг бүрэн хянах боломжтой дүрс бичлэгийн төхөөрөмжийг байршуулж, бичлэгийг хадгалах, шалгах боломжтой байх;

15.5.6.техникийн хяналтын үзлэгийн инженер нь автотээврийн инженер, механикч мэргэжилтэй, мэргэшсэн инженер байх ба холбогдох мэргэжлийн диплом, гэрчилгээтэй байх.

15.7.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 3.1 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасны дагуу автотээврийн хэрэгслийн дугаар үйлдвэрлэх үйл ажиллагааг мэдэгдлээр эрхлэхтэй холбоотой мэдэгдлийн маягтыг автотээврийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, аймаг, нийслэлийн нийтийн зорчигч тээвэр, таксины үйлчилгээг мэдэгдлээр эрхлэхтэй холбоотой мэдэгдлийн маягтыг тухайн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга батална.”

15.9.Олон улс, хот хооронд, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээ эрхлэх этгээд нь дараах шаардлага хангасан байна:”

2/15 дугаар зүйлийн 15.9.6 дахь заалт:

“15.9.6.олон улс, хот хоорондын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээнд ашиглах тээврийн хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгдсэнээс хойш 12 жилээс, хотын доторх болон хот орчмын нийтийн зорчигч тээврийн тогтмол үйлчилгээнд ашиглах тээврийн хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгдсэнээс хойш 10 жилээс хэтрээгүй зүүн талдаа жолооны хүрдтэй байх;”

2 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдэл” гэж, мөн зүйлийн 15.10 дахь хэсгийн “эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “үйлчилгээг мэдэгдлээр эрхлэхэд” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

“14.5.Төмөр замын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлж, төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ:

14.5.1.хүний нөөцийн мэдээлэл;

14.5.2.хуулийн этгээдийн танилцуулга;

14.5.3.тусгай зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх чадвартай эсэхийг нотолсон баримт бичиг /Ажлын туршлага, үйл ажиллагаа эрхлэхэд шаардлагатай мэргэжлийн боловсон хүчин, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслийн мэдээлэл/.

14.6.Төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.6.1.төмөр замын суурь бүтэц барихтай холбоотой урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл (төсөв, санхүүжилтийн эх үүсвэрийн баримт бичиг, хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, санхүүжүүлэх эх үүсвэр);

14.6.2.төслийг удирдах этгээдийн ажлын туршлагын тодорхойлолт;

14.6.3.байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ;

14.6.4.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хөтөлбөр;

14.6.5.тоног төхөөрөмжийн жагсаалт, хүчин чадлын тодорхойлолт;

14.6.6.санхүүгийн чадавхыг нотлох баримт (сүүлийн 2 жилийн тайлан).

14.7.Төмөр замын суурь бүтэц ашиглах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.7.1.суурь бүтцийн эзэмших, түрээслэх, өмчлөх эрхийн гэрээ;

14.7.2.ашиглалтын дотоод журам, засвар арчлалтын төлөвлөгөө;

14.7.3.санхүүгийн чадавхыг нотлох баримт (сүүлийн 2 жилийн тайлан).

14.8.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.8.1.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд ангийг үйлдвэрлэхтэй холбоотой урьдчилсан техник, эдийн засгийн үндэслэл;

14.8.2.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.8.3.аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

14.8.4.ажлын байрны мэдээлэл /үйлдвэрлэл хийх объектын дэлгэрэнгүй мэдээлэл/;

14.8.5.үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүний танилцуулга;

14.8.6.түүхий эд материалын гарал үүслийн баталгаа.

14.9.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүнийг засварлах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.9.1.эрх бүхий байгууллагаар баталгаажуулсан хэмжих хэрэгсэл, хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангасан ажлын багаж, тоног төхөөрөмжийн танилцуулга /хөдлөх бүрэлдэхүүний засварын цех, тоног төхөөрөмжийн мэдээлэл/;

14.9.2.ажлын байрны мэдээлэл /засварын ажил хийх объект болон тоног төхөөрөмжийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл/;

14.9.3.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.9.4.аюулгүй ажиллагаа болон эрүүл ахуйн дотоод журам;

14.9.5.засварын тоног төхөөрөмжийн жагсаалт, техникийн үзүүлэлт;

14.9.6.чанарын хяналтын журам.

14.10.Төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүнийг угсрах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.10.1.ажил гүйцэтгэх технологи;

14.10.2.аюулгүй ажиллагааны зааварчилгаа;

14.10.3.хөдлөх бүрэлдэхүүнийг угсрах ажлын байрны мэдээлэл /угсралт хийх объект болон тоног төхөөрөмжийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл/.

14.11.Төмөр замын тээвэрлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.11.1.суурь бүтэц эзэмшигчтэй гэрээ байгуулсан байх /зам ашиглах гэрээ/;

14.11.2.даатгалын гэрээ (зорчигч, ачаа, хариуцлагын даатгал);

14.11.3.тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллага нь галт тэрэгний хөдөлгөөнд шууд холбоотой ажилтнууд болон зорчигчдыг аяллын замд амрах хооллох байр, буудал болон техник технологийн дагуу үзлэг үйлчилгээ хийх зэрэг нэмэгдэл үйлчилгээний асуудлыг бүрэн шийдвэрлэсэн байх.

14.12.Төмөр замын суурь бүтцийн зураг төсөл боловсруулах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.12.1.технологийн программ хангамж, техник хэрэгслийн танилцуулга;

14.12.2.чанарын хяналтын журам.

14.13.Техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд энэ хуулийн 14.5-д зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

14.13.1.мэргэшсэн зөвлөх инженерүүдийн мэдээлэл;

14.13.2.хяналт шалгалтын аргачлал, дотоод журам.”

2 дугаар зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1.1, 14.1.3 дах заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“14.1.1.төмөр замын суурь бүтэц барих, үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах, зураг төсөл боловсруулах, техник, технологийн хяналт тавих зөвлөх үйлчилгээ;

“14.1.3.төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн эд анги үйлдвэрлэх, угсрах, засварлах.”

3 дугаар зүйл.Төмөр замын тээврийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2, 14.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УСАН ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“9.2.Тусгай зөвшөөрөл хүсэгч аж ахуйн нэгж, иргэн нь хүсэлтээ энэ хуулийн 17.1, 17.2, 17.3-т заасан даатгалд даатгуулсныг нотолсон баримт бичиг, усан замын тээврийн хэрэгслийн жолоодогч, эсхүл багийн гишүүний усчин-аврагч гэрчилгээ болон түүнтэй адилтгах баримт бичгийг эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ.”

2 дугаар зүйл. Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Усан замын тээврийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АВТО ЗАМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дугаар зүйл.Авто замын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“33.2.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч этгээдэд Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан шаардлагаас гадна тавих нөхцөл, шаардлагыг авто замын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

2 дугаар зүйл.Авто замын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.6 дахь хэсэг, 33 дугаар зүйлийн 33.1, 33.2, 33.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалтыг нэмсүгэй:

“1/20 дугаар зүйлийн 20.1.8, 20.1.9 дэх заалт:

20.1.8. Гэрээт харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгоход 1 500 000 төгрөг;

20.1.9. энэ хуулийн 20.1.8-д заасан зөвшөөрлийн хугацааг сунгахад 750 000 төгрөг.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.1.49 дэх заалт:

“21.1.49. газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход 500 000 төгрөг, сунгахад 250 000 төгрөг.”

2 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.10 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“19.1.10. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааг эрхлэх зөвшөөрөл олгоход 300 000 000 төгрөг.”

3 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.52 дахь заалтын “үзүүлэгчээр бүртгэх” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох” гэж, 22 дугаар зүйлийн 22.1.7 дахь заалтын “гадаадын хуулийн этгээд Монгол Улсад боловсролын байгууллагын магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх” гэснийг “боловсролын сургалтын байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагаа эрхлэх” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.1.7 дахь заалтын “220кВ” гэснийг “110кВ” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.10.6 дэх дэд заалтын “жигжлэн савласан /220гр-500гр/ газрын тосны шингэрүүлсэн хийн бөөний худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход 100 000 төгрөг” гэснийг, 32 дугаар зүйлийн 32.1 дэх хэсгийн “экспортын болон” гэснийг, мөн хэсгийн “импортын мэдэгдэл” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл. Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1.1, 23.1.4, 23.1.6, 23.2.1, 23.2.2, 23.2.5, 23.2.6 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

РАДИО ДОЛГИОНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Радио долгионы тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.4¹ дэх хэсэг нэмсүгэй.

“11.4¹.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.8-д заасан тусгай зөвшөөрлийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах, сонгон шалгаруулалтад оролцогчоос ирүүлсэн баримт бичгийг үнэлэх чиг үүрэг бүхий 5-аас доошгүй сондгой тооны бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг Зохицуулах хорооны даргын шийдвэрээр байгуулна.”

2 дугаар зүйл. Радио долгионы тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсэг:

“10.1.Хуулийн этгээд зөвшөөрлийн хүсэлтэд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

10.1.1.радио төхөөрөмжийн зориулалт, технологийн төрөл, газар зүйн байршил, радио сүлжээний зураглал, түүний хамрах хүрээ, ашиглах радио давтамж, радио давтамжийн зурвас, техникийн үзүүлэлт;

10.1.2.радио төхөөрөмжийг баталгаажуулж эрх бүхий байгууллагаас олгосон баримт бичиг;

10.1.3.радио давтамж ашиглах хэрэгцээ шаардлага, төлөвлөж буй үйл ажиллагааны талаарх мэдээлэл;

10.1.4.тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа эрхлэх бизнес төлөвлөгөө, хэрэгжүүлэх хугацааны хуваарь;

10.1.5.хиймэл дагуулын үйлчилгээнд ашиглах тохиолдолд хиймэл дагуул эзэмшигчээс радио давтамж, радио давтамжийн зурвас ашиглуулах боломжтой талаарх баримт.”

2/11 дүгээр зүйлийн 11.7 дахь хэсэг:

“11.7. Сонгон шалгаруулалтад оролцогчоос ирүүлсэн баримт бичгийн үнэлгээг энэ хуулийн 11.6-д заасан нөхцөлийн дагуу ажлын 10 өдөрт багтаан үнэлж, хамгийн өндөр үнэлгээ авсан этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгоно. Сонгон шалгаруулалтын баримт бичгийг үнэлэх хугацааг шаардлагатай тохиолдолд 1 удаа ажлын 5 өдрөөр сунгаж болно.”

3/14 дүгээр зүйлийн 14.1.1 дэх заалт:

“14.1.1.бүх төрлийн радио долгион хүлээн авагч;”

3 дугаар зүйл. Радио долгионы тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2.2 дахь заалтын “ангилалд орсон,” гэсний дараа “үндэсний радио давтамжийн хуваарилалтын хүснэгтийн үндэсний хуваарилалттай нийцээгүй,” гэж нэмсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Радио долгионы тухай хуулийн 5¹ дүгээр зүйлийн 5¹.1.9 дэх хэсгийн “журам” гэснийг “нөхцөл, шаардлага” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.2 дахь хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 12.3 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “утас ба факсны дугаар” гэснийг “утасны дугаар, цахим хаяг” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.8 дахь хэсгийн “10” гэснийг “7” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсгийн “, факсны дугаар” гэснийг “, цахим хаяг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ӨРГӨН НЭВТРҮҮЛГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.1.4, 9.1.5, 9.1.6 дахь заалт:

“9.1.1.өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэхэд шаардлагатай хүний нөөц, техник, эдийн засгийн тооцоо судалгаа бүхий батлагдсан 5 жилийн бизнес төлөвлөгөө;

9.1.2.бизнес төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чадавхыг нотолсон баримт;

9.1.3.үйлчилгээ эрхлэхэд шаардлагатай технологийн шийдэл, ерөнхий зураглал, тоног төхөөрөмжүүдийн жагсаалт;

9.1.4.радио, телевизийн редакцын бодлого, хөтөлбөрийн төлөвлөлт;

9.1.5.олон суваг дамжуулах үйлчилгээ эрхлэх тохиолдолд үйлчилгээ эрхлэх хүрээ, байршил, сүлжээний төлөвлөлт, гадаад, дотоод сувгийн төлөвлөлт, үндсэн багц, үйлчилгээний үнэ тарифын талаарх мэдээлэл;

9.1.6.радио, телевизийн газрын сүлжээний үйлчилгээ эрхлэх тохиолдолд үйлчилгээ эрхлэх байршил, сүлжээний төлөвлөлт, тооцоолол;”

2/10 дугаар зүйлийн 10.15, 10.16 дахь хэсэг:

“10.15.Тусгай зөвшөөрлийн үйлчилгээ эрхлэх хүрээг бууруулахад үйлчилгээ эрхлэгчээс ирүүлсэн хүсэлт эсхүл тусгай зөвшөөрлийн гэрээний үүргийн биелэлт, хяналт, мониторингийн тайланд үндэслэнэ.

10.16.Үйлчилгээ эрхлэгчийн хүсэлтэд үндэслэн үйлчилгээ эрхлэх хүрээг нэмэгдүүлэх тохиолдолд энэ хуулийн 30.1.9-д заасан судалгаанд үндэслэнэ.”

3/18 дугаар зүйлийн 18.3, 18.4, 18,5 дахь хэсэг:

“18.3.Зохицуулах хороо өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээний эзэмшлийн хэт төвлөрлийн нөхцөл байдалд хяналт тавьж, дүгнэлт гаргана.

18.4.Энэ хуулийн 18.3-т заасан дүгнэлт гаргахдаа нэг этгээдийн эзэмшиж байгаа тусгай зөвшөөрлийн тоо, үйлчилгээ эрхлэх хүрээ, эзэмшлийн талаарх мэдээлэл, өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээний зах зээлийн багтаамж, өрсөлдөөний нөхцөл байдлын талаарх судалгаанд үндэслэнэ.

18.5.Зохицуулах хороо нь өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагч, хувьцаа эзэмшигч, тэдгээрийн хувьцааны хувь хэмжээ, эцсийн өмчлөгчийн мэдээллийг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас гаргуулан авна.”

2 дугаар зүйл.Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэг:

“9.1.Хуулийн этгээд зөвшөөрлийн хүсэлтийг Зохицуулах хорооноос баталсан маягтын дагуу гаргах бөгөөд дараах баримт бичгийг хавсаргана.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.2, 10.3, 10.8, 10.9 дэх хэсэг:

“10.2.Харилцаа холбооны тухай хуулийн 14.2, Радио долгионы тухай хуулийн 11.2.2-т зааснаас гадна доор дурдсан үндэслэлээр тусгай зөвшөөрөл олгох, үйлчилгээ эрхлэх хүрээг нэмэгдүүлэхээс татгалзаж болно.

10.3.Өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэгч нь дахин өргөн нэвтрүүлгийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авах, эсхүл үйлчилгээ эрхлэх хүрээг нэмэгдүүлэх бол тусгай зөвшөөрлийн гэрээ, нөхцөл, шаардлагыг бүрэн хангасан байна.

10.8. Сонгон шалгаруулалтад оролцогч нь энэ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-т заасан нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна.

10.9. Зохицуулах хороо сонгон шалгаруулалтад оролцогчдоос ирүүлсэн баримт бичигт үнэлгээ өгч, хамгийн өндөр үнэлгээ авсан этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгоно.”

3/14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсэг:

“14.2. Зохицуулах хороо энэ хуулийн 14.1-т заасан үндэслэл, зөрчлийг арилгасан гэж үзвэл тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүсэлтийг үндэслэн тусгай зөвшөөрлийг сэргээнэ.”

4/16 дугаар зүйлийн 16.4 дэх хэсэг:

“16.4. Зохицуулах хороо энэ хуулийн 16.3-т заасан нотлох баримт бичгийг хянаж үндэслэлтэй гэж үзвэл холбогдох шийдвэрийг хүчингүй болгоно, эсхүл үндэслэлгүй гэж үзвэл шийдвэрийг хэвээр үлдээж, энэ тухай тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид мэдэгдэнэ.”

5/19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсэг:

“19.4. Зохицуулах хороо энэ хуулийн 18.3, 19.2, 19.3-т заасан дүгнэлт, мэдээлэлтэй танилцаад өргөн нэвтрүүлгийн салбарт шударгаар өрсөлдөх нөхцөлийг бүрдүүлэх, зах зээлийн хэт төвлөрөл үүсэхээс сэргийлэхэд чиглэсэн шаардлагатай арга хэмжээг энэ хуулийн дагуу авч хэрэгжүүлнэ.”

3 дугаар зүйл.Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн хэсгийн “... нөхцөлийг” гэснийг “... нөхцөл, шаардлагыг” гэж, мөн зүйлийн 8.1.1 дэх заалтын “дунд хугацааны стратеги” гэснийг “бизнес” гэж, мөн зүйлийн 8.1.2 дахь заалтын “стратеги” гэснийг “бизнес” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “шаардлагыг” гэснийг “нөхцөл, шаардлагыг” гэж, 10 дугаар зүйлийн нэршлийг “Тусгай зөвшөөрөл олгох, олгохоос татгалзах, өөрчлөлт оруулах” гэж, 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 7 дугаар зүйлийн 7.5 дахь хэсгийн, 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн, 10 дугаар зүйлийн 10.1, 10.6 дахь хэсгийн, 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсгийн, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсгийн, 16 дугаар зүйлийн 16.1, 16.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Өргөн нэвтрүүлгийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.8.1, 10.8.2, 10.8.3, 10.8.4, 10.8.5 дахь заалт, 13 дугаар зүйлийн 13.2.2 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болгонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Харилцаа холбооны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/13 дугаар зүйлийн 13.2, 13.3, 13.4 дэх хэсэг:

“13.2.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах шаардлагыг хангасныг нотлох баримт бичгийг хавсаргаж ирүүлнэ:

13.2.1.үйлчилгээний найдвартай байдлыг хангахуйц удирдлага, хяналтын системтэй байх;

13.2.2.холболтын байгууламж, хэрэглэгчийн бүртгэл, төлбөр тооцооны системтэй байх;

13.2.3.системийн найдвартай ажиллагаа, аюулгүй байдлыг хангасан байх.

13.3.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.2 дугаар зүйлийн 8.4-т заасан энгийн зөвшөөрлийн хүсэлтэд иргэн, хуулийн этгээд дараах баримт бичгийг хавсаргаж ирүүлнэ:

13.3.1.хэрэглэгчид хүргэх лавлах үйлчилгээний зорилго, танилцуулга;

13.3.2.мэдээллийн сан, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн талаарх мэдээлэл;

13.3.3.мэргэшсэн хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл.

2/14 дүгээр зүйлийн 14.2.5 дахь заалт:

“14.2.5.үйлчлэгч нь Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9-д заасан тусгай зөвшөөрөл авах тохиолдолд холбогдох нөхцөл, шаардлага болон гэрээний хэрэгжилтийг хангаагүй.”

3/14 дүгээр зүйлийн 14.2¹ дэх хэсэг:

“14.2¹.Нэмүү өртөгт тусгай дугаарлалтыг төрийн байгууллагад олгохгүй.”

4/14 дүгээр зүйлийн 14.3¹ дэх хэсэг:

“14.3¹.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.10, 9.11-д заасан тусгай зөвшөөрлийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах, сонгон шалгаруулалтад оролцогчийн ирүүлсэн баримт бичгийг үнэлэх чиг үүрэг бүхий 5-аас доошгүй сондгой тооны бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг Зохицуулах хорооны даргын шийдвэрээр байгуулна.”

5/15¹ дугаар зүйл:

“15¹ дүгээр зүйл.Дугаарлалт

15¹.1.Зохицуулах хороо дугаарлалтын нэгдсэн төлөвлөгөө, дугаарлалтын нөөц, ашиглалтын байдалд үндэслэж дугаарлалт олгох, өөрчлөлт оруулах шийдвэр гаргана.

15¹.2.Зохицуулах хороо гамшиг, цагдаа, хүүхэд хамгаалал, эмнэлэгийн яаралтай тусламжийн дугаарлалтыг төрийн эрх бүхий байгууллагад олгоно.

15¹.3.Хэрэглэгч яаралтай тусламжийн дугаарт харилцаа холбооны сүлжээнээс үнэ төлбөргүй холбогдоно.”

6/25 дугаар зүйлийн 25.2.13, 25.2.14, 25.2.15 дахь заалт:

“25.2.13.Зохицуулах хорооноос олгоогүй дугаарлалтыг өөрийн болон нийтийн сүлжээнд үүсгэхгүй;

25.2.14.Зохицуулах хорооноос олгосон дугаарлалтыг өөрийн сүлжээнд үүсгэх;

25.2.15.дугаарлалтыг дугаарлалтын нэгдсэн төлөвлөгөө болон тусгай зөвшөөрлийн гэрээнд заасан хамрах хүрээ, зориулалт, технологийн дагуу ашиглах;”

2 дугаар зүйл.Харилцаа холбооны тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалт:

“3.1.5."үйлчлэгч" гэж харилцаа холбоо, радио долгион, өргөн нэвтрүүлэг, шуудангийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээдийг;”

2/9 дүгээр зүйлийн 9.1.15 дахь заалт:

“9.1.15.зөвшөөрөл эзэмшигчийн дугаарлалт ашиглахад тавигдах нөхцөл, шаардлага батлах, хэрэгжилтэд хяналт тавих;”

3/13 дугаар зүйлийн 13.1.3 дахь заалт:

“13.1.3.тусгай зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагааны бизнес төлөвлөгөө.”

4/14 дүгээр зүйлийн 14.6 дахь хэсэг:

“14.6. Сонгон шалгаруулалтад оролцогчоос ирүүлсэн баримт бичгийн үнэлгээг энэ хуулийн 14.5-д заасан нөхцөлийн дагуу ажлын 10 өдөрт багтаан үнэлж, хамгийн өндөр үнэлгээ авсан этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгоно. Сонгон шалгаруулалтын баримт бичгийг үнэлэх хугацааг шаардлагатай тохиолдолд 1 удаа ажлын 5 өдрөөр сунгаж болно.”

3 дугаар зүйл.Харилцаа холбооны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.18 дахь заалт, 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.4 дэх хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.1, 14.3, 14.12 дахь хэсэг, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсэг, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсэг, 19¹ дүгээр зүйлийн 19¹.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 14 дүгээр зүйлийн 14.7 дахь хэсгийн “10” гэснийг “7” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Харилцаа холбооны тухай хуулийн 4 дүгээр бүлгийн гарчгийн “ТУСГАЙ” гэснийг, 6 дугаар зүйлийн 6.1.5 дахь заалт, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.9 дэх заалтын “сүлжээний” гэснийг, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн “Тусгай” гэснийг, 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсгийн “Сонгон шалгаруулалтыг жилд нэгээс доошгүй удаа зохион байгуулна.” гэснийг, 14.13 дахь хэсгийн “, нөхцөл, шаардлага” гэснийг, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсгийн “шуудангийн сүлжээ” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл. Харилцаа холбооны тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ШУУДАНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Шуудангийн тухай хуулийн 10¹ дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 10^{1.5}-10^{1.15} дахь хэсэг нэмсүгэй:

“10^{1.5}.Хуулийн этгээд зөвшөөрлийн хүсэлтийг Зохицуулах хорооноос баталсан маягтын дагуу гаргах бөгөөд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

10^{1.5.1}.шуудангийн үйлчилгээ эрхлэхэд шаардлагатай хүний нөөц, техник тоног төхөөрөмж, үйлчилгээнд ашиглах анхан шатны маягтууд, эдийн засгийн тооцоо судалгаа бүхий батлагдсан бизнес төлөвлөгөө;

10^{1.5.2}.бизнес төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, үйлчилгээний үнэ тарифын тооцоолол, санхүүгийн чадавхыг нотолсон баримт;

10^{1.5.3}.шуудангийн илгээмж хүргэх хугацаа, тээвэрлэлтийн болон шуудангийн технологи ажиллагааны шат дамжлагын зураглал;

10^{1.5.4}.шуудангийн сүлжээ, үйлчилгээг зохион байгуулах нарийвчилсан төлөвлөгөө /шуудан илгээмжийн хадгалалт, ажлын байрны зохион байгуулалт, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа болон гамшгийн үеийн аюулгүй байдал/;

10^{1.5.5}. улс хоорондын шуудангийн үйлчилгээ эрхлэх тохиолдолд хилийн чанад дахь эрх бүхий хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах харилцаа тогтоосныг нотлох баримт бичиг.

10^{1.6}. Зохицуулах хороо нь Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.13-т заасан тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулах журмаар олгоно.

10^{1.7}.Зохицуулах хороо сонгон шалгаруулалтын баримт бичгийг баталж, сонгон шалгаруулалт явуулахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө урилгыг олон нийтэд ил тод мэдээлэх бөгөөд энэ хугацааг нэг удаа 14 хоногоор сунгаж болно.

10^{1.8}.Сонгон шалгаруулалтад оролцогч нь энэ хуулийн 10^{1.5}-д заасан шаардлагыг хангасан баримт бичгийг бүрдүүлнэ.

10^{1.9}.Зохицуулах хороо нь энэ хуулийн 10^{1.5}-д заасан баримт бичигт үнэлгээ хийж, хамгийн өндөр үнэлгээ авсан этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгоно.

10^{1.10}.Шалгарсан этгээд эрх бүхий этгээдээс шалгарсан тухай мэдэгдэл хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор гэрээг байгуулаагүй тохиолдолд дараагийн хамгийн өндөр үнэлгээ авсан этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгож, гэрээ байгуулна.

10^{1.11}.Дараах тохиолдолд сонгон шалгаруулалтыг дахин зарлана:

10^{1.11.1}.энэ хуулийн 10^{1.7}-д заасан хугацаанд хүсэлт ирүүлээгүй;

10^{1.11.2}.сонирхогч этгээдийн ирүүлсэн хүсэлт хуульд заасан шаардлага хангаагүй;

10^{1.11.3}.энэ хуулийн 10^{1.10}.-д заасан дараагийн этгээд гэрээ байгуулаагүй.

10¹.12.Энэ хуулийн 10¹.11-т заасан үндэслэлээр зарласан сонгон шалгаруулалтад сонирхогч этгээд хүсэлт ирүүлээгүй бол тухайн жилд дахин сонгон шалгаруулалт зарлахгүй.

10¹.13. Зохицуулах хороо Харилцаа холбооны тухай хуулийн 14.11-д заасан үндэслэлээр тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгахаас татгалзана.

10¹.14.Харилцаа холбооны тухай хуулийн 14.12-т заасан үндэслэлээр тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлнэ.

10¹.15.Харилцаа холбооны тухай хуулийн 15.1-д заасан үндэслэлээр тусгай зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.

2 дугаар зүйл.Шуудангийн тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.3 дахь хэсэг:

“4.3.Энэ хуулийн 4.2.2-т заасан тусгай хэрэглээний шуудангийн журмыг Засгийн газар баталж мөрдүүлнэ.”

2/10 дугаар зүйлийн 10¹.1 дэх хэсэг:

“10¹.1.Зохицуулах хороо Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 9.13-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг 10 жилийн хугацаатай, 9.15-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг таван жилийн хугацаатай олгож, хугацааг анх олгосон хугацаагаар сунгана.”

3 дугаар зүйл.Шуудангийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.4 дэх хэсгийн, 10¹ дүгээр зүйлийн 10¹.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Шуудангийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3, 10¹ дүгээр зүйлийн 10¹.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АРХИВ, АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 26.6, 26.7, 26.8, 26.9 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“26.6. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын даргын тушаалаар архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх хүсэлт гаргасан хуулийн этгээд энэ хуулийн 26.3-т заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг хянаж, дүгнэлт гаргах ажлын хэсгийг байгуулна.

26.7. Ажлын хэсэг магадлан шалгах ажиллагааны дүгнэлтийг гаргах бөгөөд дүгнэлтийг үндэслэн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга энэ хуулийн 26.1-д заасан зөвшөөрөл олгоно.”

26.8. Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэгч иргэн, хуулийн этгээдийн гаргасан тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулах хүсэлтийг архив, албан хэрэг хөтлөлтийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

26.9. Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

26.9.1. архивын сан хөмрөгийн аюулгүй байдал, архивын аюулгүй ажиллагаа алдагдсан;

26.9.2. архивын байранд архивын үйл ажиллагаанаас өөр төрлийн үйл ажиллагаа явуулсан;

26.9.3. архивын байр, тоног төхөөрөмж, тавиур шүүгээнд тавигдах стандартын шаардлага хангахгүй болсон;

26.9.4. архивын мэргэжлийн бус ажилтан архивын үйл ажиллагааг явуулсан.”

2 дугаар зүйл. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/26 дугаар зүйлийн 26.3 дахь хэсэг:

“26.3. Архивын баримт хадгалах үйлчилгээ эрхлэх хуулийн этгээд дараах шаардлагыг хангасан байна:

26.3.1. энэ хуулийн 29.6-д заасан стандартын шаардлага хангасан архивын зориулалтын байр, тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэлтэй байх;

26.3.2. архив, албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээрх мэргэжлийн 2-оос доошгүй ажилтантай байх;

26.3.3. архивын аюулгүй байдлын баталгааг хангасан, баримтын хадгалалт, хамгаалалтын тохиромжтой нөхцөлийг бүрдүүлсэн, хамгаалалтын болон галын дохиололтой, харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжээр хамгаалуулдаг байх;

26.3.6.архивын баримт хадгалах байранд гал түймрийн аюулын эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн байх;

26.3.7.зээл, батлан даалт, баталгааны гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн өргүй, гааль, татвар, нийгмийн даатгалын болон шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон өр төлбөргүй байх;

26.3.8.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан бусад шаардлага.”

3 дугаар зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.3.4 дэх заалтын, мөн зүйлийн 26.6 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 26 дугаар зүйлийн “26.6” гэснийг “26.10” гэж, “26.7” гэснийг “26.11” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1, 26.7 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГАЛТ ЗЭВСГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Галт зэвсгийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, бүлэг нэмсүгэй:

1/Галт зэвсгийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.10 дахь хэсэг:

“11.10.Галт зэвсэг, сум ашиглан спорт-сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгоход дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ.

11.10.1. энэ хуулийн 11.8 дахь хэсэгт заасан байгууллагын санал;

11.10.2.спорт-сургалтын төрөл, чиглэл, үйл ажиллагааны талаарх танилцуулга;

11.10.3.спорт-сургалтын зориулалтаар ашиглах буудлага үйлдэх шаардлага хангасан байгууламж /тир/-ийн танилцуулга;

11.10.4.өөрийн өмчлөлийн галт зэвсгийн нэр, төрөл, үйлдвэрлэсэн он, дугаарыг тодорхойлсон баримт бичгийн хуулбар, сумны төрөл, тоо, тэдгээрийн бүртгэл;

11.10.5.галт зэвсэг, сум хадгалах агуулахын дотоод зохион байгуулалт, галт зэвсэг, сум хадгалах шүүгээ /сав/-ний нарийвчилсан зураг, танилцуулга;

11.10.6.ажилтны галт зэвсэг эзэмших, ашиглах, хадгалах аюулгүй ажиллагааны сургалтад хамрагдсан гэрчилгээний хуулбар;

11.10.7.галт зэвсэг, сум ашиглахад харшлах өвчин, гэмтэл согоггүйг тодорхойлсон эрүүл мэндийн хуудас;

11.10.8.харуул хамгаалалт, аюулгүй байдал хангасан талаарх баримт.

2/ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ:

**“ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ
СОНГОН ШАЛГАРУУЛАЛТАД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА,
ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ, ШАЛГАРУУЛАХ, ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ**

21 дүгээр зүйл.Сонгон шалгаруулалтын үйл ажиллагаа

21.1.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэгт заасан тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр зөвхөн хуулийн этгээдэд олгоно.

21.2.Сонгон шалгаруулалтыг нээлттэй хэлбэрээр зохион байгуулах ба сонгон шалгаруулалтын зарыг 30-аас доошгүй хоногийн өмнө өдөр тутмын хоёроос доошгүй олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд нийтлүүлэх болон хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын цахим хуудсанд байршуулна.

21.3.Сонгон шалгаруулалтын зард дараах мэдээллийг тусгана:

21.3.1.энэ хуулийн 22 дугаар зүйлд заасан шаардлага;

21.3.2.энэ хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан баримт бичиг;

21.3.3.сонгон шалгаруулалтын санал ирүүлэх, мэдээлэл авах хаяг;

21.3.4.сонгон шалгаруулалтын санал хүлээн авах эцсийн хугацаа.

22 дугаар зүйл.Сонгон шалгаруулалтад оролцох хуулийн этгээдэд тавигдах шаардлага

22.1.Галт зэвсэг, сум, тэдгээрийн дагалдах хэрэгсэл, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг импортлох сонгон шалгаруулалтад оролцогч хуулийн этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

22.1.1.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг хадгалах өөрийн өмчлөлийн агуулахтай байх;

22.1.2.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл тээвэрлэх тусгайлан тоноглогсон буюу бүхээгтэй, цоожтой, аюултай ачааны таних тэмдэгтэй, галд тэсвэртэй материалаар тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэлтэй байх;

22.1.3.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг экспортлогч талын, эсхүл түүний албан ёсны гэрээт борлуулагчийн тодорхойлолттой байх;

22.1.4.гадаадын хөрөнгө оруулалтгүй, эцсийн өмчлөгч, хувьцаа эзэмшигч нь Монгол Улсын иргэн байх;

22.1.5.гэмт хэрэгт холбогдож байгаагүй;

22.1.6.хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэлгүй, гааль, татвар, нийгмийн даатгалын байгууллагад болон шүүхийн шийдвэрийн дагуу иргэн, хуулийн этгээдэд төлөх өр төлбөргүй байх;

22.1.7.хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулагч болон гүйцэтгэх удирдлага нь ял шийтгүүлж байгаагүй байх;

22.1.8.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэлтэй харьцаж ажиллах ажилтнууд нь энэ хуулийн 9.1 дэх хэсэгт заасан насанд хүрсэн, сургалтад хамрагдаж гэрчилгээ авсан, ял шийтгүүлж байгаагүй Монгол Улсын иргэн байх;

22.1.9.буудлагын спорт-сургалтын үйл ажиллагаа эрхэлдэггүй байх.

22.2.Энэ хуулийн 22.1.1-д заасан сонгон шалгаруулалтад оролцогч хуулийн этгээдийн галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг хадгалах агуулах нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

22.2.1.хамгаалалтын болон галын дохиоллын систем, гал унтраагч, Монгол Улсын стандартад нийцсэн дуу, дүрсний төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байх;

22.2.2.харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуйн нэгжээр хамгаалуулах;

22.2.3.агуулахын хаалга нь төмөр, дотор тал нь галд шатдаггүй материалаар хийгдсэн, давхар хаалга, лацтай байх;

22.2.4.нарны гэрэл шууд тусахгүй, ус чийгнээс хамгаалагдсан, агааржуулалтын систем, эсхүл дотор, гадна талаасаа төмөр хийцийн тороор хамгаалагдсан салхивчтай байх;

22.2.5.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл, дагалдах хэрэгслийн тавиур нь хананаас 40 см-ээс багагүй зайд шалнаас 20 см-ээс багагүй өндөрт байх;

22.2.6.агуулахад дагаж мөрдөх аюулгүй байдлыг хангах дотоод журамтай байх.

22.3.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсэгт заасан сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх сонгон шалгаруулалтад оролцох хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 22.2-т зааснаас гадна дараах тусгай шаардлагыг хангасан байна:

22.3.1.үйлдвэрлэх бүтээгдэхүүний техникийн үзүүлэлт, тодорхойлолт нь олон улсын стандартад нийцсэн байх;

22.3.2.түүхий эд нь чанар, эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдлыг хангасан байх;

22.3.3.сумны чанар шалгах буудлагын байр, гадна талбайтай байх;

22.3.4.байгаль орчны болон нийтийн эрүүл мэнд, орчны аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ, хяналт тавих үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, заавар, журамтай байх;

22.3.5. үйлдвэрийн барилгатай байх;

22.3.6.төсөл хэрэгжүүлэх эдийн засгийн боломжтойг нотолсон төслийн товч танилцуулга, макро болон микро орчны судалгаа, төслийн зорилго, зорилт, үйлдвэрлэлийн төлөвлөлт, үйлдвэрлэл явуулах техник, технологийг ашиглахад шаардагдах мэргэжилтэн, боловсон хүчний төлөвлөлт, танилцуулга, маркетинг борлуулалтын болон санхүүгийн төлөвлөгөөтэй байх;

22.3.7.байгаль орчны төлөв байдлын судалгаа, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын болон нийтийн эрүүл мэнд, орчны аюулгүй байдлын ерөнхий болон нарийвчсан үнэлгээ хийлгэсэн байх.

22.4.Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.5 дахь заалтад заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

22.4.1.өөрийн өмчлөлийн ажлын байр болон энэ хуулийн 22.2-т заасан агуулахтай байх;

22.4.2.энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.9-д заасан шаардлагад нийцсэн буудлага үйлдэх байгууламж буюу тиртай байх;

22.4.3.галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл тээвэрлэх тусгайлан тоногдсон буюу бүхээгтэй, цоожтой, аюултай ачааны таних тэмдэгтэй, галд тэсвэртэй материалаар тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэлтэй байх;

22.4.4.энэ зүйлийн 21.1.4, 21.1.5, 21.1.6-д заасан шаардлага хангасан байх.

23 дугаар зүйл. Сонгон шалгаруулалтад оролцогчийн бүрдүүлэх баримт бичиг

23.1. Сонгон шалгаруулалтад оролцогч хуулийн этгээд нь дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

23.1.1. хуулийн этгээдийг үүсгэн байгуулсанаас хойш явуулж байгаа үйл ажиллагааны болон үүсгэн байгуулагч, гүйцэтгэх удирдлагын талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга;

23.1.2. улсын хилээр оруулах, нийтэд худалдах галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийн нэр, төрөл, марк, техникийн болон бусад үзүүлэлтийг заасан нийлүүлэгч хуулийн этгээдийн албан бичиг, эсхүл захидал;

23.1.3. үйлдвэрлэгч болон нийлүүлэгч байгууллагын тодорхойлолт, дэлгэрэнгүй танилцуулга;

23.1.4. банк, татвар, гааль, нийгмийн даатгал, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын лавлагаа, тодорхойлолт;

23.1.5. эрх бүхий аудитын байгууллагаар баталгаажсан сүүлийн хоёр жилийн санхүүгийн тайлан, баланс;

23.1.6. галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл хадгалах агуулахтайг нотлох баримт бичиг, агуулахын байршил, дотоод зохион байгуулалт, галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийн тавиур, сум хадгалах шүүгээ, савны нарийвчилсан зураг, танилцуулга;

23.1.7. галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл тээвэрлэх тээврийн хэрэгслийн холбогдох баримт бичиг;

23.1.8. ажилтнуудын танилцуулга, галт зэвсэг эзэмших, ашиглах, хадгалах аюулгүй ажиллагааны сургалтад хамрагдсан гэрчилгээ;

23.1.9. харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдтэй байгуулсан гэрээ.

23.2. Сонгон шалгаруулалтад оролцогч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1-д заасан сонгон шалгаруулалтын баримт бичгийг зард дурдсан хугацаа, хаягаар хүргүүлнэ.

23.3.Тогтоосон хугацаанаас хожимдсон бол хүлээж авахгүй.

24 дүгээр зүйл. Сонгон шалгаруулалт явуулах

24.1.Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3-т заасан Комисс нь оролцогч тус бүр энэ хуулийн 25-т заасан шаардлагыг хангаж байгаа эсэх, энэ хуулийн 26-д заасан баримт бичгийг бүрэн гүйцэд зохих журмын дагуу бүрдүүлсэн эсэхийг хянан үзнэ.

24.2.Комисс нь сонгон шалгаруулалтын явцад оролцогчийн талаарх тодорхой мэдээлэлтэй газар дээр нь очиж танилцах буюу шаардлагатай мэдээллийг холбогдох байгууллагаас авч болно.

24.3.Комисс нь сонгон шалгаруулалтад оролцогчдоос ирүүлсэн баримт бичгийг хянан үзээд энэ хуульд заасан шаардлагыг хангасан хуулийн этгээдийг дийлэнх олонхийн саналаар шийдвэрлэн, санал, дүгнэлтээ гаргана.

24.4.Комисс нь баримт бичиг хүлээн авах хугацаа дууссан өдрөөс хойш ажлын 21 өдөрт багтаан сонгон шалгаруулалтыг хийж, санал, дүгнэлтээ гаргаж, Комиссын дарга нь хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд танилцуулна.

24.5.Комисс нь шалгарсан оролцогчид сонгон шалгаруулалтад шалгарсан тухай харин бусад оролцогч нарт шалгараагүй үндэслэлийг дурдсан мэдэгдлийг Комиссын санал, дүгнэлт гарснаас хойш ажлын гурван өдрийн дотор хүргүүлнэ.

25 дугаар зүйл. Тусгай зөвшөөрөл олгох

25.2.Энэ хуулийн 24.4-д заасны дагуу хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн Комиссын санал, дүгнэлтийг үндэслэн тусгай зөвшөөрөл олгоно.

25.3.Оролцогч нь Комиссын санал, дүгнэлтийг эс зөвшөөрвөл гомдлоо ажлын долоон өдрийн дотор хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд гаргаж болно.

25.4.Гомдлыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хүлээн авснаас хойш Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.2 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт заасан хугацаанд шийдвэрлэж хариу мэдэгдэнэ.

25.5.Гомдол гаргасан хуулийн этгээд энэ хуулийн 25.4-т заасан шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл гомдлоо шүүхэд гаргаж болно.

26 дугаар зүйл. Сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэхэд тавигдах шаардлага

26.1. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсэгт заасан сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх хуулийн этгээдэд дараах шаардлага хангасан байна:

26.1.1.үйлдвэрлэлийн аюулгүй ажиллагааны техникийн шаардлага хангасан зориулалтын барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, лаборатори, энэ хуулийн 11.9-д заасан шаардлагад нийцсэн буудлага үйлдэх байгууламж буюу битүү тиртай байх;

26.1.2.энэ хуульд заасан шаардлага хангасан зориулалтын агуулах, ачиж буулгах тусгай зориулалтын тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэлтэй байх;

26.1.3.чанарын үзүүлэлт нь үндэсний болон олон улсын стандартын шаардлага хангасан байх;

26.1.5.гурваас доошгүй галт зэвсэг, сумны чиглэлээр мэргэшсэн ажилтантай байх;

26.1.6.цагдаагийн болон тагнуулын төв байгууллагын санал авсан байх;

26.1.7.байгаль орчинд болон нийтийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд нөлөөлөх байдлын ерөнхий болон нарийвчилсан, эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн байх;

26.1.8.үйлдвэрийн байр, агуулахад гамшгийн эмзэг байдалд үнэлгээ хийлгэсэн байх.

26.2.Сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх хуулийн этгээд нь үйл ажиллагааны эрсдэл, албан хаагчийн амь нас, эрүүл мэндийг заавал даатгуулсан байна.

26.3.Үйлдвэрлэсэн галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл, сум, дахин цэнэглэлэгдсэн сумны сери /цуврал/ дугаар бүхий сав, баглаа боодолтой байх ба сери /цуврал/ дугаарыг цагдаагийн төв байгууллага олгож, хяналт тавина.

26.4.Галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл, сумны сав, баглаа боодлын гадна талд үйлдвэрийн нэр, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах баталгаат хугацаа, галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл, сумны аюултайг анхааруулсан таних тэмдэгтэй байна.

26.5.Галт зэвсэг, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгсэл, сум үйлдвэрлэх, сум дахин цэнэглэх үйлдвэрийг шинээр байгуулах болон одоо ажиллаж байгаа үйлдвэр, барилга байгууламжийг шинэчлэх, өргөтгөхөд Комиссын санал, дүгнэлтийг гаргуулна.

27 дугаар зүйл.Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд болон тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хүлээх үүрэг

27.1.Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд болон тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь дараах үүрэг хүлээнэ:

27.1.1.өөрийн эзэмшлийн газар, зориулалтын байр, тээврийн хэрэгсэл, мэргэжлийн ажиллах хүчин, гэрээт харуул хамгаалалтгүй хуулийн этгээдэд сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх тусгай зөвшөөрөл олгохгүй байх;

27.1.2.зориулалтын газарт сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэхтэй холбоотой тэсэрч дэлбэрэх, шатамхай бодисыг хадгалах;

27.1.3.сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэх хэрэгслийг зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэх;

27.1.4.сумыг арилжааны зорилгоор олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл, цахим орчинд сурталчлахгүй байх;

27.1.5.сум, тэсэрч дэлбэрэх, шатамхай бодисыг тээвэрлэж байгаа тээврийн хэрэгслийг аюулгүй байдлын удирдагч болон хамгаалалтын ажилтнаас бусад хүн дагалдан явахгүй байх;

27.1.6.сум үйлдвэрлэх, дахин цэнэглэхэд шаардлагатай түүхий эд материал, эд зүйлийг зориулалтын бусаар ашиглах, хадгалах, бусдад дамжуулан худалдах, шилжүүлэхгүй байх.

27.1.7.сумыг барьцаанд тавихгүй байх;

27.1.10.иргэнд сум, түүхий эд материал, эд зүйлийг үйлдвэрээс худалдахгүй байх.”

2 дугаар зүйл.Галт зэвсгийн тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн “зэвсгээ бүртгүүлж, 13 дугаар зүйлд заасан галт зэвсгийн гэрчилгээ авснаар” гэснийг “бүртгүүлснээр” гэж, 12 дугаар зүйлийн 12.4 дэх хэсгийн “бүртгэх, галт зэвсгийн гэрчилгээ олгох эсэх асуудлаар” гэснийг “бүртгэж” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.7 дахь хэсгийн “бүртгүүлж галт зэвсгийн гэрчилгээ авна” гэснийг “бүртгүүлнэ” гэж, “ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ” гэснийг “ДОЛДУГААР БҮЛЭГ” гэж, “21 дүгээр зүйл” гэснийг “28 дугаар зүйл” гэж, “22 дугаар зүйл” гэснийг “29 дүгээр зүйл” гэж, “23 дугаар зүйл” гэснийг “30 дугаар зүйл” гэж, “24 дүгээр зүйл” гэснийг “31 дүгээр зүйл” гэж, “25 дугаар зүйл” гэснийг “32 дугаар зүйл” гэж, “26 дугаар зүйл” гэснийг “33 дугаар зүйл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Галт зэвсгийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.10 дахь хэсгийн “Галт зэвсэг, сум, галт зэвсэгтэй адилтгах хэрэгслийг импортлох, нийтэд худалдах тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын журам, ...” гэснийг хассугай.

4 дүгээр зүйл.Галт зэвсгийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ГЭРЭЭТ ХАРУУЛ ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.4, 7.5, 7.6 дахь хэсэг:

“7.4.Харуул хамгаалалт эрхлэх хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 6.1-д заасан шаардлагыг хангасан байхаас гадна тусгай зөвшөөрөл шинээр олгохыг хүссэн хуулийн этгээд энэ хуульд заасан шаардлага хангасан наймаас доошгүй 60 хүртэлх насны харуул хамгаалалтын алба хаагчтай байна.

7.5.Гэрээт харуул хамгаалалт эрхлэх тусгай зөвшөөрөл сунгуулахыг хүссэн хуулийн этгээд дараах шаардлага хангасан байна:

7.5.1.зээл, батлан даалт, баталгааны гэрээгээр хүлээсэн хугацаа хэтэрсэн өргүй, гааль, татвар, нийгмийн даатгалын болон шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон өр төлбөргүй байх;

7.5.2.нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлттэй байх;

7.5.3.хуулийн этгээд нь гэмт хэрэгт холбогдож байгаагүй байх;

7.5.4.холбоо, дохиолол, техник, хэрэгсэлтэй байх;

7.5.5.харуул хамгаалалтын алба хаагч тус бүрийн энэ хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан сургалтад хамрагдсан байх;

7.5.6.харуул хамгаалалтын алба хаагч тус бүрийн эрүүл мэндийн дүгнэлттэй байх;

7.5.7.харуул хамгаалалтын алба хаагч нь ял шийтгэлгүй байх.

7.6.Энэ зүйлийн 7.4, 7.5 дахь хэсэгт заасан баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.4, 21.5 дахь хэсэг:

21.4.Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд харуул хамгаалалт эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан, эсхүл дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

21.4.1.харуул хамгаалалтын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээд гэмт хэрэгт холбогдсон бол эрүүгийн хэрэг үүсгэж,

яллагдагчаар татах тогтоол үйлдсэн өдрөөс эхлэн уг тогтоолыг хүчингүй болгох, эсхүл хэргийг хэрэгсэхгүй болгох хүртэл хугацаагаар;

21.4.2.энэ хуулийн 6.1-д заасан шаардлагыг хангахгүй болох нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;

21.4.3.бусдыг мөрдөн мөшгөсөн, хүн, хуулийн этгээдийн талаар хууль бусаар баримт сэлт цуглуулсан, эсхүл гүйцэтгэх ажлын техник, хэрэгсэл ашигласан буюу ашиглахаар олж авсан болох нь эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон.

21.5.Хуульд заасан түдгэлзүүлэх үндэслэл арилсан бол Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан журмын дагуу тусгай зөвшөөрлийг сэргээнэ.”

2 дугаар зүйл.Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэг, 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, 7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.5 дахь заалт, 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, 7 дугаар зүйлийн гарчиг, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ
БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалт:

“8.1.3.жолоодох эрхийн шалгалтыг зохион байгуулах.”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.8 дахь заалт:

“14.8.Тээврийн хэрэгслийн жолооч бэлтгэх сургалтын байгууллага нь шалгалтад орох хүний мэдээллийг шалгалтад орохоос 14-өөс доошгүй хоногийн өмнө жолоочийн бүртгэл, мэдээллийн санд илгээсэн байна.”

3/14¹ дүгээр зүйл:

“14¹ дүгээр зүйл.Жолоодох эрхийн шалгалт авах

14¹.1.Жолоодох эрхийн шалгалтад орох хүн доор дурдсан шаардлагыг хангасан байна:

14¹.1.1.Монгол Улсын Замын хөдөлгөөний дүрэмд заасан тухайн ангиллын тээврийн хэрэгслийг жолоодох насанд хүрсэн;

14¹.1.2.эрүүл мэндийн үзлэгээр тэнцсэн байх;

14¹.1.3.жолоодох эрхийн шалгалтад орох үнэлгээний хуудас авсан байх;

14¹.1.4.“С” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн шалгалтад орох тохиолдолд “В” ангиллын тээврийн хэрэгслийг 3 сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх;

14¹.1.5.“D” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхийн шалгалтад орох тохиолдолд “В” ангиллын тээврийн хэрэгслийг 6 сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх;

14¹.1.6.“Е” ангиллын нэмэлт эрх авах шалгалтад орох тохиолдолд тухайн үндсэн ангиллын тээврийн хэрэгслийг 6 сараас доошгүй хугацаанд жолоодож дадлагажсан байх.

14¹.2.Жолоодох эрхийн шалгалт нь онолын шалгалт болон жолоодох ур чадварыг тодорхойлох дадлага хийж гүйцэтгэх шалгалт бүрдэнэ. Жолоодох эрхийн шалгалтад “тэнцсэн”, “тэнцээгүй” гэсэн үнэлгээгээр дүгнэнэ.

14¹.3.Онолын шалгалтыг энэ хууль, Монгол Улсын Замын хөдөлгөөний дүрэм, тээврийн хэрэгслийг аюулгүй жолоодох онол, тухайн зам тээврийн осолд өртсөн хүнд үзүүлэх эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх мэдлэгийг шалгах бөгөөд дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14¹.3.1.шалгалтыг цахимаар, эсхүл бичгийн хэлбэрээр авах;

14¹.3.2.шалгалт нь “В” ангилалд 20, “С”, “D” ангилалд нэмэлт 10 асуумжаар үнэлэх бөгөөд үргэлжлэх хугацаа 20 минут, нэмэлт мэдлэгийн тестээр авахад 10 минут байх;

14¹.3.3.техникийн болон цахилгааны саатлын улмаас цахим төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагаа алдагдвал шалгалтыг цахим хэлбэрээр өгч байгаа тухайн шалгуулагч дахин шалгалт өгөх;

14¹.3.4.шалгалтыг бичгэн хэлбэрээр авах тохиолдолд хариу тохироогүй, нэг нүдэнд нэгээс олон тоо бичсэн, гаргацгүй, давхардуулсан тэмдэглэл хийсэн бол алдаанд тооцох;

14¹.3.5.тухайн оногдсон тестийн 90, түүнээс дээш хувийг зөв хариулсан тохиолдолд тэнцсэнд тооцох;

14¹.3.6.урьд нь аль нэг ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх авч байгаагүй хүн “А”, эсхүл “М” ангиллын тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх авах тохиолдолд онолын ерөнхий шалгалт өгөх.

14¹.4.Жолоодох ур чадварын шалгалтыг “В” ангилалд замын хөдөлгөөнд, “А”, “С”, “D”, “Е”, “М” ангилалд дадлагын талбайд тус тус авна.

14¹.5.Дадлагын талбайн жолоодлогын шалгалтыг дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14¹.5.1.“А” ангилалд цуваа байрлалтай таван туг сүлжих, наймын тоо хэлбэрийн зураас дээгүүр явах, 15 метрийн урт хяналтын шугамаар бага хурдтай явах;

14¹.5.2.“С” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж, зогсоолд байрлуулах, оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах, гүвээний өгсүүрт зогсож, өгсөж хөдлөх;

14¹.5.3.“D” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж зогсоолд байрлуулах, цуваа байрлалтай гурван туг сүлжих, хажуугийн зогсоолд зөв байрлуулах;

14¹.5.4.“BE”, “CE”, “DE” ангилалд ухрах үйлдлийг баруун, зүүн гар талаас гүйцэтгэж зогсоолд байрлуулах, цуваа байрлалтай гурван туг сүлжих, оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах;

14¹.5.5.“М” ангилалд оврын хязгаарлалт бүхий хонгилоор гарах, ухрах, гүвээний өгсүүрт зогсож, өгсөж хөдлөх.

14¹.5.6.талбайн жолоодлогын шалгалтын бүх үйлдлийг гүйцэтгэх хугацаа 10 минут бөгөөд хяналтын шон буюу хашлагыг мөргөх, шүргэх, унагаах, үйлдлийг эхний оролдлогоор гүйцэтгээгүй, эсхүл тээврийн хэрэгслийг хажуугийн зогсоолд багтаагаагүй, туг сүлжихдээ шон алгассан, ухрах байранд дутуу орж зогссон, гүвээний өгсүүрт зогсож, хөдлөхдөө ухарч алдсан, эсхүл хөдөлгүүрийг хоёр удаа унтраасан, эсхүл бүх үйлдлийг тогтоосон хугацаанд гүйцэтгээгүй тохиолдолд тэнцээгүйд тооцно.

14¹.6.Замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтыг дараах байдлаар үнэлж, зохион байгуулна:

14¹.6.1.замын хөдөлгөөний түгжрэл, хязгаарлалт, техникийн саатал зэргээс шалтгаалан зогссон хугацааг тооцохгүйгээр шалгалтыг 10 минутаас багагүй хугацаанд авах;

14¹.6.2.хөдөлгөөн эхлэх, чиг өөрчлөх, гүйцэж түрүүлэх, түр, **эсхүл** удаан зогсох үйлдлийг зөвхөн эрх бүхий албан тушаалтны удирдлагаар гүйцэтгэх бөгөөд тухайн үйлдлийг гүйцэтгэх боломж бүхий зайнаас, товч тодорхой, ойлгогдохуйц байдлаар өгөх;

14¹.6.3.замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтаар хөдөлгөөн эхлэх, чиг өөрчлөх, байрлан явах, хурд тохируулах, гүйцэж түрүүлэх, уулзвар, гарц, явган хүний гарц нэвтрэх, түр зогсох, тээврийн хэрэгслийг зогсоолд ухрааж байрлуулах үйлдлийг гүйцэтгэх ур чадварыг шалгах;

14¹.6.4.үйлдлүүдийг гүйцэтгэх явцын алдааг “-1”, “-3”, “-5” гэсэн оноогоор тооцож дүгнэх бөгөөд онооны нийлбэр “-5” буюу түүнээс хэтэрсэн тохиолдолд тэнцээгүйд тооцох;

14¹.6.5.зогсоолын тоормостой хөдөлсөн, ар талыг харах толь ашиглаагүй, чиг заах дохио өгөөгүй, **эсхүл** буруу өгсөн, **эсхүл** хөдөлгөөн эхлэхдээ болон хөдөлгөөний үед хөдөлгүүр унтраасан тохиолдолд “-1” оноо өгөх;

14¹.6.6.хамгаалах бүс бүслээгүй, эгнээ байр эзлэх журам зөрчсөн, буцаж эргэх үйлдлийг буруу гүйцэтгэсэн, замын тэмдэглэлийн заалт зөрчсөн, хэт удаан явсан, түр зогсох үйлдлийг буруу гүйцэтгэсэн, зогсоолд ухрааж байрлуулах үйлдлийг эхний оролдлогоор бүрэн гүйцэд зөв гүйцэтгээгүй тохиолдолд “-3” оноо өгөх;

14¹.6.7.гэрэл, зохицуулагчийн дохио, замын тэмдгийн заалт зөрчсөн, давуу эрх бүхий тээврийн хэрэгсэлд зам тавьж өгөөгүй, хориглосон нөхцөлөөр эсрэг урсгал сөрсөн, гүйцэж түрүүлэх журам зөрчсөн, явган хүний гарц нэвтрэхдээ явган зорчигчид зам тавьж өгөөгүй, төмөр замын гарам нэвтрэх журам зөрчсөн, хурд хэтрүүлсэн, шаардлагатай тохиолдолд зогсоох арга хэмжээ авч чадаагүй тохиолдолд “-5” оноо өгнө.

14¹.7.Венийн конвенцын гишүүн бус орноос олгогдсон жолоочийн эрхийн үнэмлэхтэй хүн онолын ерөнхий мэдлэгийн шалгалтад хамрагдах бөгөөд ур чадварын шалгалт шаардахгүй.

14¹.8.Шалгалтыг онол, дадлага гэсэн дарааллаар зохион байгуулах бөгөөд эхний шалгалтад тэнцээгүй хүнийг дараагийн шатны шалгалтад хамруулахгүй.

14¹.9.Шалгалтад тэнцээгүй хүн дахин шалгалт өгөх эрхтэй бөгөөд шалгалт хоорондын хугацаа 7 хоногоос багагүй байна.

14¹.10.Онолын шалгалтад тэнцсэнээс хойш 6 сарын хугацаанд дадлагын шалгалтад тэнцээгүй, хамрагдаагүй тохиолдолд шалгалтад тэнцсэн үнэлгээ хүчингүй болно.

14¹.11.Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнээс жолоодох эрхийн шалгалт авах тохиолдолд энэ хуулийн 21.1, 21.2-т заасан шаардлагыг хангасан тээврийн хэрэгслээр шалгалтыг авч, жолоочийн үнэмлэхийн тусгай тэмдэглэлд тусгана.

14¹.12.Жолоодох эрхийн шалгалтад хамрагдаж байгаа шалгуулагч бусдаас туслалцаа авах, техник хэрэгсэл, материал ашиглахыг хориглох бөгөөд зөрчсөн тохиолдолд эрх бүхий албан тушаалтан “тэнцээгүй” үнэлгээг өгнө.

14¹.13.Дадлагын шалгалтад ашиглах тээврийн хэрэгсэл, дадлагын талбай нь Монгол Улсын стандартыг хангасан байна.

14¹.14.Эрх бүхий албан тушаалтан замын хөдөлгөөний жолоодлогын шалгалтыг жолоочийн хажуугийн суудлаас өөрийн шууд удирдлага, хяналтын дор авах бөгөөд замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах үүргийг хариуцаж, үнэлгээг баримтжуулан тэмдэглэл үйлдэнэ.”

4/15 дугаар зүйлийн 15.1.4, 15.5 дэх хэсэг:

“15.1.4.гадаад улсын жолоодох эрхийн үнэмлэх солих тохиолдолд Монгол хэл дээр хөрвүүлсэн баталгаат орчуулга, тухайн улсаас олгогдсон жолоодох эрхийн үнэмлэхийг үнэн зөв эсэхийг тодорхойлох баримт бичиг.”

5/15 дугаар зүйлийн 15.5 дэх хэсэг:

“15.5.Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын яам болон Консулын газрын дипломат төлөөлөгчид, тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн хүсэлтийг үндэслэн түүнд жолоочийн үнэмлэхтэй нь тохирох ангиллын үндэсний жолоочийн үнэмлэхийг олгож болно.”

6/18 дугаар зүйлийн 18.3 дахь хэсэг:

“18.3.4.шүүх болон эрх бүхий албан тушаалтны эрхийг сэргээх тухай шийдвэр гарсан.”

2 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2 дахь хэсгийн “10 жил,” гэсний дараа “гадаад орны жолоодох эрхийн үнэмлэхийг сольж олгохдоо тухайн орны үндэсний жолоодох эрхийн үнэмлэхийн хүчинтэй хугацаагаар,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсан агуулгаар өөрчлөн найруулсугай:

1/10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь заалт:

“10.1.3.Жолоочийн бүртгэл, мэдээллийн санд жолоодох эрхийн үнэмлэх шинээр эсхүл нөхөн авах, ангилал нэмэх, жолоодох эрхийг хасах, сэргээх, олон улсын жолоодох эрхийн үнэмлэх болон түр зөвшөөрөл олгох бүртгэл, мэдээллийг хамруулах;”

2/15 дугаар зүйлийн 15.3, 15.4 дэх хэсэг:

“15.3.Жолоодох эрхийн болон олон улсын жолоодох эрхийн үнэмлэхийг олгох, бүртгэх ажлыг цагдаагийн байгууллага хариуцах бөгөөд Монгол Улсын болон олон улсын жолоочийн үнэмлэхийг өөрт нь, эсхүл итгэмжлэл бүхий иргэн, хуулийн этгээдэд олгож болно.”

15.4.Жолооны багшийн үнэмлэхийн загварыг мэргэжлийн боловсрол, сургалтын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, жолоодох эрхийн үнэмлэхийн загварыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн тус тус батална.”

3/18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсэг:

“18.4.Замын хөдөлгөөний тухай Венийн конвенцод нэгдэн орсон улсын иргэнд олгосон жолоодох эрхийн буюу олон улсын жолоодох эрхийн хүчин төгөлдөр үнэмлэх бүхий гадаад улсын иргэн тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасахаар заасан зөрчил үйлдсэн тохиолдолд үнэмлэхийг хураан авч, Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу шийдвэрлэж, жолоодох эрхийн үнэмлэхийг холбогдох шийдвэрийн хамт цагдаагийн төв байгууллага, гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлнэ.”

4/24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг:

“24.2.Тусгай дуут болон гэрлэн дохио хэрэглэх байгууллага, тээврийн хэрэгслийн цахим мэдээллийн санг цагдаагийн байгууллага хариуцан хөтөлнө.”

4 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.3.2 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2.4 дэх заалтын “зөрчлийн бүртгэлийн оноо тооцох” гэснийг хассугай.

6 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.3, 8.4 дэх хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 10.4 дэх хэсэг, 18 дугаар зүйлийн 18.1.3 дахь заалт, мөн зүйлийн 18.4 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НОТАРИАТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Нотариатын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/7 дугаар зүйлийн 7.6, 7.7, 7.8, 7.9 дэх хэсэг:

“7.6. Нотариатч тойрог шилжих хүсэлтээ хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд бичгээр гаргана.

7.7. Энэ хуулийн 7.6-д заасан тойрог шилжих нотариатч дараах шаардлагыг хангасан байна:

7.7.1. нотариатын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тойрогтоо гурваас доошгүй жил ажилласан байх;

7.7.2. нотариатын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлээгүй байх;

7.7.3. сахилгын шийтгэлгүй байх.

7.8. Энэ хуулийн 15.1-д заасан Мэргэшлийн хороо энэ хуулийн 7.4-т заасан мэргэшлийн шалгалт өгсөн нотариатчийн шалгалтын дүн, мэргэшил, ур чадварын түвшинг үнэлсэн дүгнэлтийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд хүргүүлнэ.

7.9. Засгийн газрын гишүүн нотариатчийн тойрог шилжүүлэхдээ энэ хуулийн 7.10-д заасныг үндэслэж, хүндэтгэн үзэх шалтгааныг харгалзан үзэж болно.

7.10. Энэ хуулийн 7.9-д заасан хүндэтгэн үзэх шалтгаанд нотариач өөрөө, эсхүл нөхөр /эхнэр/, төрсөн, үрчлэн авсан хүүхэд, өөрийн болон нөхөр /эхнэр/-ийн эцэг, эх нь хүнд өвчтэйн улмаас асран хамгаалах шаардлагатай зайлшгүй шалтгааныг хамруулах бөгөөд холбогдох баримтаар нотлогдсон байна.”

2/14 дүгээр зүйлийн 14.2 дахь хэсэг:

“14.2. Мэргэшлийн шалгалтын зардлыг бүртгэлийн хураамж, нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинд дүгнэлт гаргахтай холбогдсон зардал болон Мэргэшлийн хорооны гишүүдэд олгох урамшууллыг Монголын Нотариатчдын танхимаас тус тус санхүүжүүлнэ.”

3/15 дугаар зүйлийн 15.9, 15.10, 15.11 дэх хэсэг:

“15.9. Мэргэшлийн хорооны үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байх бөгөөд бүх гишүүдийн гуравны хоёроос доошгүй нь оролцсоноор хуралдаан

хүчин төгөлдөр болно. Мэргэшлийн хороо хэлэлцсэн асуудлаараа тогтоол, дүгнэлт гаргаж холбогдох байгууллага, этгээдэд танилцуулна. Мэргэшлийн хороо хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхын саналаар шийдвэр гаргана.

15.10.Мэргэшлийн хорооны хуралдааны тэмдэглэлийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын нотариатын асуудал хариуцсан ажилтан хөтөлнө. Мэргэшлийн хорооны хуралдааны тэмдэглэлд хуралдаан даргалагч, тэмдэглэл хөтлөгч гарын үсэг зурснаар баталгаажна. Тэмдэглэлд тухайн хуралдаанаар хэлэлцсэн асуудлыг бүрэн тусгаж, холбогдох баримт бичгийг хавсаргана.

15.11.Мэргэшлийн хороо мэргэшлийн шалгалт явуулахтай холбогдуулж дараах бүрэн эрхтэй байна:

15.11.1.мэргэшлийн шалгалтад хуульчдын бүртгэлийг баталгаажуулах;

15.11.2.мэргэшлийн шалгалт явуулах бэлтгэл ажлыг зохион байгуулах;

15.11.3.мэргэшлийн шалгалтыг товлосон хугацаанд явуулах;

15.11.4.мэргэшлийн шалгалтад оролцогчдоос ирүүлсэн баримт бичиг зохих шаардлагыг хангаж буй эсэхийг шалгаж, түүнийг мэргэшлийн шалгалтад оруулах эсэх асуудлыг шийдвэрлэх;

15.11.5.мэргэшлийн шалгалтын сорилго, бодлогыг боловсруулах, нууцлалыг хариуцах;

15.11.6.шалгалтад орох тухай хүсэлт, хуульчийн баримт бичгийн үнэн зөв байдлыг шалгах зорилгоор шаардлагатай лавлагаа, мэдээллийг гаргуулахаар холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүсэлт гаргах, хүсэлт гаргагчаас шаардах;

15.11.7.мэргэшлийн шалгалтын дүнг гаргаж, оролцогчдод мэдээлэх;

15.11.8.шалгалтад оролцогч нь хууль тогтоомж зөрчсөн тохиолдолд шалгалтыг хүчингүй болсонд тооцох;

15.11.9.бүртгэлийн хураамжийн хэмжээг тогтоох.”

4/15¹ дугаар зүйл:

“15¹ дугаар зүйл.Нотариатын мэргэшлийн шалгалт зохион байгуулах, дүгнэх

15¹.1.Мэргэшлийн хороо нь Нотариатын мэргэшлийн шалгалтын товыг энэ хуулийн 15.8-д заасан хугацаанд мэргэшлийн шалгалт явуулах газар, хугацаа, мэргэшлийн шалгалтад оролцогчдоос бүртгүүлэхэд шаардагдах баримт бичгийн бүрдүүлбэрийн жагсаалт, бүртгүүлэх хэлбэр, сул орон тоо гарсан тойрог, шаардлагатай тохиолдолд тойргийн нутаг дэвсгэрийн хүрээн дэх тодорхой байршлын талаарх мэдээлэл агуулсан зарыг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр зарлана.

15¹.2.Мэргэшлийн шалгалтын товыг олон нийтэд зарласан өдрөөс хойш ажлын 7 өдөрт багтаан бүртгэлийг эхлүүлнэ. Бүртгэлийн үргэлжлэх хугацаа 30 хоног байна. Хугацаа хэтрүүлж ирүүлсэн хүсэлтийг бүртгэхгүй.

15¹.3.Хуульч нь шалгалтад орох шаардлагыг хангаж хүсэлтийг үнэн зөв бөглөсөн болохоо хариуцна.

15¹.4.Мэргэшлийн хороо нь энэ хуулийн 15.1.1-т заасан жагсаалтыг бүртгэл дууссанаас хойш 7 хоногт багтаан олон нийтэд мэдээлнэ.

15¹.5.Мэргэшлийн шалгалт явуулах, дүгнэх үйл ажиллагааг автоматжуулсан систем, цахим мэдээллийн техник хэрэгсэл, программ хангамж ашиглан зохион байгуулж болно.

15¹.6.Мэргэшлийн шалгалтын даалгаврын гүйцэтгэлийг тоогоор дугаарлах бөгөөд дугаартай холбогдох шалгалтад оролцогчийн нэр нууцлагдсан байна.

15¹.7.Мэргэшлийн хороо мэргэшлийн шалгалтын даалгаврын нууцлалыг шалгалт эхлэх хүртэл, түүний хариултын нууцлалыг шалгалт дуусах хүртэл хамгаална.

15¹.8.Мэргэшлийн шалгалт нь эрх зүйн ерөнхий мэдлэгийг сорьсон сорилгын болон эрх зүйн салбарын хүрээнд тодорхой тохиолдлыг хууль хэрэглэж шийдвэрлэх бодлогын шалгалтын хэлбэрээр явагдана.

15¹.9.Мэргэшлийн шалгалтад оролцогч сорилгын шалгалтын нийт онооны 60 ба түүнээс дээш хувийг авсан бол бодлогын шалгалтад орох эрхтэй болно.

15¹.10.Бодлогын шалгалтын нийт онооны 60 ба түүнээс дээш хувийг авсан байвал зохино.

15¹.11.Сорилго, бодлогын нийт онооны 60 ба түүнээс дээш хувийг авсан хуульчийг шалгалтад тэнцсэн гэж үзнэ.

15¹.12.Бодлогыг дүгнэхдээ хариултын хууль зүйн үндэслэл, бүрэн хариулсан байдал, бичиг баримтын боловсруулалтын түвшинг харгалзана.

15¹.13.Хэрэв нэг тойрогт өрсөлдсөн шалгуулагчдын оноо тэнцсэн тохиолдолд бодлогын даалгаврыг илүү оноотой гүйцэтгэсэн шалгуулагчийг зарласан орон тоонд багтаана.

15¹.14.Бодлогын даалгаврыг шалгалт дууссан өдрөөс хойш ажлын 3 хоногт багтаан дүгнэж, шалгалт дууссан өдрөөс хойш ажлын 7 хоногт багтаан шалгалтын дүнг нэгтгэж, оролцогчдод мэдээлнэ.

15¹.15.Мэргэшлийн шалгалтад оролцогчийн шалгалтыг дараах тохиолдолд хүчингүй болсонд тооцно:

15¹.15.1.шалгуулж байгаа бусад оролцогчидтой харилцах, тэдэнд туслах буюу тусламж авах оролдлого хийсэн;

15¹.15.2.гүйцэтгэлийн хуудсанд зөвшөөрөгдсөнөөс бусад тэмдэглэгээ хийсэн, таних тэмдэг тавьсан, өөр өнгийн бэхээр бөглөсөн;

15¹.15.3.мэргэшлийн шалгалтад оролцохоор бүртгүүлэхдээ хуурамч баримт бичиг бүрдүүлсэн буюу үнэн зөв мэдээлээгүй, эсхүл дутуу мэдээлэл өгсөн нь бичиг баримтыг нягтлан шалгахад тодорхой болсон.

15¹.16.Мэргэшлийн хороо нь шалгалтын дүн гарсан өдрөөс хойш ажлын 15 хоногт багтаан шалгалтад тэнцсэн оролцлогчийн өргөдөлд дурдсан мэдээллийг баримтжуулж, баримт бичгийн үнэн зөв байдлыг нягтлан шалгаж үзсэний үндсэн дээр шалгалтын онооны дарааллыг харгалзан шалгалт зарлагдсан орон тоонд багтаан нотариатын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгуулах саналыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд хүргүүлнэ.

15¹.17.Шалгалтад тэнцсэн боловч зарласан тойргийн орон тоонд багтаагүй хуульчийг бусад тойргийн зарласан сул орон тоонд зөвшөөрөл олгох эсэх асуудлыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн шийдвэрлэнэ.

15¹.18.Мэргэшлийн хороо нь мэргэшлийн шалгалтын бүртгэлтэй холбоотой гомдол, энэ хуулийн 15¹.15.1-15¹.15.3-т заасан зөрчил, шалгалтыг хүчингүй болсонд тооцсон тогтоол болон шалгалтын дүнтэй холбоотой гомдол, маргааныг хянан шийдвэрлэнэ.

15¹.19.Хуульч мэргэшлийн шалгалтад оролцогчдын бүртгэлтэй холбоотой гомдлыг нэрсийн жагсаалтыг олон нийтэд мэдээлсэн өдрөөс хойш ажлын 3 хоногийн дотор, сорилгын даалгаврын гүйцэтгэлийн үнэлгээтэй холбоотой гомдлыг шалгалт өгсөн өдрийн 20 цаг хүртэл, бодлогын даалгаврын гүйцэтгэлийн үнэлгээтэй холбоотой гарсан гомдлыг шалгалтын дүн гарсан өдрөөс хойш ажлын 1 өдрийн дотор, бусад гомдлыг шалгалт дууссанаас хойш 5 хоногийн дотор Мэргэшлийн хороонд тус тус бичгээр ирүүлнэ.

15¹.20.Гомдол гаргагч нь гомдолдоо үндэслэлээ тодорхой дурдаж, өөрийнхөө тавьж буй шаардлагын талаарх нотолгоо, бусад холбогдох баримтыг хавсаргана.

15¹.21.Мэргэшлийн хорооны дарга нь гомдлыг шалгах, хуралдаанд танилцуулах гишүүнийг томилж, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шуурхай, шударгаар шалган, хорооны хуралдаанаар шийдвэрлүүлнэ.

5/15² дугаар зүйл:

“15² дугаар зүйл.Нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинд дүгнэлт гаргах

15².1.Мэргэшлийн хороо нь нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшингийн талаар гаргасан эрх бүхий байгууллагын шийдвэр, хуульчийн гомдол, хүсэлтийг үндэслэн дүгнэлт гаргах эсэхийг хуралдаанаар олонхын саналаар шийдвэрлэнэ.

15².2.Мэргэшлийн хороо дараах тохиолдолд дүгнэлт гаргахгүй:

15².2.1.тухайн асуудалд хамаарах нотариатчийн үйлдлийн талаар шүүх болон эрх бүхий байгууллага хянаж, шийдвэр гаргасан бол;

15².2.2.тухайн асуудлыг энэ хуулийн 8.6-д заасан Сахилгын зөвлөл шалгаж байгаа бол;

15².2.3.нотариатч үйлдлийг гэрчилснээс хойш хуульд заасан хөөн хэлэлцэх хугацаа өнгөрсөн бол.

15².3.Эрх бүхий байгууллагаас хүргүүлсэн шийдвэр, хуульчийн гомдол, хүсэлтийг Мэргэшлийн хорооны дарга гишүүдэд тойргийн журмаар хуваарилах ба хуралдаанаар хэлэлцэж, дүгнэлт гаргана.

15².4.Нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинд дүгнэлт гаргахдаа нотариатчийн хууль хэрэглэх, нотариатын үйлдэл хийх, бичиг баримт боловсруулах, эрх зүйн зөвлөгөө өгөх чадварыг бодлогын даалгавар гүйцэтгүүлэх, ярилцлага хийх замаар дүгнэнэ.

15².5.Нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинг үнэлсэн дүгнэлтэд Мэргэшлийн хорооны дарга, гишүүд гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

15².6.Нотариатч мэргэшил, ур чадварын хувьд хангалтгүй, эсхүл тухайн асуудлаар мэргэшлийн алдаа гаргасан талаарх дүгнэлтийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн болон хүсэлт гаргасан этгээд, нотариатчид хүргүүлнэ.

15².7.Нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинг үнэлсэн дүгнэлттэй холбогдох гомдлыг нотариатч хүлээн авснаас хойш ажлын 14 хоногт багтаан хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд гаргаж болно.

15².8.Мэргэшлийн шалгалт, нотариатчийн мэргэшил, ур чадварын түвшинд дүгнэлт гаргахтай холбогдох баримт бичгийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын архивт хадгална.”

2 дугаар зүйл.Нотариатын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.4 дэх хэсгийн “.... Тойрог шилжих журмыг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.” гэснийг хассугай.

3 дугаар зүйл.Нотариатын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.6 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХУВИЙН ХАМГААЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 10.3 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“10.3.Хувийн хамгаалалтын үйл ажиллагааг биечлэн гүйцэтгэх хүн нь Гэрээт харуул хамгаалалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсэгт заасан цагдаагийн төв байгууллагаас зохион байгуулах сургалтад хамрагдан, гэрчилгээ авсан байна.”

2 дугаар зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2 дахь заалтын, 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн, 6 дугаар зүйлийн 6.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.2, 3.1.3 дахь заалт, 5 дугаар зүйлийн 5.1, 5.6, 5.7 дахь хэсэг, , 6 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 дэх хэсэг, 6.2.1, 6.3.1 дэх заалт 8 дугаар зүйлийн 8.2.1 дэх заалт, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.3 дахь хэсгийн “тусгай” гэснийг, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “...болон сургалт явуулах зөвшөөрөл олгох...” гэснийг тус тус хассугай.

4 дүгээр зүйл.Хувийн хамгаалалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ШҮҮХ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Шүүх шинжилгээний тухай хуульд дор дурдсан агуулгатай зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/11¹ дүгээр зүйл:

“11¹ дүгээр зүйл. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа

11¹.1. Зөвлөл нь 16 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд дарга, нарийн бичгийн дарга, гишүүдээс бүрдэнэ.

11¹.2. Зөвлөлийн дарга нь Шүүх шинжилгээний төв байгууллагын шинжилгээний үйл ажиллагаа эрхэлсэн дэд дарга байна.

11¹.3. Зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь шүүх шинжилгээний төв байгууллагын шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох ажил хариуцсан нэгжийн дарга байна.

11¹.4. Энэ хуулийн 11.2-д заасан төлөөлөл нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

11¹.4.1. мэргэжлээрээ 10-аас доошгүй жил ажилласан;

11¹.4.2. ял шийтгэлгүй байх.

11¹.5. Зөвлөлийн гишүүдийн 30-аас доошгүй хувь нь шүүх шинжилгээний туршлагатай байна.

11¹.6. Зөвлөлийн гишүүнд нэр дэвшигчийн баримт бичгийг хууль зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хүлээн авч, хянан хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр 3 жилийн хугацаагаар томилж, чөлөөлнө.

11¹.7. Зөвлөлийн гишүүнд хянан магадалгаа хийсэн болон хуралдаанд оролцсон тохиолдол бүрд хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний гурав хуваасны нэгтэй тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшуулал олгоно.

11¹.8. Зөвлөлийн үйл ажиллагаа, урамшуулалтай холбоотой зардлыг тухайн жилийн байгууллагын төсөвт тусган санхүүжүүлнэ.

11¹.9. Зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байна.

11¹.10.Зөвлөлийн ээлжит хуралдааныг улиралд 1-ээс доошгүй удаа хуралдуулах бөгөөд хуралдааныг Зөвлөлийн дарга удирдана. Даргын эзгүйд түүний томилсон зөвлөлийн гишүүн удирдана.

11¹.11.Зөвлөлийн ээлжит бус хуралдааныг Зөвлөлийн даргын санаачилгаар, эсхүл зөвлөлийн гишүүний саналаар хуралдуулж болно.

11¹.12.Зөвлөлийн гишүүн хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас хуралдаанд оролцох боломжгүй тохиолдолд Зөвлөлийн даргад албан ёсоор мэдэгдэж, хуралдаанаар хэлэлцэх асуудалд бичгээр санал өгч болно.

11¹.13.Шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сунгах, хүчингүй болгох үндэслэлийг тодорхойлсон баримт бичигт Зөвлөлийн даргын шийдвэрээр томилогдсон 3 гишүүнтэй комисс /цаашид “Комисс” гэх/ хянан магадалгаа хийнэ.

11¹.14.Комисс баримт бичгийн үнэн бодитой, шаардлага хангасан эсэхэд хянан магадалгаа хийж, зөвлөлөөс гарах санал, дүгнэлтийн төсөл боловсруулна.

11¹.15.Комиссын гаргасан санал, дүгнэлтийг зөвлөлийн гишүүдийн 75-аас доошгүй хувийн ирцтэйгээр хэлэлцэж, 60-аас доошгүй хувийн саналаар батална.

11¹.16.Зөвлөлийн санал, дүгнэлтэд зөвлөлийн дарга гарын үсэг зурна. Зөвлөлийн хуралдааны тэмдэглэлийг нарийн бичгийн дарга хөтөлж, тэмдэглэлд зөвлөлийн дарга, хуралдаанд оролцсон гишүүд гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

11¹.17.Зөвлөлөөс гарсан санал, дүгнэлтийг шүүх шинжилгээний төв байгууллагын даргад уламжилж, шийдвэрлүүлнэ."

2/11² дүгээр зүйл:

“11² дүгээр зүйл.Зөвлөлийн ажлын алба, түүний чиг үүрэг

11².1.Зөвлөл нь Ажлын алба /цаашид “Ажлын алба” гэх/-тай байх бөгөөд Ажлын албаны чиг үүргийг Шүүх шинжилгээний төв байгууллагын шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох ажил хариуцсан нэгж хэрэгжүүлнэ.

11².2.Ажлын алба дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

11².2.1.зөвлөлийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай мэдээ, мэдээлэл, баримт, лавлагааг холбогдох байгууллагаас гаргуулах;

11².2.2.зөвлөлийн хуралдааны бэлтгэл ажлыг хангах, хэлэлцэх асуудлын жагсаалтыг гаргаж зөвлөлийн даргаар батлуулах;

11².2.3.шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сунгах, хүчингүй болгох үндэслэлийг тодорхойлсон баримт бичгийг хүлээн авч, зөвлөлийн даргад танилцуулан, хянан магадалгаа хийх Комисс томилуулах;

11².2.4.комиссын гаргасан зөвлөлийн санал, дүгнэлтийн төслийг

зөвлөлийн гишүүдэд хуралдаан эхлэхээс 3 хоногийн өмнө цахимаар хүргүүлэх;

11².2.5.зөвлөлийн гаргасан санал, дүгнэлтийг шүүх шинжилгээний төв байгууллагын даргад танилцуулж, шийдвэрлүүлэх, баталгаажуулах ажлыг зохион байгуулах;

11².2.6.шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх, сэргээх, сунгах, хүчингүй болгосон шийдвэрээр мэдээллийн сан үүсгэж, мэдээллийн санг нийтэд танилцуулах;

11².2.7.шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн хугацаа дууссан бол шүүх шинжилгээний төв байгууллагын даргад танилцуулан шийдвэрлүүлэх.”

3/11 дүгээр зүйлийн 12, 13 дахь хэсэг:

“11.12.Шүүх шинжилгээний төв байгууллага нь шүүх шинжилгээний мэргэжлийн болон үргэлжилсэн сургалтыг төлбөртэй зохион байгуулж болно.

11.13.Шинжээчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл эзэмшигч нь шүүх шинжилгээний төв байгууллагаас зохион байгуулах давтан сургалтад жил тутам хамрагдаж, тогтсон багц цагийг хангана.”

4/11 дүгээр зүйлийн 14 дэх хэсгийн 3, 4 дэх заалт:

“11.14.3.Энэ хуулийн 11.12-д заасан сургалтын төлбөрийн хэмжээг хууль зүйн болон санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.

11.14.4.Энэ хуулийн 11.12-д заасан сургалтыг зохион байгуулах, багц цаг тооцох журмыг Шүүх шинжилгээний төв байгууллагын дарга батална.”

2 дугаар зүйл.Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 11.4.5 дахь заалтыг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай.

“11.4.5.гэмт хэрэг үйлдэж ял шийтгүүлж байгаагүй байх”

3 дугаар зүйл.Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 11.12 дэх хэсгийн дугаарыг “11.14” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Шүүхийн шинжилгээний тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх хэсгийн “Монгол Улсын” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл.Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн 11.12.2 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

СОГТУУРУУЛАХ УНДААНЫ ЭРГЭЛТЭД ХЯНАЛТ ТАВИХ, АРХИДАН СОГТУУРАХТАЙ ТЭМЦЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/5 дугаар зүйлийн 5.11 дэх хэсэг:

“5.11.Энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасны дагуу бүрдүүлэх баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/15 дугаар зүйлийн 15.11, 15.12 дахь хэсэг:

“15.11.Тухайн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй жуулчны бааз, амралтын газрын дэргэдэх худалдаа, үйлчилгээний газар, аялал жуулчлалын гол чиглэл дагуух үйлчилгээний цогцолбор бүхий түр буудаллах цэгт согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход энэ хуулийн 15.7 дахь хэсэг хамаарахгүй.

15.12.Энэ хуулийн 15¹ дүгээр зүйлд заасны дагуу бүрдүүлэх баримт бичиг нь эрх бүхий байгууллагад байгаа, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд заасан үндсэн болон дэмжих системээс татан авах боломжтой бол иргэн, хуулийн этгээдээс шаардахгүй.”

2/15¹ дүгээр зүйлийн 15¹.1.5, 15¹.1.6, 15¹.1.7 дахь заалт:

“15¹.1.5.дүрс бичлэгийг 24 цагийн турш хийх боломжтой, 720 цагаас багагүй буюу 30 хоног хадгалдаг, байнгын ажиллагаатай техник, хэрэгсэл суурилуулсан талаарх баримт;

15¹.1.6.өөрийн үйл ажиллагаандаа дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх дүрэм;

15¹.1.7.шөнийн цагаар үйлчилгээ үзүүлж байгаа барилга, байгууламжийн 10 метр доторх зайд гадна гэрэлтүүлэг төхөөрөмжийг байршуулсан талаарх нотлох баримт.”

2 дугаар зүйл. Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.8 дахь хэсгийн “согтууруулах ундаа үйлдвэрлэхэд” гэсний дараа “тухайн нутаг дэвсгэрийн хяналт шалгалт

хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллага болон аймаг, нийслэлийн саналыг үндэслэн” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйлийн 5.2, 5.3, 5.4 дэх хэсэг:

“5.2.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлийг энэ хуулийн 5.1-д заасан тоонд багтаан жилд нэг удаа сонгон шалгаруулалтын үндсэн дээр олгоно.

5.3.Уламжлалт технологиор үйлдвэрлэснээс бусад согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын оноог үндэслэн хүнсний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн олгож, сунгаж, түдгэлзүүлж, сэргээж, хүчингүй болгоно.

5.4.Уламжлалт технологиор үйлдвэрлэх согтууруулах ундааны тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын оноог үндэслэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, чөлөөт бүсийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт бүсийн захирагч олгож, сунгаж, түдгэлзүүлж, сэргээж, хүчингүй болгоно.”

2/6 дугаар зүйл:

“6 дугаар зүйл.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын журам

6.1.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулах, сонгон шалгаруулалтад оролцох тусгай зөвшөөрөл хүсэгчээс ирүүлсэн баримт бичигт үнэлгээ өгөх 7-9 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсгийг энэ хуулийн 5.3, 5.4-т заасан эрх бүхий этгээд байгуулна.

6.2.Энэ хуулийн 6.1-д заасан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд хүнсний асуудал эрхэлсэн, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хууль сахиулах байгууллага, эрүүл мэнд, хүнсний салбарын эрдэм шинжилгээ, сургалт эрхэлсэн байгууллага болон мэргэжлийн холбооны төлөөллийг оролцуулна. Ажлын хэсгийг хүнсний асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын, эсхүл аймаг, нийслэлийн Засаг даргын дэргэдэх хүнсний асуудал хариуцсан нэгжийн удирдлага ахална.

6.3.Согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох төсөл сонгон шалгаруулах зарыг олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болон байгууллагын цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд зарлах бөгөөд төсөл хүлээн авах хугацаа 60 хоногоос доошгүй байна.

6.4.Энэ хуулийн 5.3, 5.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч дараах баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

6.4.1.тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл;

6.4.2.согтууруулах ундааны төслийн баримт бичиг;

6.4.3.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан сүүлийн гурван жилийн санхүүгийн тайлан болон хуулийн дагуу татвар, хураамж, төлсөн талаарх мэдээлэл;

6.4.4.татварын өргүй талаарх татварын байгууллагын тодорхойлолт;

6.4.5.санхүүгийн чадавхийг тодорхойлсон харилцагч банкны мэдэгдэл, эсхүл нотлох бусад баримт бичиг;

6.4.6.энэ хуулийн 5.3-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь аймаг, нийслэлийн Засаг даргын санал, энэ хуулийн 5.4-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь сум, дүүргийн Засаг даргын санал.

6.5.Ажлын хэсэг сонгон шалгаруулалтад ирүүлсэн зөвшөөрөл хүсэгчийн баримт бичгийг холбогдох стандартын шаардлагын дагуу дараах үзүүлэлт, оноогоор үнэлнэ:

6.5.1.согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх төслийн макро, микро орчны орчны судалгааг 0-15 хүртэлх оноогоор;

6.5.2.согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх төслийн санхүүгийн тооцооллыг 0-15 хүртэлх оноогоор;

6.5.3.үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, үүнээс нэвтрүүлэхээр төлөвлөсөн дэвшилтэт техникийг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.4.үйлдвэрлэлийн технологи, үүнээс нэвтрүүлэхээр төлөвлөсөн дэвшилтэт технологийг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.5.исгэлтийн үйлдвэрт ажиллах мэргэжлийн боловсон хүчний байдлыг 0-5 хүртэлх оноогоор;

6.5.6.үйлдвэрлэлийн зураг төсөлд хүнсний аюулгүй байдлын үзүүлэлтийг хянах лабораторийг тусгасан байдлыг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.7.үйлдвэрлэлийн зураг төсөлд хаягдал усанд механик, хими, биологийн цэвэрлэгээний бүрэн технологи бүхий урьдчилан цэвэрлэх байгууламжийг тусгаж, төлөвлөсөн байдлыг 0-10 хүртэлх оноогоор;

6.5.8.үйлдвэрлэлийн зураг төслийн иж бүрдлийг 0-7 хүртэлх оноогоор;

6.5.9.байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ хийсэн байдлыг 0-8 хүртэлх оноогоор;

6.5.10.согтууруулах ундааны хайрцаг, сав, шошго, савлагааны шаардлагыг 0-6 хүртэлх оноогоор;

6.5.11.баримт бичгийн бүрдлийг 0-4 хүртэлх оноогоор.

6.6.Сонгон шалгаруулах төсөл бүрийн үзүүлэлтийг ажлын хэсгийн гишүүн бүр үнэлж, оноог гишүүдийн дундаж үнэлгээгээр гаргах бөгөөд нийлбэр дүнгээр сонгон шалгаруулалтад оролцсон төслөөс 80 ба түүнээс дээш хамгийн өндөр оноо авсан нэг зөвшөөрөл хүсэгчийг сонгон шалгаруулалтад тэнцсэнд тооцно.

6.7.Ажлын хэсэг шаардлагатай бол өргөдөл гаргагчийн баримт бичгийг холбогдох байгууллагаар нягтлан шалгуулах, магадлан шинжилгээ хийлгэх эрхтэй.

6.8.Сонгон шалгаруулалтад оролцсон төсөл бүрийг ажлын таван өдөрт, холбогдох байгууллагаар нягтлан шалгуулах, магадлан шинжилгээ хийлгэх шаардлагатай тохиолдолд ажлын таван өдөрт багтаан шалгаж, зөвшөөрөл хүсэгчид ажлын нэг өдөрт мэдэгдэнэ.

6.9.Энэ хуулийн 6.8-д заасан сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн оролцогч нь дараах баримт бичгийг сонгон шалгаруулалт явагдсанаас хойш ажлын таван өдөрт бүрдүүлж хүнсний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, эсхүл харьяалах аймаг, нийслэлийн тамгын газарт хүргүүлнэ:

6.9.1.улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт;

6.9.2.үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн чанар, стандарт, өмчлөлийн талаарх мэдээлэл;

6.9.3.үйлдвэрлэх согтууруулах ундааны нэр төрөл, хэмжээ, үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг тодорхойлсон баримт бичиг;

6.9.4.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, хатуулгийг бүртгэх, мэдээлэх тоног төхөөрөмж суурилуулах, түүнийг нэгдсэн сүлжээнд холбох тооцоолол;

6.9.5.энэ хуулийн 6.4.2-т заасан төслийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай хөрөнгийн эх үүсвэр, мэргэжлийн хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

6.9.6.үйл ажиллагаа явуулах барилга, байгууламжийн гаднах орчны аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор ашиглаж байгаа дүрс бичлэгийн төхөөрөмжийн талаарх цагдаагийн байгууллагын санал;

6.9.7.үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн тус бүр дахин давтагдашгүй, цахим өгөгдөл бүхий кодтой онцгой албан татварын тэмдэг наах, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд холбох тоног төхөөрөмж шаардлага хангасан эсэх талаар татварын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дүгнэлт.

6.10.Сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн оролцогч нь энэ хуулийн 6.9-д заасан баримт бичгийн бүрдлийг хангаагүй тохиолдолд сонгон шалгаруулалтад 80 ба түүнээс дээш оноо авсан дараагийн зөвшөөрөл хүсэгчид согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл авах эрх шилжинэ.”

3/8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэг:

“8.1.Тусгай зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулахад энэ хуулийн 6.1.1, 6.4.4, 6.9.2, 6.9.2, 6.9.3, 6.9.4, 6.9.7, 6.9.6-д заасан баримт бичиг болон аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан сүүлийн гурван жилийн санхүүгийн тайланг цахимаар хүргүүлнэ.”

4/15 дугаар зүйлийн 15.7 дахь хэсэг:

“15.7.Тухайн нутаг дэвсгэрт оршин сууж байгаа хүн амын тоо, нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, эрүүгийн болон хэв журмын нөхцөл байдал, эрүүл мэнд, соёл, спортын байгууллага, оюутан, сурагчдын хичээлийн болон дотуур байрны

байршлыг харгалзан нийслэлд 1000 хүн ам тутамд 6 хүртэл, аймаг, суманд 1000 хүн ам тутамд 4 хүртэл согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгоно.”

5/16 дугаар зүйлийн 16.6 дахь хэсэг:

“16.6.Спортын үзвэр, үйлчилгээ үзүүлдэг болон кофе, цайгаар дагнасан үйлчилгээний байгууллагад спиртийн өндөр агууламжтай согтууруулах ундаагаар үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл олгохыг хориглоно.”

4 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 дэх хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 8.2, 8.3 дахь хэсэг, 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсэг, 15¹ дүгээр зүйлийн 15^{1.4} дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 15¹ дүгээр зүйлийн 15^{1.3}, 15^{1.5} дахь хэсгийн, 15² дугаар зүйлийн 15^{2.1} дэх хэсэг, 27 дугаар зүйлийн 27.2 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 17 дугаар зүйлийн 17.3 дахь хэсгийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж, 6 дугаар зүйлийн гарчигийг “Сонгон шалгаруулалтад тэнцсэн оролцогч согтууруулах ундаа үйлдвэрлэх тусгай зөвшөөрөл авахад бүрдүүлэх баримт бичиг” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.1.9 дэх заалт, мөн зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “6.1.3” гэснийг “6.4.2” гэж, 15¹ дүгээр зүйлийн 15^{1.1.3} дахь заалтын “эрхлэх талаар гаргасан” гэснийг “бага эрсдэлтэй болох нь тогтоогдсон” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архидан согтуурахтай тэмцэх тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн гарчиг, 15.1, 15.3, 15.4, 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 дэх хэсэг, 15¹ дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 15^{1.1} дахь хэсэг, мөн зүйлийн 15^{1.1.1} дэх заалт, 15² дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 15^{2.1.1} дэх заалт, 16 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 16.1, 16.2, 16.3, 16.4, 16.6 дахь хэсэг, 17 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 17.1, 17.2, 17.3 дахь хэсэг, 18 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 18.1 дэх хэсэг, мөн зүйлийн 18.1.1, 18.1.2, 18.1.3 18.1.5, 18.1.6, 18.1.7, 18.1.10 дахь заалт, 20 дугаар зүйлийн 20.1.6 дахь заалт, 21 дүгээр зүйлийн 21.1.6 дахь заалт, 23 дугаар зүйлийн 23.1 дэх хэсэг, 24 дүгээр зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 24.2, 24.3 дахь хэсэг, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэг, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсэг, 27 дугаар зүйлийн гарчиг, мөн зүйлийн 27.1, 27.2 дахь хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1.3 дахь заалт, 37 дугаар зүйлийн 37.1 дэх хэсэг, 38 дугаар зүйлийн 38.1 дэх хэсгийн “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТАРИМАЛ УРГАМЛЫН ҮР, СОРТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6.2.5 дахь заалт нэмсүгэй:

“6.2.5.татварын өргүй тухай татварын байгууллагын тодорхойлолт.”

2 дугаар зүйл.Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2, 6.4, 6.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Таримал ургамлын үр, сортын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.5 дахь хэсгийн “хуулиар” гэсний өмнөх “Зөвшөөрлийн тухай” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**МАЛЫН ГЕНЕТИК НӨӨЦИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Малын генетик нөөцийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.16, 9.17 дахь хэсэг:

“9.16.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 8.2, 8.5-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааны мэдэгдлийн маягтыг хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага батална.

9.17.Энэ хуулийн 9.16-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.

2/9 дүгээр зүйлийн 9.2.6 дахь заалт:

“9.2.6.татварын өргүй тухай татварын байгууллагын тодорхойлолт.”

2 дугаар зүйл. Малын генетик нөөцийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.2, 9.3, 9.7, 9.13, 9.14 дэх хэсэг, 9.2.5, 9.14.1, 9.14.3, 9.14.4 дахь заалтын “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 9.2.3 дахь заалтын “тусгай зөвшөөрөл хүсэгч” гэснийг “мэдэгдлээр эрхлэгч” гэж, 9.8 дахь хэсгийн “тусгай зөвшөөрөл, энэ хуулийн 10.2-т заасан гэрээг үндэслэн төрөл, зүйл тус бүрд 180 хоногийн хугацаагаар нэг зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 8.2-т заасны дагуу мэдэгдлээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл. Малын генетик нөөцийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн, 9.2.5 дахь заалтын “12.10” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТАМХИНЫ ХЯНАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Тамхины хяналтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.6, 7.12 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Тамхины хяналтын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.3 дахь хэсэг, 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг, 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, 26 дугаар зүйлийн 26.2 дахь хэсэг, 28 дугаар зүйлийн 28.2 дахь хэсэг, 39 дүгээр зүйлийн 39.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрүүл мэндийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй.

1/19 дүгээр зүйлийн 19.30, 19.31 дэх хэсэг:

“19.30. Эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч нь дараах бичиг баримтыг бүрдүүлнэ.

- 19.30.1. зөвшөөрөл хүссэн хүсэлт;
- 19.30.2. мэргэжлийн үйл ажиллагааны төсөл;
- 19.30.3. эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа эрхлэх барилгын холбогдох байгууллагаас гаргасан дүгнэлт;
- 19.30.4. эмнэлгийн мэргэжилтний бүрэлдэхүүний мэдээлэл;
- 19.30.5. гадаадын мэргэжилтний мэдээлэл.

19.31. Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл сунгуулах, нэмэлт, өөрчлөлт, оруулах хүсэгч нь дараах бичиг баримтыг бүрдүүлнэ.

- 19.31.1. сунгуулах, нэмэлт, өөрчлөлт, оруулахыг хүссэн хүсэлт;
- 19.31.2. эрхлэх үйл ажиллагааны төрөлд хамаарах техникийн зохицуулалт, стандартын дагуу мэргэжлийн ажилтнуудын дэлгэрэнгүй мэдээлэл;
- 19.31.3. эрүүл мэндийн байгууллагын мэдээллийн систем нь кибер аюулгүй байдлыг хангасан талаарх Тагнуулын байгууллагаас гаргасан дүгнэлт;”

2/41 дүгээр зүйлийн 41.4, 41.5, 41.6 дахь хэсэг:

“41.4. Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.3 дугаар зүйлийн 9.1-д заасан мэдэгдлээр эрхлэх ахуйн шавж, мэрэгч устгах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх бодис худалдах болон үйлчилгээний маягтыг Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

41.5. Энэ хуулийн 41.4-т заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг эм, эмнэлгийн хэрэгслийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, эсхүл тухайн аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газар хариуцан гүйцэтгэнэ.

41.6. Энэ хуулийн 41.4-т заасан мэдэгдлээр эрхлэх үйл ажиллагааг цахимаар явуулна.”

2 дугаар зүйл. Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.11 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“19.11.Тусгай зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага энэ хуулийн 19.10-т заасан хүсэлт гаргагчийн баримт бичгийг хүлээн авч, өргөдлийг хянан үзэх орон тооны бус шинжээчийн баг томилон ажлын байрны үнэлгээ хийлгэж дүгнэлт гаргуулна.”

3 дугаар зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн гарчгийн “импортлох, үйлдвэрлэх, ханган нийлүүлэх, худалдах” гэснийг “худалдах болон үйлчилгээ эрхлэх” гэж өөрчилсүгэй.

4 дугаар зүйл.Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3.8 дахь заалтыг, 41 дүгээр зүйлийн 41.1, 41.2, 41.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Эрчим хүчний тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/20¹ дүгээр зүйлийн 20¹.2 дахь хэсэг:

“20¹.2.Энэ хуулийн 20¹.1-д заасан чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид тавигдах нөхцөл, шаардлагыг эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.2.11, 21.2.12 дахь заалт:

“21.2.11.барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулах техникийн болон улсын комиссын дүгнэлт;

21.2.12.экспортлох цахилгаан эрчим хүчийг худалдан авахыг нотлох баримт.”

2 дугаар зүйл. Эрчим хүчний тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2.1 дэх заалтын “үндэслэл” гэсний дараа “, үзүүлэлт” гэж, мөн зүйлийн 21.2.8 дахь заалтын “чадавх” гэсний дараа “, хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэлийн аудитын тайлан” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Эрчим хүчний тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.1.3 дахь заалт:

“9.1.3.тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага, хүчин чадал, үйлчлэх хүрээ, түгээх эрчим хүчний хэмжээг тогтоох, тэдгээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хэрэгжилтийг хянах;”

2/20¹ дүгээр зүйлийн 20¹.1 дэх хэсэг:

“20¹.1.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 14.1, 14.2, 14.3, 14.4, 14.5, 14.6, 14.7, 14.8-д заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг сонирхогч хуулийн этгээд цахим хэлбэрээр эрчим хүчний асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад ирүүлнэ.”

3/21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсэг:

“21.1.Эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай

зөвшөөрөл авах, сунгуулах өргөдөл гаргасан хуулийн этгээд Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.1 дүгээр зүйлийн 3-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд хүргүүлнэ:

21.1.1.Энэ хуулийн 20¹.1-д заасан эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр авах өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

21.1.1.а.хүний нөөцийн талаарх мэдээлэл;

21.1.1.б.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ.

21.1.2.энэ хуулийн 20¹.1-д заасан эрчим хүчний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралт, засвар, туршилт, тохируулгын ажил, үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хүчинтэй хугацааг сунгуулах өргөдөлд дараах баримт бичгийг хавсаргана:

21.1.2.а.гүйцэтгэсэн ажлын тайлан;

21.1.2.б.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээ.”

4/21 дүгээр зүйлийн 21.2.3 дахь заалт:

“21.2.3. үйлдвэрлэх, дамжуулах, түгээх, хангах эрчим хүчний төрөл, чанарын үзүүлэлт, эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон түгээх эрчим хүчний хэмжээг хангасныг нотлох баримт;”.

4 дүгээр зүйл. Эрчим хүчний тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.5 дахь хэсгийн “1.5 МВт хүртэл хүчин чадалтай” гэснийг “нэгдсэн сүлжээнд холбогдохгүй” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.1, 21.2, 21.4, 21.9 дэх хэсэг, 22 дугаар зүйлийн 22.3 дахь хэсэг, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Эрчим хүчний тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.21 дэх заалтын “гэрээний загварыг батлах” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл. Эрчим хүчний тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.8, 21.9 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Ашигт малтмалын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах заалт нэмсүгэй:

1/10 дугаар зүйлийн 10.3.1 дэх заалт:

“10.3.1.комиссын гишүүн нь хууль, геологийн салбарын мэргэжил эзэмшсэн, геологийн судалгаа, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, тайланг үнэлэх мэргэжлийн чадвар туршлагатай байна.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.1.3, 20.5.7, 20.5.8 дахь заалт:

“20.1.3.хамгийн өндөр үнийн санал ирүүлсэн оролцогчид 60 (жаран) оноо бусад оролцогчдын ирүүлсэн үнэ бүрийг цахим системд илгээсний дагуу хамгийн өндөр үнэтэй харьцуулж тооцоолно.”

“20.5.7.энэ хуулийн 20.5.5-д заасан нөхцөл үүссэн тохиолдолд нийлбэр оноогоор хоёрт орсон оролцогчид тусгай зөвшөөрлийг олгож болно.”

“20.5.8.энэ хуулийн 20.5.7-д заасан нөхцөл үүссэн тохиолдолд шалгарсан оролцогчийн нийлбэр онооноос хоёрт орсон оролцогчийн нийлбэр оноо 8 хувиас хэтрээгүй тохиолдолд хэрэглэнэ.”

2 дугаар зүйл. Ашигт малтмалын тухай хуулийн дараах хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/10 дүгээр зүйлийн 10.1.2 дахь заалт

“10.1.2.сонгон шалгаруулалтын үнэлгээний маягт батлах;”

2/18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсэг:

“18.1.Энэ хуулийн 7.1-д заасан хуулийн этгээд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтад оролцох хүсэлтээ төрийн захиргааны байгууллагад гаргах бөгөөд түүнд дараах бичиг баримтыг хавсаргана:”

3/20 дугаар зүйлийн 20.1.2, 20.2.1 дэх заалт:

“20.1.2.оролцогчдын сонгон шалгаруулалтын үнийн саналын оноо нь 20 (хорин) оноонд хүрээгүй тохиолдолд техникийн саналд үнэлгээ хийхгүй бөгөөд цахим хуудсанд байршуулж нийтэд нээлттэй мэдээлэх;”

“20.2.1.сонгон шалгаруулалтын комисс үнийн саналыг энэ хуулийн 10.1.2-т заасан үнэлгээний маягтын дагуу нээснээс хойш ажлын таван өдрийн дотор техникийн саналыг үнэлнэ.”

4/49 дүгээр зүйлийн 49.7 дахь хэсэг:

“49.7.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь Иргэний хууль, Компанийн тухай, Нөхөрлөлийн тухай хуульд заасны дагуу хуваагдах, тусгаарлагдах замаар өөрчлөн байгуулагдсан тохиолдолд уг тусгай зөвшөөрлийг төрийн захиргааны байгууллагад буцааж өгнө.”

3 дугаар зүйл.Ашигт малтмалын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1 хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Ашигт малтмалын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.2 дахь заалтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗЭЭЛИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.3 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“23.3.Монголбанк энэ хуулийн 23.2, 23.9-т заасан өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг бүрэн хүлээн авснаас хойш ажлын 60 хоногийн дотор зээлийн мэдээллийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох эсэх, 30 хоногийн дотор сунгах эсэх асуудлыг хянан шийдвэрлэж, шийдвэр гарснаас хойш ажлын гурав хоногийн дотор бичгээр, эсхүл Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 18.2-т заасан систем, албаны цахим шуудангаар дамжуулан цахим хэлбэрээр хариу өгнө.”

2 дугаар зүйл.Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2, 23.7 дахь хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн, 26 дугаар зүйлийн 26.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨЛБӨР ТООЦООГ ҮНДЭСНИЙ МӨНГӨН ТЭМДЭГТЭЭР ГҮЙЦЭТГЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төлбөр тооцоог үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр гүйцэтгэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд дор дурдсан агуулгатай 4.5-4.17 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“4.5.Монголбанк нь өөрийн үндсэн зорилт, хэрэгжүүлж буй мөнгөний бодлого болон гадаад валютын бодлого, зохицуулалтад нийцтэй эсэхийг харгалзан Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөл олгох, сунгах, зөвшөөрөл олгохоос татгалзах, зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох шийдвэр гаргана.

4.6.Монголбанк Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 4.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан нийтлэг шаардлагыг хангасан иргэн, хуулийн этгээдэд бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох зөвшөөрлийг дангаар эсхүл бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрлийг нэгэн зэрэг олгоно.

4.7.Монголбанк энэ хуулийн 4.6-д заасан иргэн, хуулийн этгээд нь эдийн засгийн олон тулгуурт, оновчтой бүтцийг бий болгох, үндэсний аюулгүй байдлыг баталгаажуулахад стратегийн ач холбогдол бүхий зарим салбарыг олон улсын стандартад нийцүүлэн хөгжүүлэх эсхүл мөнгөний бодлогын үр дүнг дээшлүүлж, үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн худалдан авах, хөрвөх чадварыг сайжруулж, тогтворжуулах үр нөлөө үзүүлэх чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг байх нөхцөл, шаардлагыг тогтоож болно.

4.8.Бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөл хүссэн өргөдөлд дараах бичиг баримтыг хавсаргана.

4.8.1.Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн гэрчилгээний хуулбар

4.8.2.Иргэний үнэмлэхийн эсхүл түүнтэй адилтгах бусад баримт бичиг,

4.8.3.Хуулийн этгээд нь тусгай зөвшөөрлийн дагуу үйл ажиллагаа эрхэлдэг бол тусгай зөвшөөрлийн хуулбар,

4.8.4.Зөвшөөрөл хүссэн хүсэлт,

4.8.5.Зөвшөөрөл хүссэн үйл ажиллагааг зохицуулж буй гэрээний хуулбар, шаардлагатай бол түүний орчуулгын хамт,

4.8.6.Бараа ажил, үйлчилгээг баталгаажуулсан гэрээ, олон улсын хэлэлцээр,

4.8.7. Бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх үйл ажиллагааны 3-5 жилийн мөнгөн урсгалын төсөөлөл,

4.8.8. Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэх, авлига, хээл хахууль, эдийн засгийн гэмт хэрэгт холбоогүйг нотлох эрх бүхий байгууллагын тодорхойлолт,

4.8.9. Бараа, ажил, үйлчилгээний үнийг гадаад валют, тооцооны нэгжээр үнэ тогтоох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх зөвшөөрөлтэй эрхлэх үйл ажиллагаа, түүний нөхцөл, шаардлагыг тусгасан удирдлага, зохион байгуулалтын бодлого, журам, шийдвэр.

4.8.10. Зөвшөөрөл хүсэгчийн үйл ажиллагааны онцлог шинжид хамаарах баримт бичиг.

4.9. Энэ хуулийн 4.8-д заасны дагуу бүрдүүлж өгсөн баримт бичгийг дутуу буюу тодорхой бус гэж үзвэл Монголбанк нэмэлт баримт бичиг шаардах эрхтэй бөгөөд хүсэлт гаргагч, түүний үйл ажиллагаа, эрх бүхий албан тушаалтантай холбоотой асуудлаар холбогдох эрх бүхий байгууллагаас тодорхойлолт, лавлагаа гаргуулан авч болно.

4.10. Монголбанк зөвшөөрөл хүссэн хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын 10 өдрийн дотор баримт бичгийн бүрдлийг шалгаж, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.2 дугаар зүйлийн 2.2.1-2.2.3-д заасан арга хэмжээг авна.

4.11. Зөвшөөрөл авах, зөвшөөрөл сунгуулах хүсэлт гаргагч энэ хууль болон Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангах тухай баримт бичгийг бүрэн бүрдүүлж ирүүлснээс хойш зөвшөөрөл олгох, сунгах эсэх асуудлыг 60 хоногийн дотор шийдвэрлэж, шийдвэр гарснаас хойш хүсэлт гаргагчид гурав хоногийн дотор мэдэгдэнэ.

4.12. Тухайн зөвшөөрлөөр эрхлэх үйл ажиллагаа, хэлцэл нь энэ хуулийн 4.5-д заасан зорилт, бодлого, түүний хэрэгжилтэд сөргөөр нөлөөлөх буюу нийцгүй гэж Монголбанк дүгнэвэл, зөвшөөрөл авах, зөвшөөрлийн хугацаа сунгах хүсэлт гаргагч нь энэ хууль болон Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан нөхцөл, шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрөл олгох, сунгахаас татгалзана.

4.13. Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх нөхцөл бүрдсэн тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрлийг уг нөхцөл арилсныг тогтоох хүртэлх хугацаагаар түдгэлзүүлж, энэ тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид ажлын хоёр өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

4.14. Монголбанк энэ хуулийн 4.13-т заасан зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх нөхцөл арилсныг тогтоосон тохиолдолд зөвшөөрлийг сэргээнэ.

4.15. Зөвшөөрлийн үндсэн дээр эрхэлж буй үйл ажиллагаа нь энэ хуулийн 4.5-д заасанд нийцгүй болсон нь тогтоогдсон болон Зөвшөөрлийн тухай хуульд заасан зөвшөөрлийг хүчингүй болгох нөхцөл бүрдсэн тохиолдолд Монголбанк зөвшөөрлийг цуцалж энэ тухай зөвшөөрөл эзэмшигчид ажлын хоёр өдрийн дотор мэдэгдэнэ.

4.16. Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн эсхүл хүчингүй болгосон тохиолдолд Монголбанкны шийдвэрт өөрөөр заагаагүй бол зөвшөөрөл эзэмшигч нь

зөвшөөрлөөр гүйцэтгэх өөрийн үйл ажиллагааг тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс эхлэн зогсоож, уг үйл ажиллагаатай холбоотой аливаа хохирол учруулсан тохиолдолд түүнийг нөхөн төлнө.

4.17.Зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгохтой холбоотой гарсан зардлыг зөвшөөрөл эзэмшигч хариуцан төлнө.”

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/27 дугаар зүйлийн 27.4-27.16 дахь хэсэг:

“27.4.Брокерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.4.1.харилцагчийг эрсдэлээс хамгаалах, харилцагч, хөрөнгө оруулагчдад мэдээлэл хүргэх журам;

27.4.2.зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журам;

27.4.3.үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас шинээр гишүүнээр элсүүлэхэд тавигдах шалгуур, арилжаанд оролцох шаардлагыг хангасан талаарх дүгнэлт;

27.4.4.үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцоо, клирингийн байгууллагын программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай тодорхойлолт.

27.5.Дилерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.5.1.зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журам;

27.5.2.энэ хуулийн 27.4.3-т заасан баримт бичиг.

27.6.Үнэт цаас итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.6.1.үйл ажиллагаанд үүсч болзошгүй эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах журам;

27.6.2.зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журам.

27.7.Үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.7.1.харилцагчтай байгуулах өмчлөх эрхийн бүртгэлийн гэрээний төсөл;

27.7.2.харилцагчийн дансны хуулганы загвар;

27.7.3.үнэт цаасыг харилцагчийн дансанд бүртгэх, үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэл хийхэд үндэслэх баримт бичгийн жагсаалт, түүнийг хадгалах заавар;

27.7.4.үнэт цаасны өмчлөх эрхийн бүртгэл, шилжүүлэг хийхэд хяналт тавих журам;

27.7.5.үнэт цаас гаргагчтай байгуулах үнэт цаасны бүртгэлийг хөтлөх гэрээний төсөл.

27.8.Үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.8.1.хөрөнгө оруулагчийг клирингийн үйл ажиллагаатай холбоотой болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах нөхцөлийг тусгасан дотоод журам;

27.8.2.үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцооны болон төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.8.3.үнэт цаасны клирингийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд үүсэх эрх, үүргийг тусгасан клирингийн үйл ажиллагаанд оролцогч этгээдтэй байгуулах гэрээний төсөл;

27.8.4.үнэт цаасны арилжааны болон арилжааны бус хэлцлийн дүнд үүссэн тооцоог тодорхойлох, төлбөрийг хийж гүйцэтгэх журам.

27.9.Үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.9.1.үнэт цаасны төлбөр тооцооны эрсдэлийн удирдлагын журам;

27.9.2.хөрөнгө оруулагчийг үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаатай холбоотой болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах сан байгуулах, сангийн хөрөнгийг захиран зарцуулах нөхцөлийг тусгасан дотоод журам;

27.9.3.үнэт цаасны клирингийн болон төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.9.4.үнэт цаасны төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэхэд үүсэх эрх, үүргийг тусгасан төлбөр тооцооны үйл ажиллагаанд оролцогч этгээдтэй байгуулах гэрээний төсөл;

27.9.5.үнэт цаасны арилжааны болон арилжааны бус хэлцлийн төлбөрийг хийж гүйцэтгэх журам.

27.10.Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.10.1.харилцагч байгууллагатай байгуулах хадгаламжийн гэрээний төсөл;

27.10.2.харилцагчийн үнэт цаас худалдсан болон ногдол ашгийн мөнгөн хөрөнгийг байршуулан хадгалах арилжааны банктай байгуулах гэрээний төсөл;

27.10.3.гишүүн кастодиантай мэдээлэл тасралтгүй солилцох, зах зээлийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах тухай үйл ажиллагааны журам.

27.11.Кастодианы үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.11.1.харилцагчийн мэдээлэл, баримт бичгийг ашиглах, хадгалах, хамгаалах журам;

27.11.2.кастодианы үйлчилгээтэй холбоотой мэдээллийг харилцагчид хүргэх журам;

27.11.3.Монголбанк, үнэт цаасны арилжаа, төлбөр тооцоо, клиринг, төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллага, бусад мэргэжлийн оролцогч болон харилцагчтай

мэдээлэл солилцох, төлбөр тооцоо гүйцэтгэх тоног төхөөрөмж, техник, программ хангамжийн танилцуулга.

27.12.Үнэт цаасны арилжаа эрхлэх үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.12.1.үнэт цаасны бүртгэлийн журам;

27.12.2.зах зээлийг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх дотоод журам;

27.12.3.үнэт цаасны арилжааны төлбөр тооцоо, клиринг болон төвлөрсөн хадгаламжийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах гэрээний төсөл;

27.12.4.гишүүнчлэлийн гэрээний төсөл.

27.13.Санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.13.1.зэрэглэл тогтоох аргачлал, тэмдэглэгээ, үзүүлэлт, тодорхойлолтын тухай танилцуулга, зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагааны тайлангийн загвар;

27.13.2.Үнэт цаасны хороодын олон улсын байгууллагаас гаргасан зээлжих зэрэглэлийн байгууллагуудад зориулсан ёс зүйн дүрэмд нийцүүлэн боловсруулсан Зэрэглэл тогтоох үйл ажиллагааны ёс зүйн дүрэм;

27.13.3.тогтоосон зэрэглэлийн талаарх мэдээллийг олон нийтэд хүргэх журам.

27.14.Андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.14.1.үнэт цаасны үнэлгээ, үнийн тооцооллыг хийх, төсөл, судалгаа, хөрөнгө оруулагч, үнэт цаас гаргагчтай харилцах чиглэлээр дагнан ажиллах гурваас доошгүй мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.14.2.үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах дүрэм, журам болон энэ чиглэлээр ажиллах мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.14.3.дараах зүйлсийг тусгасан үнэт цаас гаргагч этгээдтэй байгуулах үйлчилгээ үзүүлэх гэрээний төсөл:

27.14.3.1.гэрээ хүчин төгөлдөр байх хугацаа;

27.14.3.2.талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага;

27.14.3.3.нийтэд санал болгож буй үнэт цаасны захиалгын хугацаа;

27.14.3.4.үнэт цаасны захиалгыг авах, хуваарилах арга аргачлал;

27.14.3.5.үнэт цаасны үнийг тогтворжуулах хугацаа, арга хэлбэр;

27.14.3.6.үйлчилгээний хураамжийн хэмжээ.

27.15.Үнэт цаасны хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 27.2-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

27.15.1.хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх болон үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах мэргэжилтний талаарх мэдээлэл;

27.15.2.хөрөнгө оруулалтын зөвлөх үйлчилгээний гэрээ, хэлцлийг боловсруулж, хянах үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх хуулийн этгээдээс энэ чиглэлээр тогтмол үйлчилгээ авахаар байгуулсан гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

27.15.3.үнэт цааснаас үүсэж болох эрсдэлийг тооцох, хэмжих, үнэлэх, удирдах дүрэм, журам.

“27.16.Зохицуулалттай этгээдийн үндсэн үйл ажиллагаа хариуцсан мэргэжилтэн нь бусад хуулийн этгээдэд болон тухайн хуулийн этгээд дотроо өөр ажил, албан тушаал хавсран эрхлэхийг хориглоно.”

2/33 дугаар зүйлийн 33.10-33.14 дэх хэсэг:

"33.10.Энэ хуулийн 24.3-т заасан энгийн зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд тогтоосон маягтын дагуу Хороонд өргөдөл гаргана.

33.11.Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх энгийн зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 33.10-т заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дор дурдсан баримт бичгийг хавсаргана:

33.11.1.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тухай эрх бүхий этгээдийн шийдвэр;

33.11.2.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар, эсхүл нөхөрлөлийн үүсгэн байгуулах гэрээ, батламжийн хуулбар;

33.11.3.орон тооны хуульчдын хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн гэрчилгээ, үнэт цаасны зах зээлийн төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан болон мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан талаарх баримт;

33.11.4.хуульчид нь мэргэжлийн болон ёс зүйн зөрчил гаргаж байгаагүй тухай холбогдох мэргэжлийн холбооны тодорхойлолт;

33.11.5.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хууль зүйн зөвлөгөө үзүүлэх үйл ажиллагааны болон дотоод хяналтын журам;

33.11.6.үйл ажиллагааны талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга, гурван жилийн бизнесийн төлөвлөгөө.

33.12.Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх энгийн зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 33.10-т заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дор дурдсан баримт бичгийг хавсаргана:

33.12.1.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

33.12.2.орон тооны үнэлгээчдийн үнэлгээчний эрхийн гэрчилгээ, үнэт цаасны зах зээлийн төрөлжсөн сургалтад хамрагдсаныг гэрчлэх болон мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан талаарх баримт;

33.12.3.үнэлгээчид нь мэргэжлийн болон ёс зүйн зөрчил гаргаж байгаагүй тухай холбогдох хөрөнгийн үнэлгээний мэргэжлийн байгууллагын тодорхойлолт;

33.12.4.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид үйлчилгээ үзүүлэх үнэлгээний үйл ажиллагааны болон хараат бус байдлыг тогтоох, хянах горим, чанарын хяналтын журам;

33.12.5.үйл ажиллагааны талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга, гурван жилийн бизнесийн төлөвлөгөө;

33.12.6.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан.

33.13.Үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх энгийн зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 33.10-т заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дор дурдсан баримт бичгийг хавсаргана:

33.13.1.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

33.13.2.орон тооны аудитуудын аудитын үйл ажиллагааг эрхлэх зөвшөөрлийн гэрчилгээ, үнэт цаасны зах зээлийн төрөлжсөн сургалтад хамрагдсан гэрчилгээний хуулбар, мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан талаарх баримт;

33.13.3.аудитууд нь мэргэжлийн болон ёс зүйн зөрчил гаргаж байгаагүй тухай холбогдох мэргэжлийн холбооны тодорхойлолт;

33.13.4.холбогдох эрх бүхий байгууллагаас зохион байгуулсан чанарын хяналтын шалгалтад хамрагдаж, хангалттай үнэлгээ авсан талаарх нотлох баримт;

33.13.5.үнэт цаасны зах зээлд оролцогчид аудитын үйлчилгээ үзүүлэх аудитын үйл ажиллагааны болон чанарын хяналтын журам;

33.13.5.үйл ажиллагааны талаарх дэлгэрэнгүй танилцуулга, гурван жилийн бизнесийн төлөвлөгөө;

33.13.6.аудитын үйл ажиллагаа, чанарын стандарт, ашиг сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх, чанарын хяналт болон мэдээллийн ил тод байдлын тухай журам.

33.13.7.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан.

33.14.Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагаа эрхлэх энгийн зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 33.10-т заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дор дурдсан баримт бичгийг хавсаргана:

33.14.1.эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан болохыг нотлох баримт бичиг;

33.14.2.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалт, хүний нөөцийн талаарх танилцуулга болон холбогдох баримт бичиг;

33.14.3.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

33.14.4.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

33.14.5.харилцагчаас авах үйлчилгээний хураамжийн хувь хэмжээ, хөрөнгө оруулагчтай байгуулах гэрээний төсөл;

33.14.6.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.

33.14.7.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө;

33.14.8.дампуурах, татан буугдах, кибер халдлага, түрэмгийлэлд өртөх зэрэг онцгой нөхцөл байдал үүссэн үед авах арга хэмжээний талаар болон үйл ажиллагаанд хүндрэл үүссэн тохиолдолд үйл ажиллагааг зогсоох нарийвчилсан төлөвлөгөө;

33.14.9.үйл ажиллагаанд шаардлагатай дараах журам:

33.14.9.1.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам;

33.14.9.2.мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журам;

33.14.9.3.дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглахаас сэргийлэх журам;

33.14.9.4.төслөөр татан төвлөрүүлсэн санхүүжилтийг төсөлд тусгаснаас бусад зориулалтаар ашиглахаас сэргийлэх, хяналт тавих журам;

33.14.9.5.үйлчилгээ үзүүлэгчтэй холбоотой харилцагч болон хөрөнгө оруулагчдаас ирүүлсэн гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх журам;

33.14.9.6.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-т заасан журам.”

2 дугаар зүйл. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/27 дугаар зүйлийн 27.2 дахь хэсэг:

“27.2.Энэ хуулийн 27.1-т заасан өргөдөлд Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дор дурдсан баримт бичгийг хавсаргана:

27.2.1.зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

27.2.2.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

27.2.3.хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллагад болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

27.2.4.хувьцаа эзэмшигч нь гадаад улсын хуулийн этгээд бол тухайн улсынхаа бүртгэлийн байгууллагад бүртгүүлсэн хуулийн этгээдийн гэрчилгээний хуулбар;

27.2.5.хугацаа хэтэрсэн зээлийн болон гааль, татварын байгууллага, шүүхийн шийдвэрээр бусдад өр, төлбөргүй тухай тодорхойлолт;

27.2.7.эрүүгийн хариуцлага хүлээж байсан эсэх тухай тодорхойлолт;

27.2.8.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

27.2.9.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

27.2.10.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

27.2.11.Компанийн тухай хуульд заасан нэгдмэл сонирхолтой этгээдийн талаарх мэдээлэл, танилцуулга;

27.2.12.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

27.2.13.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалтын танилцуулга, гурваас доошгүй жилийн бизнесийн болон эрсдэлийн удирдлагын төлөвлөгөө;

27.2.14.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтнүүдийн хувьд:

27.2.14.1.энэ хуулийн 35 дугаар зүйлд заасны дагуу ажил, үйлчилгээний төрөлд нийцсэн эрх авсан талаарх нотлох баримт;

27.2.14.2.Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан болон мэргэжил, мэргэшлийн дадлага туршлагатай гэдгийг нотлох баримт бичиг;

27.2.14.3.мэргэжлийн хариуцлагын даатгалд даатгуулсан болохыг нотлох баримт бичиг;

27.2.14.4.тухайн албан тушаалд томилогдсон шийдвэр болон өмнө ажиллаж байсан байгууллагын тодорхойлолт.

27.2.15.үйл ажиллагаанд үүсэж болзошгүй эрсдэл, ашиг сонирхлын зөрчлийг илрүүлэх, үнэлэх, удирдах дотоод хяналтын журмыг хэрэгжүүлэх хараат бус дотоод хяналтын ажилтны талаарх мэдээлэл, тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан тухай баримт бичиг;

27.2.16.харилцагчид үзүүлэх үйлчилгээний төрөл, тэдгээрээс авах үйлчилгээний хураамжийн хувь хэмжээний талаарх мэдээлэл;

27.2.17.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх дотоод хяналтын хөтөлбөр;

27.2.18.банкны нэгдлийн бусад оролцогч бол Банкны тухай хуулийн 6.4-д заасан Монголбанкны санал.

27.2.19.тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь дараах харилцааг тусгаж, зохицуулсан дүрэм, журмыг баталж Хороонд ирүүлнэ:

27.2.19.1.үндсэн үйл ажиллагааны журам;

27.2.19.2.сонирхлын зөрчлийг тодорхойлох, сэргийлэх, илрүүлэх, мэдээлэх журам;

27.2.19.3.гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас үүсэж болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тухай журам;

27.2.19.4.гүйцэтгэх удирдлага, мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн дүрэм;

27.2.19.5.үйлчлүүлэгчийн дотоод мэдээлэл, баримт материалыг ашиглах, хадгалах, хамгаалах журам;

27.2.19.6.зохицуулалттай үйл ажиллагааг хавсран эрхлэх тохиолдолд зохицуулалттай үйл ажиллагаа тус бүрийг дотооддоо удирдан зохион байгуулах

нэгжийн танилцуулга болон үйл ажиллагааны эрсдэлийг тооцох аргачлал, харилцагчийн хохирлыг барагдуулах зохицуулалтыг тусгасан журам;

27.2.19.7.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-т заасан журам.”

3 дугаар зүйл. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.6 дахь заалтын “Хороонд бүртгэлтэй” гэснийг “Хорооноос зөвшөөрөл авсан” гэж, 24 дүгээр зүйлийн 24.3, 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн “Хороонд бүртгүүлсний” гэснийг “Хорооноос энгийн зөвшөөрөл авсны” гэж, Дөрөвдүгээр бүлгийн хоёрдугаар дэд бүлгийн гарчгийн “ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ, БҮРТГЭХ” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ” гэж, 26 дугаар зүйлийн 26.2.2 дахь заалтын “этгээдэд тавих нөхцөл,” гэснийг “этгээдийн үйл ажиллагаанд тавих” гэж, 27 дугаар зүйлийн 27.1 дэх хэсгийн “24.2-т заасан” гэснийг “24.1.1-24.1.11, 24.1.13, 24.1.14-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 27.4 дэх хэсгийн дугаарыг “27.17” гэж, мөн хэсгийн “төлбөр, тооцооны” гэснийг “төлбөр тооцооны, клирингийн” гэж, “хөрөнгийн биржийн” гэснийг “ үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын” гэж, мөн зүйлийн 27.5 дахь хэсгийн дугаарыг “27.18” гэж, мөн хэсгийн “төлбөрийн болон тооцооны” гэснийг “төлбөр тооцооны болон клирингийн” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн тухай” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай” гэж, мөн зүйлийн 29.1.3, 30 дугаар зүйлийн 30.1.3 дахь заалтын “тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл,” гэснийг “зохицуулалттай этгээдийн үйл ажиллагаанд тавигдах” гэж, 33 дугаар зүйлийн гарчгийн “Бүртгэлийн” гэснийг “Энгийн зөвшөөрлийн” гэж, мөн зүйлийн 33.2.1 дэх заалтын “, тогтоосон” гэснийг “хоёроос доошгүй орон” гэж, мөн зүйлийн 33.2.2 дахь заалтын “тогтоосон тооны” гэснийг “хоёроос доошгүй” гэж, мөн зүйлийн 33.2.3 дахь заалтын “аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий тогтоосон тооны аудиторчтой байх” гэснийг “мэргэшсэн нягтлан бодогчийн хугацаагүй эрхтэй, аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий дөрвөөс доошгүй аудиторчтой байх” гэж, мөн зүйлийн 33.4 дэх хэсгийн “бүртгэлд хамрагдах” гэснийг “энэ хуулийн 24.1.15-24.1.17, 24.1.19-д заасан үйл ажиллагааг эрхлэх” гэж, мөн зүйлийн 33.5 дахь хэсгийн “бүртгэлд хамрагдахаар” гэснийг “энгийн зөвшөөрөл авахаар” гэж, мөн зүйлийн 33.6 дахь хэсгийн “бүртгэлд бүртгэхээс татгалзана” гэснийг “энгийн зөвшөөрлийг түдгэлзүүлнэ” гэж, мөн зүйлийн 33.7 дахь хэсгийн “хуулийн этгээдийг бүртгэлээс хасна” гэснийг “энгийн зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно” гэж, мөн зүйлийн 33.7.4 дэх заалтын “Хороонд бүртгүүлснээс” гэснийг “зөвшөөрөл авснаас” гэж, 51 дүгээр зүйлийн 51.3 дахь хэсгийн “санхүүгийн” гэснийг “санхүүгийн, хүний нөөцийн зэрэг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.2.1 дэх заалтын “олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журам болон” гэснийг хассугай.

5 дугаар зүйл. Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.8, 33.9 дэх хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МӨНГӨН ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 11.13 дахь хэсэг нэмсүгэй.

“11.13. Нийслэлийн Засаг дарга энэ хуульд заасан бүрэн эрхээ дүүргийн засаг даргад шилжүүлж болно.”

2 дугаар зүйл. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх хэсгийн “үйл ажиллагааг” гэсний дараа “энэ хуульд заасны дагуу зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдээс олгосон зөвшөөрлийн үндсэн дээр” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.1.1 дэх заалтын “байх” гэсний дараа “бөгөөд хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд оруулах мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь баримтаар тодорхойлж, нотлох боломжтой хууль ёсны орлого байх” гэж, 5.1.8 дахь заалтын “байх” гэсний дараа “бөгөөд тус санд мэдээлэл илгээх, хүлээн авах, дотоод бүртгэл мэдээллийг хөтлөх боломжтой компьютер, техник, тоног төхөөрөмжтэй байх” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэг:

“11.1 Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга энэ хуулийн 9.1-д заасан, Санхүүгийн зохицуулах хороо энэ хуулийн 9.2-т заасан өргөдөл, холбогдох баримт бичгийг хүлээн авч Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан хугацаанд хянаж, шаардлага хангасан өргөдөл гаргагчид мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгоно.

2/13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.2 дахь хэсэг:

“13.1. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн мэдээлэлд өөрчлөлт орсон тохиолдолд зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд мэдэгдэнэ.

13.2. Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдийн мэдээлэлд орсон өөрчлөлтийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан хугацаанд шийдвэрлэж, энэ тухай мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдэд мэдэгдэнэ.”

4 дүгээр зүйл. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “иргэнийг бүртгэх” гэснийг “иргэнд зөвшөөрөл олгох” гэж, 4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсгийн “этгээдэд бүртгүүлсний” гэснийг “этгээдээс олгосон зөвшөөрлийн” гэж, 5 дугаар зүйлийн 5.2 дахь хэсгийн “Барьцаалан зээлдүүлэх журмаар олгох мөнгөн” гэснийг “Мөнгөн” гэж, 6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсгийн “этгээдээр бүртгүүлээгүй” гэснийг “зөвшөөрөлгүй” гэж, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн “ЭТГЭЭДИЙН БҮРТГЭЛ” гэснийг “ЗӨВШӨӨРӨЛ” гэж, 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн “этгээдээр бүртгүүлэх” гэснийг “зөвшөөрлийн” гэж, мөн зүйлийн 9.1 дэх хэсгийн “этгээд аймаг, нийслэлийн Засаг даргад өргөдөл гаргаж бүртгүүлнэ” гэснийг

“этгээдэд аймаг, нийслэлийн Засаг дарга зөвшөөрөл олгоно” гэж, мөн зүйлийн 9.2 дахь хэсгийн “хуулийн этгээд Санхүүгийн зохицуулах хороонд өргөдөл гаргаж бүртгүүлнэ” гэснийг “хуулийн этгээдэд Санхүүгийн зохицуулах хороо зөвшөөрөл олгоно” гэж, 11 дүгээр зүйлийн гарчгийн “этгээдийн бүртгэл” гэснийг “этгээдэд зөвшөөрөл олгох” гэж, мөн зүйлийн 11.2 дахь хэсгийн “Бүртгэлд бүртгүүлсэн мөнгөн” гэснийг “Мөнгөн” гэж, мөн зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн, 11.4 дэх хэсгийн, 23 дугаар зүйлийн 23.6 дахь хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.1 дэх хэсгийн, 25 дугаар зүйлийн 25.1.6 дахь заалтын, 25.5 дахь хэсгийн “бүртгэх байгууллага” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх хэсгийн “бүртгэх байгууллага тухайн өргөдөл гаргагчийг бүртгэхээс” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд зөвшөөрөл олгохоос” гэж, мөн зүйлийн 11.5 дахь хэсгийн “бүртгэх байгууллага өргөдөл гаргагчийг бүртгэхээс” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд өргөдөл гаргагчид зөвшөөрөл олгохоос” гэж, мөн зүйлийн 11.6 дахь хэсгийн “Бүртгэх байгууллага” гэснийг “Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд” гэж, 11.10 дахь хэсгийн “Бүртгэх байгууллага энэ хуулийн 11.1-д заасан бүртгэлийг Санхүүгийн зохицуулах хорооны бүртгэлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 11.1-д заасан зөвшөөрлийн мэдээллийг Санхүүгийн зохицуулах хорооны зөвшөөрлийн” гэж, мөн зүйлийн 11.11 дэх хэсгийн “Бүртгэх байгууллага энэ хуулийн 11.1-д заасан бүртгэлтэй” гэснийг “Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд энэ хуулийн 11.1-д заасан зөвшөөрөлтэй” гэж, 12 дугаар зүйлийн гарчгийн, мөн зүйлийн 12.1 дэх хэсгийн “Бүртгэлд бүртгүүлээгүй” гэснийг “Зөвшөөрөлгүй” гэж, 13 дугаар зүйлийн гарчгийн “бүртгэлд” гэснийг “мэдээлэлд” гэж, мөн зүйлийн 13.3 дахь хэсгийн “харьяалах бүртгэх байгууллагад даруй мэдэгдэж, гэрчилгээг хураалгана” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд мэдэгдэнэ” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.1.2 дахь заалтын, 23 дугаар зүйлийн 23.5 дахь хэсгийн “бүртгэх байгууллагад” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдэд” гэж, 23 дугаар зүйлийн 23.8 дахь хэсгийн “харьяалах бүртгэх байгууллагад” гэснийг “Санхүүгийн зохицуулах хороонд” гэж, 25 дугаар зүйлийн гарчгийн “этгээдийн бүртгэлийг” гэснийг “зөвшөөрлийг” гэж, мөн зүйлийн 25.1 дэх хэсгийн “Харьяалах бүртгэх байгууллага” гэснийг “Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээд” гэж, мөн хэсгийн “бүртгэлийг” гэснийг “зөвшөөрлийг” гэж, мөн зүйлийн 25.1.7 дахь заалтын “гэрчилгээгээ хураалгасан” гэснийг “үйл ажиллагаагаа зогсоосон” гэж, 29 дүгээр зүйлийн 29.2 дахь хэсгийн “бүртгэх байгууллагад бүртгүүлнэ” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдээс зөвшөөрөл авна” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.7, 11.8, 11.9, 11.12, 14 дүгээр зүйл, 25 дугаар зүйлийн 25.4 дүгээр хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН САНГИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 19.15 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“19.15.Хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хүсэлтийг доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

19.15.1.хөрөнгө оруулалтын сангийн дүрэм, нэгж эрхийн танилцуулгад заасан хөрөнгө, санхүүгийн хэрэгслийг тусгаарласан дансанд бүрэн төвлөрүүлсэн тухай хөрөнгө хадгалах гэрээ байгуулсан кастодианы тодорхойлолт;

19.15.2.хөрөнгө оруулалтын менежментийн компанитай байгуулсан хөрөнгө итгэмжлэн удирдах гэрээ, нээлттэй төрлийн хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьд нэгж эрхийн танилцуулга, хаалттай төрлийн болон биржээр арилжаалагддаг сангийн хувьд үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагад бүртгүүлсэн нэгж эрхийн танилцуулга;

19.15.3.биржээр арилжаалагддаг сангийн хувьд нэгж эрхийг анхдагч зах зээлд санхүүгийн хэрэгслээр солих ажиллагаа амжилттай явагдсан гэж үзсэн талаарх үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагын дүгнэлт.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨРӨНГӨӨР БАТАЛГААЖСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/6 дугаар зүйлийн 6.4-6.7 дахь хэсэг:

“6.4.Энэ хуулийн 6.1, 20.1, 36.2-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

6.4.1.тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

6.4.2.хуулийн этгээдийн дүрмийн хуулбар;

6.4.3.хувьцаа эзэмшигчийн талаарх мэдээлэл, тэдгээрийн төлбөрийн чадвар, банк, санхүүгийн байгууллагад болон бусад этгээдэд хугацаа хэтэрсэн зээлийн өргүй тухай тодорхойлолт, тохиромжтой этгээд болох тухай мэдээлэл;

6.4.4.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

6.4.5.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт;

6.4.6.орон сууц санхүүжилтийн компани болон Хорооноос тогтоосон бусад санхүүгийн байгууллага бол хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

6.4.7.аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

6.4.8.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэх ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай баримт;

6.4.9.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх дотоод хяналтын хөтөлбөр;

6.4.10.энэ хуулийн 20.1-т заасан тусгай зөвшөөрлийг хүсэгч хуулийн этгээдийн хувьд хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагааны журам болон гэрээний төсөл;

6.4.11.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-т заасан журам.”

6.5.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 6.4-т зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

6.5.1.үүсгэн байгуулагч нь банк бол Монголбанкнаас, орон сууцны санхүүжилтийн компани, эсхүл бусад этгээд бол холбогдох эрх бүхий байгууллагаас тэдгээрийн зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүд болон бусад хууль тогтоомжоор хүлээлгэсэн үүргийг хангаж ажиллаж байгаа эсэх талаарх дүгнэлт;

6.5.2.хөрөнгийн мэдээллийг хадгалах нэгдсэн системийн талаарх мэдээлэл;

6.5.3.тусгай зориулалтын компани байгуулах данс, уг дансны орлого, зарлагын урсгалын тодорхойлолт, тэдгээрийг захиран зарцуулах эрхтэй этгээдийн талаарх мэдээлэл;

6.5.4.тусгай зориулалтын компанийн хөндлөнгийн аудиторыг сонгох, солих журам.

6.6.Энэ хуулийн 6.5.3, 6.5.4 дэх заалт нь барьцаат үнэт цаас гаргах зорилгоор хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргах тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээдэд хамаарахгүй.

6.7.Хороо дор дурдсан тохиолдолд тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан хугацаагаар түдгэлзүүлнэ:

6.7.1.нээлттэй хүрээнд гаргасан хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргагчийн хувьд хууль болон Хорооноос тогтоосон журмыг зөрчсөн талаар үнэт цаасны арилжаа эрхлэх байгууллагаас гаргасан хүсэлт нь үндэслэл бүхий бол;

6.7.2.зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсийг тогтоосон хугацаанд төлөөгүй.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.6 дахь хэсэг:

“20.6.Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах үйл ажиллагаанд тавих шаардлагыг Хороо тогтооно.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “удирдагч нь” гэснийг “удирдагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Хороо олгох бөгөөд” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ БИРЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

1/9 дүгээр зүйлийн 9.3 дахь хэсэг:

“9.3. Биржийн төлөөлөн удирдах зөвлөл нь дотоод үйл ажиллагаандаа мөрдөх дараах дүрэм, журмыг батална:

9.3.1. төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам;

9.3.2. дотоод хяналтын журам;

9.3.3. ашиг сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх журам;

9.3.4. эрсдэлийн удирдлагын журам;

9.3.5. ёс зүйн дүрэм;

9.3.6. Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, эсхүл дотоод журам;

9.3.7. үйл ажиллагаанд шаардлагатай бусад.”

2/17 дугаар зүйлийн 17.5-17.9 дэх хэсэг

“17.5. Энэ хуулийн 4.1.3, 4.1.12-т заасан тусгай зөвшөөрөл хүссэн хуулийн этгээд тогтоосон маягтын дагуу гаргасан өргөдлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна доор дурдсан баримт бичгийн хамт Хороонд ирүүлнэ:

17.5.1. үндсэн үйл ажиллагаанд ашиглах программын танилцуулга;

17.5.2. улсын бүртгэлийн гэрчилгээний лавлагаа, хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр;

17.5.3. эрх бүхий албан тушаалтан болон үндсэн үйл ажиллагааг эрхлэх мэргэжилтэн нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасныг нотлох баримт бичиг;

17.5.4. Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан тухай баримт болон хувь нийлүүлсэн хөрөнгөд ногдох мөнгөн хөрөнгийг харилцагч банкны дансанд байршуулсан талаарх банкны тодорхойлолт, бусад баталгаа;

17.5.5.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бүрдээгүй, хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

17.5.6.компанийн гурван жилийн бизнес төлөвлөгөө;

17.5.7.тухайн үйл ажиллагааг эрхлэхэд шаардлагатай бүтэц, зохион байгуулалт, мэргэшсэн хүний нөөцийн талаарх танилцуулга болон холбогдох баримт бичиг;

17.5.8.техник тоног төхөөрөмж, программ хангамж, ажлын байрны найдвартай, аюулгүй ажиллагаа, нууцлал, харуул хамгаалалтын асуудлыг шийдвэрлэсэн талаарх бусад этгээдтэй байгуулсан гэрээ, дэлгэрэнгүй танилцуулга;

17.5.9.Хороонд хүсэлт гаргахаас өмнөх хугацаанд үйл ажиллагаа явуулж байсан хуулийн этгээдийн хувьд аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, дүгнэлт, шинээр үүсгэн байгуулагдсан бол эхлэлтийн тайлан тэнцэл;

17.5.10.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 17.1.1-т заасан журам;

17.5.11.итгэмжлэл олгож бүртгэх агуулах, терминал, тээвэр логистик, шинжилгээний лабораторийн талаарх мэдээлэл.

17.6.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 17.5-д зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

17.6.1.энэ хуулийн 9.2, 9.3-т заасан дүрэм, журам;

17.6.2.үнэт цаасны клирингийн болон төлбөр тооцооны үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах гэрээний төсөл.

17.7.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны зуучлагч /брокер/-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээд нь энэ хуулийн 17.5-д зааснаас гадна дараах баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ:

17.7.1.үйл ажиллагаа эрхлэх дотооддоо мөрдөх журам;

17.7.2.уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны программ хангамжийн шаардлагыг хангасан тухай тодорхойлолт;

17.7.3.арилжааны захиалга болон төлбөрийг гүйцэтгэх, арилжааны гүйлгээтэй холбоотой мэдээллийг хадгалах, харилцагчид мэдээлэл өгөх программ хангамжийн танилцуулга;

17.7.4.харилцагчдад үзүүлэх үйлчилгээний төрөл, тэдгээрээс авах үйлчилгээний хураамжийн хувь хэмжээ, харилцагчтай байгуулах гэрээний төсөл;

17.7.5.ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар.

17.8.Хороо тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан үндэслэлээс гадна доор дурдсан тохиолдолд түдгэлзүүлнэ:

17.8.1.тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагааг нэг жилийн хугацаанд явуулаагүй;

17.8.2.хууль, Хорооноос тогтоосон журмыг зөрчсөн талаар үнэт цаасны клиринг болон төлбөр тооцооны байгууллага зэрэг холбогдох байгууллагаас гаргасан хүсэлт нь үндэслэл бүхий бол;

17.8.3.үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг зөрчсөн, эсхүл хангахгүй болсон;

17.8.4.Хорооноос энэ хуулийн 17.4-д заасны дагуу өгсөн үүрэг, даалгаврыг биелүүлээгүй;

17.8.5.Хорооноос шаардсан мэдээллийг хугацаанд нь гаргаж өгөөгүй болон алдаатай, зөрүүтэй, худал, хуурамч, дутуу, төөрөгдүүлсэн мэдээлэл өгсөн;

17.8.6.тухайн хуулийн этгээдийн эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээд биш болсон;

17.8.7.зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсийг тогтоосон хугацаанд төлөөгүй.”

17.9.Хороо тусгай зөвшөөрлийг Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд заасан үндэслэлээс гадна доор дурдсан тохиолдолд хүчингүй болгоно:

17.9.1.үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг удаа дараа, эсхүл ноцтой зөрчсөн;

17.9.2.харилцагчид их хэмжээний хохирол учруулсан;

17.9.3.тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа эрхлэхэд харшлах бусад нөхцөл байдал үүссэн.”

2 дугаар зүйл.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.3 дахь заалтын “эрхлэх тусгай зөвшөөрөл хүсэгч хуулийн этгээдэд тавигдах нөхцөл,” гэснийг “, түүнд тавих” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.2.4 дэх заалтын “тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлага,” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/ 7 дугаар зүйлийн 7.1.17-7.1.20 дахь заалт:

“7.1.17.тав буюу түүнээс дээш гишүүнтэй төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх ба тэдгээрийн хоёроос доошгүй нь хараат бус гишүүн байх;

7.1.18.энэ хуулийн 7.1.17-д заасан төлөөлөн удирдах зөвлөл дараах баримт бичгийг баталсан байх:

7.1.18.1.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам;

7.1.18.2.компанийн дөрвөн жилийн бизнес төлөвлөгөө;

7.1.18.3.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, дотоод хяналтын хөтөлбөр;

7.1.18.4.мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журам;

7.1.18.5.Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 7.2-т заасан журам;

7.1.18.6.дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглахаас сэргийлэх, хяналт тавих журам;

7.1.18.7.арилжааг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх, хяналт тавих журам;

7.1.18.8.үйл ажиллагааг түр зогсоох, хязгаарлалт тогтоох, татан буугдах, үйлчилгээ зогсох, кибер халдлага, түрэмгийлэлд өртөх зэрэг онцгой нөхцөл байдал үүссэн үед авах арга хэмжээний нарийвчилсан төлөвлөгөө;

7.1.18.9.энэ хуулийн 6.1-д заасан үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой үйл ажиллагааны журам;

7.1.18.10.энэ хуулийн 7.1.18.9-д заасан журамд өөрийн программ хангамж дээр виртуал хөрөнгийг арилжих, арилжаанаас хасахтай холбогдох зохицуулалт, нийтэд санал болгох виртуал хөрөнгө гаргагч болон тухайн виртуал хөрөнгө, түүний танилцуулгад тавигдах шаардлага, виртуал хөрөнгө гаргагчийн биелүүлэх үүрэг, түүнд хүргүүлэх мэдээллийн агуулга, хугацаа, виртуал хөрөнгийг бүртгэлээс хасах нөхцөлийг тусгасан байх.

7.1.19.виртуал хөрөнгийн үйлчилгээг шуурхай, тасралтгүй үзүүлэхэд шаардлагатай үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон дараах шаардлагыг хангасан тусгай программ хангамжтай байх:

- 7.1.19.1.арилжаанд оролцогчид нэгнийгээ таньж мэдэх боломжгүй байх;
- 7.1.19.2.харилцагчийн хувийн мэдээлэл гуравдагч этгээдээс нууц байх;
- 7.1.19.3.зах зээлийн шаардлагад нийцүүлэн хөгжүүлэх, шинэчлэх боломжтой байх;
- 7.1.19.4.олон нийтэд мэдээлэл хүргэх боломжтой байх;
- 7.1.19.5.арилжааны хяналтын системтэй байх;
- 7.1.19.6.албан ёсны лицензтэй аюулгүй байдлыг хангах системтэй байх.

7.1.20.мэдээллийн аюулгүй байдал, кибер аюулгүй байдал, нууцлалын хамгаалалт, мэдээллийн аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцооны шаардлагыг тогтоосон Монгол Улсын стандартын сүүлийн хувилбарыг хангаж, хөндлөнгийн эрх бүхий байгууллагаар баталгаажуулсан байх;”

2/7 дугаар зүйлийн 7.2.5 дахь заалт:

“7.2.5.Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох шаардлагыг хангасан байх.”

3/7 дугаар зүйлийн 7.8-7.11 дэх хэсэг:

“7.8.энэ хуулийн 7.1.4.1-7.1.4.3-т заасан ажилтны чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр бусад мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж болно.

7.9.энэ хуулийн 7.1.4-т заасан ажилтан нь энэ хуулийн 7.2.2, 7.2.3-т заасан шаардлагыг хангасан, хуульд өөрөөр заагаагүй бол ашиг сонирхлын зөрчил болон виртуал хөрөнгө гаргагч, эзэмшигч, харилцагчид хохирол учруулахуйц нөхцөл байдал үүсгэх тохиолдолд давхар ажил хавсран эрхэлдэггүй байна.

7.10.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч дараах баримт бичгийг Хороонд бичгээр, эсхүл цахимаар ирүүлнэ:

7.10.1.компанийн дүрмийн баталгаажуулсан хуулбар, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэх тухай хувьцаа эзэмшигчийн шийдвэр;

7.10.2.Хорооноос тогтоосон хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг хангасан болон тухайн мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэр нь хууль ёсны орлогоос бүрдсэн талаарх баримт бичиг;

7.10.3.харилцагчийн мөнгөн хөрөнгийг өөрийн компанийн данснаас тусад нь зөвхөн харилцагчид үйлчилгээ үзүүлэхэд ашиглах зорилгоор банканд тусгайлан нээсэн дансны талаарх мэдээлэл, банктai байгуулсан гэрээ;

7.10.4.Хороонд хүсэлт гаргахаас өмнөх хугацаанд үйл ажиллагаа явуулж байсан хуулийн этгээдийн хувьд сүүлийн 3 жилийн аудитын байгууллагаар баталгаажуулсан санхүүгийн тайлан, дүгнэлт, шинээр үүсгэн байгуулсан бол эхлэлтийн санхүүгийн байдлын тайлан;

7.10.5.улсын тэмдэгтийн хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төлсөн баримт;

7.10.6.эрх бүхий албан тушаалтан болон холбогдох этгээд нь Хорооноос тогтоосон тохиромжтой этгээдийн шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг;

7.10.7.үйлчилгээний төрлөөс хамаарч харилцагчийн төлөх хураамжийн хувь хэмжээ, харилцагчтай байгуулах гэрээний төсөл;

7.10.8.үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр нь компанийн өөрийн өмчлөлийнх бол үл хөдлөх эд хөрөнгийн лавлагаа, түрээсийн байр бол түрээсийн гэрээний баталгаажуулсан хуулбар;

7.10.9.энэ хуулийн 7.1-т заасан шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичиг.

7.11.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгчийн үйл ажиллагаа явуулах ажлын байр, тоног төхөөрөмж, программ хангамж нь энэ хууль болон Хорооноос тогтоосон шаардлагыг хангасан эсэхийг Хорооны холбогдох албан тушаалтан газар дээр нь шалгаж, танилцаж болно.”

4/8 дугаар зүйлийн 8.7-8.8 дахь хэсэг:

“8.7.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, холбогдох этгээд болон эрх бүхий албан тушаалтныг өөрчлөх тохиолдолд энэ хууль болон Хорооноос тогтоосон шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг хянуулахаар холбогдох баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ.

8.8.Хороо энэ хуулийн 8.7-д заасан баримт бичгийг бүрэн гүйцэд ирүүлснээр хянаж, шийдвэрлэнэ.”

5/10 дугаар зүйлийн 10.9.11 дэх заалт:

“10.9.11.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам, заавар, аргачлал, маягт, стандартыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран батлах.”

6/11 дүгээр зүйлийн 11.3-11.9 дэх хэсэг:

11.3.Энэ хуулийн 10.8-д заасан үйл ажиллагаа болон тухайлсан виртуал хөрөнгө, түүнтэй холбоотой бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд Хорооноос мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх зорилгоор хязгаарлалт тогтоож болно.

11.4.Энэ хуулийн 11.3-т заасан хязгаарлалтыг тогтооход зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт, бусад эрх бүхий байгууллагын дүгнэлт, зөвлөмж, мэдэгдэл, тодорхойлолт зэргийг үндэслэнэ.

11.5.Энэ хуулийн 11.4-д заасан үндэслэл болсон шалтгаан, нөхцөл байдал арилсан гэж үзвэл Хороо хязгаарлалтаас чөлөөлнө.

11.6.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах тохиолдолд виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааг түдгэлзүүлнэ:

11.6.1.зөвшөөрлийн болон үйл ажиллагааны шаардлагыг зөрчсөн, эсхүл хангахгүй болсон;

11.6.2.Хороо, түүний эрх бүхий албан тушаалтнаас өгсөн үүргийг биелүүлээгүй, эсхүл улсын байцаагчаас хүргүүлсэн албан шаардлагыг заасан хугацаанд хангаж ажиллаагүй;

11.6.3.Хороо, түүний эрх бүхий албан тушаалтан, эсхүл улсын байцаагчаас виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаатай холбоотойгоор удаа дараа хүргүүлсэн мэдэгдэл, анхааруулгын биелэлтийг хангаагүй;

11.6.4.гэмт хэрэг үйлдэх замаар үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа талаар эрх бүхий этгээдээс үндэслэл бүхий мэдэгдэл ирүүлсэн.

11.6.5.Хороо болон түүний эрх бүхий албан тушаалтны шаардсан мэдээллийг хугацаанд гаргаж өгөөгүй болон алдаатай, зөрүүтэй, хуурамч, дутуу, төөрөгдүүлсэн мэдээлэл ирүүлсэн;

11.6.6.холбогдох этгээд, эрх бүхий албан тушаалтан тохиромжтой этгээд биш болсон;

11.7.Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн тухай хуульд зааснаас гадна дараах тохиолдолд виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно:

11.7.1.зөвшөөрлийн болон үйл ажиллагааны шаардлага зөрчсөн нь виртуал хөрөнгө гаргагч, эзэмшигч, харилцагчид хохирол учруулахуйц нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд;

11.7.2.энэ хууль, бусад холбогдох хууль тогтоомж болон Хорооноос тогтоосон нөхцөл, шаардлагыг цаашид хангаж ажиллах боломжгүй болсон нь тогтоогдсон;

11.8.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл нь хүчингүй болсон компани энэ хуулийн 7.1.18.8-д заасан төлөвлөгөө, харилцагчтай байгуулсан гэрээнд заасны дагуу холбогдох арга хэмжээг авч, тайланг ажлын 20 өдрийн дотор Хороонд ирүүлнэ.

11.9.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн, эсхүл хүчингүй болгосон тохиолдолд харилцагчийн зөвшөөрлөөр түүний виртуал болон мөнгөн хөрөнгийн зарлагын гүйлгээ хийх виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн эрхийг хязгаарлахгүй.”

2 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн дараах зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/6 дугаар зүйлийн 6.2 дахь хэсэг:

“6.2.Виртуал хөрөнгийг энэ хуулийн 6.1-д заасан үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөлтэй компаниар дамжуулахгүйгээр нийтэд санал болгох, худалдахыг хориглоно.”

2/7 дугаар зүйлийн 7.1.4 дэх заалт:

“7.1.4.дараах мэргэшсэн хүний нөөцтэй байх:

7.1.4.1.дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх ажилтантай байх;

7.1.4.2.мэдээллийн технологи, аюулгүй байдал хариуцсан ажилтантай байх;

7.1.4.3.харилцагчийн үйлчилгээ хариуцсан ажилтантай байх;

7.1.4.4.мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих болон комплайнсын хяналтыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий ажилтантай байх ба хэрэгжилтэд хяналт тавих этгээд нь төлөөлөн удирдах зөвлөл байх;

7.1.4.5.энэ хуулийн 6.1-д заасан үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой үйл ажиллагааг хариуцсан ажилтантай байх.”

3/7 дугаар зүйлийн 7.3 дахь хэсэг:

“7.3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг Хороо тогтооно.”

3 дугаар зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсгийн “этгээдийг бүртгэх” гэснийг “этгээдэд зөвшөөрөл олгох” гэж, 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсгийн “үзүүлэгчээр бүртгүүлэх хүсэлт гаргагч” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч” гэж, мөн зүйлийн 7.1.17 дахь заалтын дугаарыг “7.1.21” гэж, мөн зүйлийн 7.2.5 дахь заалтын дугаарыг “7.2.6” гэж, мөн зүйлийн 7.5 дахь хэсгийн “7.2.3-т” гэснийг “7.2.3, 7.2.5-д” гэж, мөн зүйлийн 7.6 дахь хэсгийн “бүртгүүлээгүй” гэснийг “үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл аваагүй” гэж, 8 дугаар зүйлийн 8.1.9 дэх заалтын “үйл ажиллагааг түр зогсоосон, эсхүл бүртгэлээс хассан” гэснийг “үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлсэн, эсхүл хүчингүй болгосон” гэж, 9 дүгээр зүйлийн 9.1.2 дахь заалтын “үзүүлэгч бүртгэлээс хасагдаж” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүчингүй болж” гэж, Гуравдугаар бүлгийн гарчгийн “БҮРТГЭЛ” гэснийг “ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ ЗӨВШӨӨРӨЛ” гэж, 10 дугаар зүйлийн гарчгийн “ҮЗҮҮЛЭГЧИЙГ БҮРТГЭХ” гэснийг “ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ ЗӨВШӨӨРӨЛ ОЛГОХ” гэж, мөн зүйлийн 10.1 дэх хэсгийн “үзүүлэх компани Хороонд хүсэлт гаргаж, бүртгүүлнэ” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь өргөдлөө Хороонд гаргана” гэж, мөн зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “бүртгэх” гэснийг “зөвшөөрөл олгох” гэж, мөн зүйлийн 10.9.9 дэх заалтын “түр зогсоох, бүртгэлээс хасах” гэснийг “үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох” гэж, мөн зүйлийн 10.13 дахь хэсгийн “үзүүлэгчээр бүртгэснийг” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгосныг” гэж, 11 дүгээр зүйлийн гарчгийн “БҮРТГЭЛЭЭС ХАСАХ” гэснийг “ЗӨВШӨӨРЛИЙГ ТҮДГЭЛЗҮҮЛЭХ, ХҮЧИНГҮЙ БОЛГОХ” гэж, мөн зүйлийн 11.1 дэх хэсгийн “түр зогсоох, эсхүл бүртгэлээс хасна” гэснийг “үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, эсхүл хүчингүй болгоно” гэж, мөн зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн дугаарыг “11.10” гэж, мөн зүйлийн 11.3 дахь хэсгийн “үзүүлэгчийг бүртгэлээс хассан” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүчингүй болсон” гэж, 15 дугаар зүйлийн 15.1 дэх хэсгийн “үзүүлэгчийг бүртгэх” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3 дахь заалтын “хүсэлт гаргагч болон хүсэлтэд дурдсан” гэснийг, 8 дугаар зүйлийн 8.6 дахь хэсгийн “Хороонд бүртгүүлсэн” гэснийг, 10 дугаар зүйлийн

10.9.1 дэх заалтын “виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн бүртгэл” гэснийг, мөн заалтын “хөрөнгө болон өөрийн” гэснийг, мөн заалтын “аудит хийх хуулийн этгээдийг бүртгэх, бүртгэхэд тавих нөхцөл, шаардлагыг тогтоох” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл. Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.9, 7.1.10 дахь заалтыг, 7.4 дэх хэсгийг, 10 дугаар зүйлийн 10.6, 10.7 дахь хэсгийг, 10.9.5, 10.9.10 дахь заалтыг, 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсгийг, 17 дугаар зүйлийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Татварын ерөнхий хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.13.4 дэх хэсгийн “бүртгэл” гэснийг “үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл” гэж өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ДААТГАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Даатгалын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалтыг нэмсүгэй:

1/19 дүгээр зүйлийн 19.2.1-19.2.8 дахь заалт:

“19.2.1.компани хэлбэртэй хуулийн этгээд байх;

19.2.2.даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гаргаж, үйл ажиллагааны чиглэлийг компанийн дүрэмд тусгасан байх;

19.2.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

19.2.4.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

19.2.5.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;

19.2.6.хуульд зааснаас бусад тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл нь таваас доошгүй гишүүнтэй байх ба тэдгээрийн гуравны нэгээс доошгүй нь хараат бус гишүүн байх;

19.2.7.гурваас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө, мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр, даатгалын гомдол, маргааныг шийдвэрлэх, санхүүгийн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдох харилцааг зохицуулсан журам, хүний нөөцийг хөгжүүлэх болон дотоод хяналтын бодлого, даатгалын хэлбэр тус бүрийн хувьд даатгалын зуучлагчид олгох даатгалын орлогын шимтгэлийн дээд хувь хэмжээ зэргийг төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан байх;

19.2.8.эрхлэх даатгалын ангилал, хэлбэр, төрлийг тодорхойлсон байх бөгөөд зах зээлд борлуулах хоёроос доошгүй даатгалын бүтээгдэхүүнийг боловсруулсан байх;”

2/21 дүгээр зүйлийн 21.4.1-21.4.4 дэх заалт:

“21.4.1.хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан байх;

21.4.2.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлтийг тусгасан байх;

21.4.3.хувь нийлүүлсэн мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогын эх үүсвэрээс бүрдсэн байх;

21.4.4.шинэ хувьцаа эзэмшигч нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх.”

3/39 дүгээр зүйлийн 39.2.1-39.2.2 дахь заалт:

“39.2.1.эдийн засагч, статистикч, санхүүч, математикч, эдийн засгийн математик загварчлалын чиглэлээр аль нэг мэргэжлийг эзэмшсэн байх;

39.2.2.актуарчийн мэргэшлийн шалгалт, эсхүл түүнтэй дүйцэхүйц шалгалтыг өгч, тэнцсэн байх;”

4/39 дүгээр зүйлийн 39.4 дэх хэсэг:

“39.4.Зохицуулах хороо энэ хуулийн 39.1-д заасан зөвшөөрөл олгох чиг үүргээ Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 4.1.2-т заасан этгээдэд гэрээний үндсэн дээр шилжүүлж болно.”

5/54 дүгээр зүйлийн 54.1.1-54.1.3 дахь заалт:

“54.1.1.салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэр гарсан байх;

54.1.2.салбар, төлөөлөгчийн газарт ажиллах удирдах болон бусад албан тушаалтныг томилсон байх;

54.1.3.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;”

6/54 дүгээр зүйлийн 54.2.1-54.2.6 дахь заалт:

“54.2.1.салбар, төлөөлөгчийн газрын ажилтнуудын 50-аас доошгүй хувийг Монгол Улсын иргэдээс бүрдүүлсэн байх;

54.2.2.харьяалах улсын эрх бүхий төрийн байгууллагаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхийг зөвшөөрсөн байх;

54.2.3.Монгол Улсын арилжааны банкны дансанд Зохицуулах хорооноос тогтоосон даатгалын баталгаа хөрөнгийг байршуулсан байх;

54.2.4.энэ хуулийн 19.2.7-д заасан шаардлагыг хангасан байх;

54.2.5.сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулсан, төлбөрийн чадвартай байх, санхүүгийн тайланг аудитаар баталгаажуулсан байх;

54.2.6.бүтэц, үйл ажиллагаа, борлуулах даатгалын бүтээгдэхүүний мэдээлэл, танилцуулгатай байх;”

7/60 дугаар зүйлийн 60.4 дэх хэсэг:

“60.4.Даатгагч нь оноосон нэр өөрчлөх тохиолдолд дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг Зохицуулах хороонд урьдчилан ирүүлнэ:

60.4.1.хуулийн этгээдийн оноосон нэрийг өөрчлөх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан байх;

60.4.2.хуулийн этгээдийн нэрийн баталгаажуулалт хийгдсэн байх;

60.4.3.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлтийг тусгасан байх.”

2 дугаар зүйл.Даатгалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.9, 33 дугаар зүйлийн 33.2, 33.2.1, 33.2.2, 39 дүгээр зүйлийн 39.2, 54 дүгээр зүйлийн 54.1, 54.2 дахь хэсгийг доор дурдсан агуулгаар тус тус өөрчлөн найруулсугай.

1/14 дүгээр зүйлийн 14.2.9 дэх заалт:

“14.2.9.актуарчийн үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлага;”

2/33 дугаар зүйлийн 33.2 дахь хэсэг, 33.2.1, 33.2.2 дахь заалт:

“33.2.Энэ хуулийн 33.1-д заасан зөвшөөрөл хүсэгч нь өргөдлийг дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана:

33.2.1.аудитын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

33.2.2.аудитын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аудитууд нь эрх бүхий байгууллагаас зохион байгуулсан сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;”

3/39 дүгээр зүйлийн 39.2 дахь хэсэг:

“39.2.Актуарчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь өргөдлийг дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.”

4/54 дүгээр зүйлийн 54.1 дэх хэсэг:

“54.1.Даатгагч өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх тохиолдолд дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.”

5/54 дүгээр зүйлийн 54.2 дахь хэсэг:

“54.2.Гадаадын даатгагч Зохицуулах хорооноос өгсөн зөвшөөрөлгүйгээр Монгол Улсад салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэхийг хориглох бөгөөд энэ хуулийн 54.1-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг ирүүлсэн тохиолдолд Зохицуулах хороо зөвшөөрлийг олгоно:”

3 дугаар зүйл.Даатгалын тухай хуулийн 12¹ дүгээр зүйлийн 12¹.9 дэх хэсгийн “зөвшөөрсөн” гэснийг “санал авч тусгасан” гэж, 16 дугаар зүйлийн 16.5 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 19 дүгээр зүйлийн 19.2 дахь хэсгийн “Зохицуулах хорооноос тогтоосон загварын дагуу энэ хууль болон даатгалын багц дүрэмд заасан” гэснийг “дараах шаардлагыг хангасан талаарх” гэж, 21 дүгээр зүйлийн 21.4 дэх хэсгийн “гаргана.” гэснийг “гаргах бөгөөд дараах шаадлагыг хангасан талаар баримт бичгийг хавсаргана:” гэж, 33 дугаар зүйлийн 33.1 дэх хэсгийн “аудиторыг” гэснийг “Зохицуулах хорооноос зөвшөөрөл авсан

аудитын байгууллагыг” гэж, 39 дүгээр зүйл, мөн зүйлийн 39.1, 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсгийн “эрх” гэснийг “зөвшөөрөл” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Даатгалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.15, 33 дугаар зүйлийн 33.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болгосугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ДААТГАЛЫН МЭРГЭЖЛИЙН ОРОЛЦОГЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалтыг тус тус нэмсүгэй:

1/11 дүгээр зүйлийн 11.9 дэх хэсэг:

“11.9.Зохицуулах хороо энэ хуулийн 8.1.1-д заасан зөвшөөрөл олгох чиг үүргээ Мэргэжлийн нэгдсэн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 4.1.2-т заасан этгээдэд гэрээний үндсэн дээр шилжүүлж болно.”

2/13 дугаар зүйлийн 13.4.1-13.4.6 дахь заалт:

“13.4.1.салбар, төлөөлөгчийн газар нээх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн, эсхүл төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэр гарсан байх;

13.4.2.Монгол Улсын арилжааны банкны дансанд Зохицуулах хорооноос тогтоосон даатгалын баталгаа хөрөнгийг байршуулсан байх;

13.4.3.харьяалах улсын эрх бүхий төрийн байгууллагаас Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт салбар, төлөөлөгчийн газар нээхийг зөвшөөрсөн байх;

13.4.4.сүүлийн хоёр жилийн хугацаанд тогтвортой үйл ажиллагаа явуулсан, төлбөрийн чадвартай байх, санхүүгийн тайланг аудитаар баталгаажуулсан байх;

13.4.5.салбар, төлөөлөгчийн газрын бүтэц, үйл ажиллагааны зорилго, төлөвлөгөөтэй байх, түүнд борлуулах даатгалын бүтээгдэхүүний мэдээлэл, танилцуулгыг нарийвчлан тусгасан байх;

13.4.6.салбар, төлөөлөгчийн газрын удирдлага нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх.”

3/13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь хэсэг:

“13.7.Энэ хуулийн дагуу зөвшөөрөл авсан даатгалын мэргэжлийн оролцогч нь өөрийн салбар, төлөөлөгчийн газраа нээх, түүгээр дамжуулан даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн үйл ажиллагаа явуулахдаа Зохицуулах хороонд урьдчилан мэдэгдэх бөгөөд мэдэгдэлд энэ хуулийн 10.1.5, 10.1.8, 13.4.1, 13.4.6-д заасан шалгуурыг хангасан талаарх баримт бичгийг хавсаргана.”

4/14 дүгээр зүйлийн 14.5 дахь хэсэг, 14.5.1-14.5.4 дэх заалт:

“14.5.Даатгалын зуучлагч нь дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай бүр дараах шаардлагыг хангасан баримт бичгийг Зохицуулах хороонд ирүүлнэ:

14.5.1.дүрмийн сангийн хэмжээ, хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц, бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гарсан байх;

14.5.2.компанийн шинэчилсэн дүрэмд холбогдох өөрчлөлтийг тусгасан байх;

14.5.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө мөнгөн хөрөнгө нь хууль ёсны орлогын эх үүсвэрээс бүрдсэн байх;

14.5.4.шинэ хувьцаа эзэмшигч нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;”

2 дугаар зүйл. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйл, 13 дугаар зүйлийн 13.3-13.4, 20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсгийг доор дурдсан агуулгаар тус тус өөрчлөн найруулсугай.

1/10 дугаар зүйл:

“10 дугаар зүйл. Зөвшөөрөл хүсэх тухай өргөдөл гаргах

10.1.Даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана:

10.1.1.компани хэлбэртэй хуулийн этгээд байх;

10.1.2.даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тухай хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын шийдвэр гаргаж, үйл ажиллагааны чиглэлийг компанийн дүрэмд тусгасан байх;

10.1.3.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

10.1.4.хувьцаа эзэмшигч, эрх бүхий албан тушаалтан нь тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

10.1.5.байнгын ажлын байр, техник, тоног төхөөрөмж, программ хангамжтай байх;

10.1.6.үйл ажиллагааны эрсдэл, хариуцлагаа хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 150 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээгээр даатгуулсан байх;

10.1.7.хоёроос доошгүй даатгагчтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан байх;

10.1.8.даатгуулагч, үйлчлүүлэгчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан нь сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;

10.1.9.гурваас доошгүй жилийн бизнес төлөвлөгөө, мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх дотоод хяналтын болон эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөр, даатгалын гомдол, маргааныг шийдвэрлэх, санхүүгийн гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэхтэй холбогдох харилцааг зохицуулсан журам, хүний нөөцийг хөгжүүлэх болон дотоод хяналтын бодлого, даатгалын хэлбэр тус бүрийн хувьд даатгалын зуучлагчид олгох даатгалын орлогын шимтгэлийн дээд хувь хэмжээ зэргийг төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан байх;

10.2.Өргөдөл гаргагч нь банк бол энэ хуулийн 10.1-т зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана:

10.2.1.даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд татгалзахгүй тухай Монголбанкны тодорхойлолтыг авсан байх;

10.2.2.банк нь даатгалын зуучлагчийн үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах тусгайлсан нэгжтэй байх ба даатгалын салбарт ажиллаж байсан туршлагатай нэгээс доошгүй ажилтантай байх.

10.3.Даатгалын хохирол үнэлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь энэ хуулийн 10.1.1-10.1.6-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийг өргөдлийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана:

10.3.1.хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь хууль ёсны эх үүсвэрээс бүрдсэн мөнгөн хөрөнгө байх бөгөөд Зохицуулах хорооноос тогтоосон доод хэмжээг хангасан байх;

10.3.2.хөрөнгийн үнэлгээний тусгай зөвшөөрөлтэй байх;

10.3.3.хоёроос доошгүй хөрөнгийн үнэлгээчинтэй байх;

10.3.4.хувьцаа эзэмшигч, үнэлгээчин, эрх бүхий албан тушаалтан нь даатгагч, даатгалын зуучлагчийн эрх бүхий албан тушаалтан биш байх;

10.3.5.даатгуулагчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан нь даатгалын хохирол үнэлэгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;

10.3.6.эрхлэх даатгалын хэлбэрээр хохирлын үнэлгээ хийх судалгаа, мэдээллийн санг бүрдүүлсэн байх;

10.4.Даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь иргэн бол зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр даатгагчаар дамжуулан гаргана:

10.4.1.тохиромжтой этгээдийн шалгуурыг хангасан байх;

10.4.2.даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцэж, мэргэшсэн байх;

10.4.3.төлөөлж ажиллах даатгагч болон эрхлэх даатгалын хэлбэрийг тодорхойлсон байх;

10.5.Даатгалын төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл хүсэгч нь хуулийн этгээд бол зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг энэ хуулийн 10.1.2, 10.1.4, 10.4.3-т зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана:

10.5.1.төлөөлж ажиллах даатгагч болон эрхлэх даатгалын хэлбэрийг тодорхойлсон байх;

10.5.2.даатгуулагчид үйлчилгээ үзүүлэх ажилтан нь даатгалын төлөөлөгчийн сургалтад хамрагдаж, шалгалтад тэнцсэн байх;

10.6.Зохицуулах хороо шаардлагатай гэж үзсэн нэмэлт мэдээлэл, баримт бичгийг өргөдөл гаргагчаас шаардаж болно.”

2/13 дугаар зүйлийн 13.3 дахь хэсэг:

“13.3.Энэ хуулийн 13.1-т заасан зөвшөөрөл хүсэгч нь Зохицуулах хороонд өргөдөл гаргана.”

3/13 дугаар зүйлийн 13.4 дэх хэсэг:

“13.4.Зөвшөөрөл хүсэгч нь зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг энэ хуулийн 10.1.5, 10.1.6, 10.1.8-д зааснаас гадна дараах шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.”

4/20 дугаар зүйлийн 20.2 дахь хэсэг:

“20.2.Энэ хуулийн 20.1-д заасан зөвшөөрөл хүсэгч нь өргөдлийг Даатгалын тухай хуулийн 33.2.1, 33.2.2-т заасан шаардлагыг хангасан талаарх баримт бичгийн хамт Зохицуулах хороонд бичгээр, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.”

3 дугаар зүйл. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн гарчигийн “Тусгай зөвшөөрөлгүйгээр” гэснийг “Зөвшөөрөлгүйгээр” гэж, мөн зүйлийн 9.4 дэх хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж, 11-12 дугаар зүйлийн гарчигийн “Тусгай зөвшөөрөл” гэснийг “Зөвшөөрөл” гэж, 13 дугаар зүйлийн 13.5 дахь хэсгийн “13.1-д заасан зөвшөөрлийг хүссэн өргөдлийг” гэснийг “13.1, 13.7-д заасан хүсэлтийг” гэж, мөн зүйлийн 13.6 дахь хэсгийн “13.1-д” гэснийг “13.1, 13.7-д” гэж, 20 дугаар зүйлийн 20.1 дэх хэсгийн “аудиторыг” гэснийг “Зохицуулах хорооноос зөвшөөрөл авсан аудитын байгууллагыг” гэж, 38, 39 дүгээр зүйлийн гарчигийн “Тусгай зөвшөөрлийг” гэснийг “Зөвшөөрлийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1, 5 дугаар зүйлийн 5.1.1-5.1.3, 7 дугаар зүйлийн 7.2, гуравдугаар бүлгийн гарчиг, 8 дугаар зүйлийн гарчиг, 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэг, 9 дүгээр зүйлийн 9.1, 9.3, 9.4, 10 дугаар зүйлийн 10.1, 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.1.1, 11.1.7, 11.2, 11.3, 11.3.1, 11.3.2, 11.3.7, 11.3.8, 11.4-11.7, 12 дугаар зүйлийн 12.1-12.6, 24 дүгээр зүйлийн 24.1, 24.2, 27 дугаар зүйлийн 27.1, 36 дугаар зүйлийн 36.1.5, 36.1.6, 37 дугаар зүйлийн 37.1.1, 37.1.2, 38 дугаар зүйлийн 38.1-38.8, 39 дүгээр зүйлийн 39.1-39.5, 40 дүгээр зүйлийн 40.1, 40.3, 40.4.2, 41 дүгээр зүйлийн 41.3, 43 дугаар зүйлийн 43.1.1 дэх заалтад заасан “тусгай” гэснийг тус тус хассугай.

5 дугаар зүйл. Даатгалын мэргэжлийн оролцогчийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.4, 20 дугаар зүйлийн 20.2.1, 20.2.2, 20.3 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болгосугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.6 дахь хэсгийн “...батална.” гэснийг “...баталж, стандартын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийн тохирлын гэрчилгээ олгоно.” гэж, 19.7 дахь хэсгийн “...газрыг ...” гэснийг “...газрын...” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл.Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.7 дахь хэсгийн “.... магадлан итгэмжлэх болон түүний” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Зөрчлийн тухай хуулийн 12.11 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 10 дахь хэсэг нэмсүгэй.

“10.Зөвшөөрөлгүйгээр ионжуулагч цацраг үүсгэгч аливаа тоног төхөөрөмжийг хадгалсан, ашигласан, шилжүүлсэн, импортолсон, экспортолсон, худалдсан, түрээсэлсэн, тээвэрлэсэн, устгасан бол үйл ажиллагааг зөрчил арилтал түр зогсоож хүн, хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

2 дугаар зүйл. Зөрчлийн тухай хуулийн 11.10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “тусгай зөвшөөрөл, бүртгэл, эрхгүйгээр” гэснийг “зөвшөөрөлгүйгээр” гэж, 11.33 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “бүртгэлгүй” гэснийг “зөвшөөрөлгүй” гэж, мөн зүйлийн 4 дэх хэсгийн “үзүүлэгчээр бүртгүүлсэн” гэснийг “үзүүлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөлтэй” гэж, 34 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 2.2 дахь заалтын “бүртгэх байгууллагад бүртгүүлэлгүйгээр” гэснийг “зөвшөөрөл олгох эрх бүхий этгээдийн зөвшөөрөлгүйгээр” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсгийн, 4 дэх хэсгийн “бүртгүүлэхгүйгээр” гэснийг “зөвшөөрөлгүйгээр” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

КИНО УРЛАГИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Кино урлагийг дэмжих тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 3.2, 3.3 дахь хэсэг, тайлбарыг нэмсүгэй:

“3.2. Гадаадын иргэн, хуулийн этгээд нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодис, садар самуун явдал, тэдгээрийг сурталчилсан кино зураг авалт хийхийг хориглоно

Тайлбар: “Кино зураг авалт хийх” гэдэгт бүрэн хэмжээний болон богино хэмжээний кино, бүх төрлийн кино бүтээх болон дүрс бичлэг хийх зорилгоор дуу авиа дагалдсан эсэхээс үл хамааран дүрсийг хөдөлгөөнт хэлбэрт нэгтгэн хураан авч тоног төхөөрөмжид хадгалах үйл явц буюу зураг авалт хийх ажиллагааг хамааруулна.”

3.3. Түүх, соёлын дурсгалт газар, тусгай хамгаалалттай газар нутагт кино зураг авалт хийхэд Соёлын тухай хууль, Соёлын өвийг хамгаалах тухай хууль, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуульд заасан журмыг баримтална.”

2 дугаар зүйл. Кино урлагийг дэмжих тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ОЮУНЫ ӨМЧИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Оюуны өмчийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Оюуны өмчийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.3 дахь заалтын, 16 дугаар зүйлийн 16.2, 16.3 дахь хэсгийн, 24 дүгээр зүйлийн 24.2.6 дахь заалтын “тусгай” гэснийг, мөн зүйлийн 16.4 дэх хэсгийн “Монгол Улсад байнга оршин суудаг Монгол Улсын” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ХОТ, СУУРИН УС ХАНГАМЖ, АРИУТГАХ ТАТУУРГЫН
АШИГЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Хот, суурин ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1.3 дахь заалтын, 12 дугаар зүйлийн 12.3 дахь хэсгийн “Зөвшөөрлийн” гэснийг “Зөвшөөрөл, мэдэгдлийн” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар
сарын ... -ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ГАЗРЫН ТОСНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Газрын тосны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг, заалтыг нэмсүгэй:

1/19 дүгээр зүйлийн 19.4 дэх хэсэг:

“19.4.Хайгуулын талбайд нээлттэй сонгон шалгаруулалтын үйл ажиллагааг гүйцэтгэхтэй холбогдуулан газрын тосны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага тухай бүр ажлын хэсэг байгуулна.”

2/20 дугаар зүйлийн 20.2.9 дэх заалт:

“20.2.9.Төрийн захиргааны байгууллагаас хайгуул, ашиглалтын талбайн геологийн судалгааны багц материал худалдан авсан баримт;”

2 дугаар зүйл. Газрын тосны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.3 дахь заалтын “гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах тухай,” гэснийг, 18 дугаар зүйлийн 18.2.2 дахь заалтын “байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ”, 21 дүгээр зүйлийн 21.1 дэх хэсгийн “гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах журмын дагуу үнэлгээ хийж,” гэснийг тус тус хассугай.

Гарын үсэг